

**ЎЗБЕКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЭМЛЕКЕТЛИК СТАТИСТИКА КОМИТЕТИ**

**ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СТАТИСТИКА БАСҚАРМАСЫ**

**ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
СТАТИСТИКАЛЫҚ ХАБАРНАМАСЫ**

**2019 ЖЫЛ
ЯНВАРЬ-МАРТ**

Нөкис-2019

СӨЗ БАСЫ

Қарақалпақстан Республикасының статистикалық хабарнамасы – Қарақалпақстан Республикасының социал-экономикалық раўажланыўы, экономика тармақлары хәмде қала хәм районлар аўхалын комплекс тәрийплеўши Қарақалпақстан Республикасы статистика басқармасының шереклик басылымы болып табылады. Статистикалық мағлыўматнамада 2019 жыл январь-март айлары жуўмақлары бойынша Қарақалпақстан Республикасының тийкарғы статистикалық көрсеткишлери сәўлелендирилген.

Бул баспада 2017 жылдың I шерегинен баслап, есабат дәўири ушын статистикалық көрсеткишлер Европа аўқамының Экономикалық хызмет түрлери статистикалық классификаторына (NACE Rev.2) тийкарланған Өзбекистан Республикасының экономикалық хызмет түрлери улыўмамәмлекетлик классификаторы (ЭХУК-2) бойынша қәлиплестирилген.

Соның менен бирге, бар болған экономикалық хызмет түрлеринен пайдаланыўда ЭХУК-2 талаплары қолланылған. Соннан, пайдаланылып атырған ямаса қайта исленип атырған өнимлерди олардың жаңа түрлерине қайта қәлиплестириўге жөнелтирилген барлық хызмет түрлери ислеп шығарыў процесслерине киритилген: таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў, қайта ислеп шықарыў санааты, электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў, суў тәмийнаты, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хәм утилизация қылыў, қурылыс (классификатордың В,С,Д,Е,Ғ секциялары). Аўыл хожалығы өнимлери ислеп шығарыўын экономиканың тараўы сыпатында тәрийплеўдеги парықларды болдырмаў мақсетинде, жаңаланған классификаторда аўыл хожалығы тек ғана дийқаншылық хәм шарўашылық өнимлерин ислеп шығарыўды өз ишине алып ғана қалмастан, ал тоғай хәм балық хожалықлары өнимлерин хәм өз ишине алады (Секция А “Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы”).

Сондай ақ, халықаралық статистика әмелиятына муўапық, экономикалық трендлерди және де анығырақ анализ қылыў мақсетинде, Жалпы аймақлық өним дүзилисиндеги экономикалық хызмет түрлериниң үлес көрсеткишлери жалпы қосылған муғдарға салыстырылған ҳалда келтирилген (яғный, ЖАӨ көлеминен өнимлерге болған салықлар хәм субсидиялар шығарып тасланған).

Басылым 12 тематикалық бөлимлерден ибарат болып, ол тийкарғы макроэкономикалық индикаторларды, сондай ақ, жалпы аймақлық өнимди ислеп шығарыў, кәрханалар хәм шөлкемлер, соның ишинде киши исбилерменлик субъектлериниң экономикалық хызмети, инвестицион активлик, аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, санаат, қурылыс, базар хызметлериниң раўажланыў динамикасы ҳаққындағы статистика мағлыўматларын өз ишине алады.

Хабарнамада санаат, қурылыс, аўыл хожалығы, транспорт, ишки хәм сытқы саўда, көтере хәм усақлап сатыў, мийнет базары хәм демографиялық жағдай туўрысындағы аналитикалық мағлыўматлар кең түрде келтирилген.

Қысқартпалар хәм шәртли белгилер

ЖАӨ	–	жалпы аймақлық өнім	л.	–	литр
%.	–	пайыз	0,0	–	үлкен болмаған көлем
млрд.	–	миллиард	е.	–	Есе
млн.	–	миллион	–	–	көрсеткіштин жоқ екенлиги
млн.АҚШ долл.	–	миллион АҚШ доллары	га.	–	гектар
кв.	–	квадрат	тн.	–	тонна
км.	–	километр	1), 2), 3)	–	еслетпе бар екенлиги
м.	–	метр			

МАЗМУНЫ

Көрсеткішлер	бет.
ТИЙКАРҒЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШЛЕР	7
I. ЖАЛПЫ АЙМАҚЛЫҚ ӨНИМ ИСЛЕП ШЫҒАРЫҰ	8-11
Республика жалпы аймақлық өниминің экономикалық хызмет түрлері бойынша қурамы	8-11
II. САНААТ	12-22
Экономикалық хызмет түрлері бойынша санаат өнімлері ислеп шығарыұ	12-17
Тутыныұ товарлары ислеп шығарыұ	19
Қала хам районлар бойынша санаат ислеп шығарыұ көлемлері	20-21
Халықтың жан басына санаат ислеп шығарыұ көрсеткішлері	22
Локализация дәстүрі	23-24
III. АҰЫЛ, ТОҒАЙ ХӘМ БАЛЫҚ ХОЖАЛЫҒЫ	25-32
Хожалықлар категориялары бойынша тийкарғы түрдегі дийқаншылық өнімлерін ислеп шығарыұ	23-24
Дийқаншылық хәм шарұашылық өнімлері силеп шығарыұ	26-31
Фермер хожалықлары хаққында	32
IV. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ХӘМ ҚУРЫЛЫС	33-49
Қаржыландырыұ дереклері бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялардың бөлистирилиұи	33-34
Тийкарғы капиталға киритілген инвестициялардың технологиялық қурамы	34
Экономикалық хызмет түрлері бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялар	36-39
Қала хәм районлар бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялар	40-42
Социаллық тараұ объектлерін қурыұ	43-44
Қала хәм районлар бойынша қурылыс жумыслары	46-49
V. КӘРХАНА ХӘМ ШӨЛКЕМЛЕРДИҢ ФИНАНСЛЫҚ НӘТИЙЖЕЛЕРІ	50-56
Кәрхана хәм шөлкемлердің финанслық нәтийжелері	50-56
VI. КИШИ ИСБИЛЕРМЕНЛИК (БИЗНЕС)	57-62
Киши бизнес хәм жеке исбилерменликтің тийкарғы көрсеткішлері	57-62

Көрсеткішлер	бет.
VII. КӘРХАНАЛАР ҲӘМ ШӨЛКЕМЛЕР ИСКЕРЛИГИНИҢ УЛЫҰМА ТӘРИЙШИ	
Экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимге алынған хәм хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны	63-64
Дизимге алынған коммерциялық кәрханалар-юрдидикалық тәреллердиң хуқуқый формалары	64
Шаңарақлық кәрханалар	76
Кәрхана хәм шөлкемлер саны	78-82
VIII. СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЛАР	
Республика сыртқы саўда айланбасында ҒМШ хәм басқа мәмлекетлердиң үлеси	83
Республика экспорт-импорты курамы	84-85
Сыртқы саўда айланбасының континентлер бойынша курамы	85
Республика сыртқы саўда айланбасында үлкен үлеске ийе болған мәмлекетлер менен товар айланбасы	86
Товарлар хәм хызметлер экспорты хәм импорты курамы	87
IX. ХЫЗМЕТЛЕР	
Экономикалық хызмет түрлери бойынша базар хызметлери ислеп шығарыў	88-90
X. ТРАНСПОРТ	
Транспорт түрлери бойынша жолаўшы тасыў хәм жолаўшы айланбасы	91-92
XI. УСАҚЛАП САТЫҰ ТОВАР АЙЛАНЫСЫ	
Усақлап сатыў товар айланбасының тийкарғы көрсеткішлери	93-97
XII. ДЕМОГРАФИЯ ҲӘМ БӘНТЛИК	
Турақлы халық саны	98
Халықтың тәбийий хәрекетери	99
Өлим себеплери бойынша өлгенлер саны	101
Дүзилген некелер хәм ажырасыўлар саны	102
Орташа айлық ис-хақы	104

**Тийкаргы экономикалық көрсеткішлер
2019 жыл январь-март**

	млрд. сұм		2018 жылға салыстырғанда пайыз есабында
	2018 ж.	2019 ж.	
Жалпы аймақтық өнім	2771,5	3379,2	101,6
Санаат өнімлері	2899,7	2746,3	95,7 ¹⁾
Тутыныу товарлары	414,7	382,1	108,5
Ауыл, тоғай хәм балық хожалығы	553,3	688,9	102,7
Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар	808,3	1328,8	136,3
Қурылыс жұмыслары	405,4	563,1	111,7
Жүк айланбасы (млн. тн-км)	112,5	114,8	102,0
Жолаушы айланбасы (млн. жолаушы-км)	844,7	864,5	102,3
Усақлап сатыу товар айланбасы	928,7	1125,1	108,5
Хызметлер, жәми	941,2	1226,3	116,3
Сыртқы сауда айланбасы (млн. АҚШ долл.)	175,2	180,2	102,8
Экспорт	125,3	101,8	81,2
Импорт	49,9	78,4	156,9
Сальдо (+;-)	75,4	23,4	x

¹⁾ санаат ислеп шығарыу индекси

I. ЖАЛПЫ АЙМАҚЛЫҚ ӨНИМ ИСЛЕП ШЫҒАРЫҰ

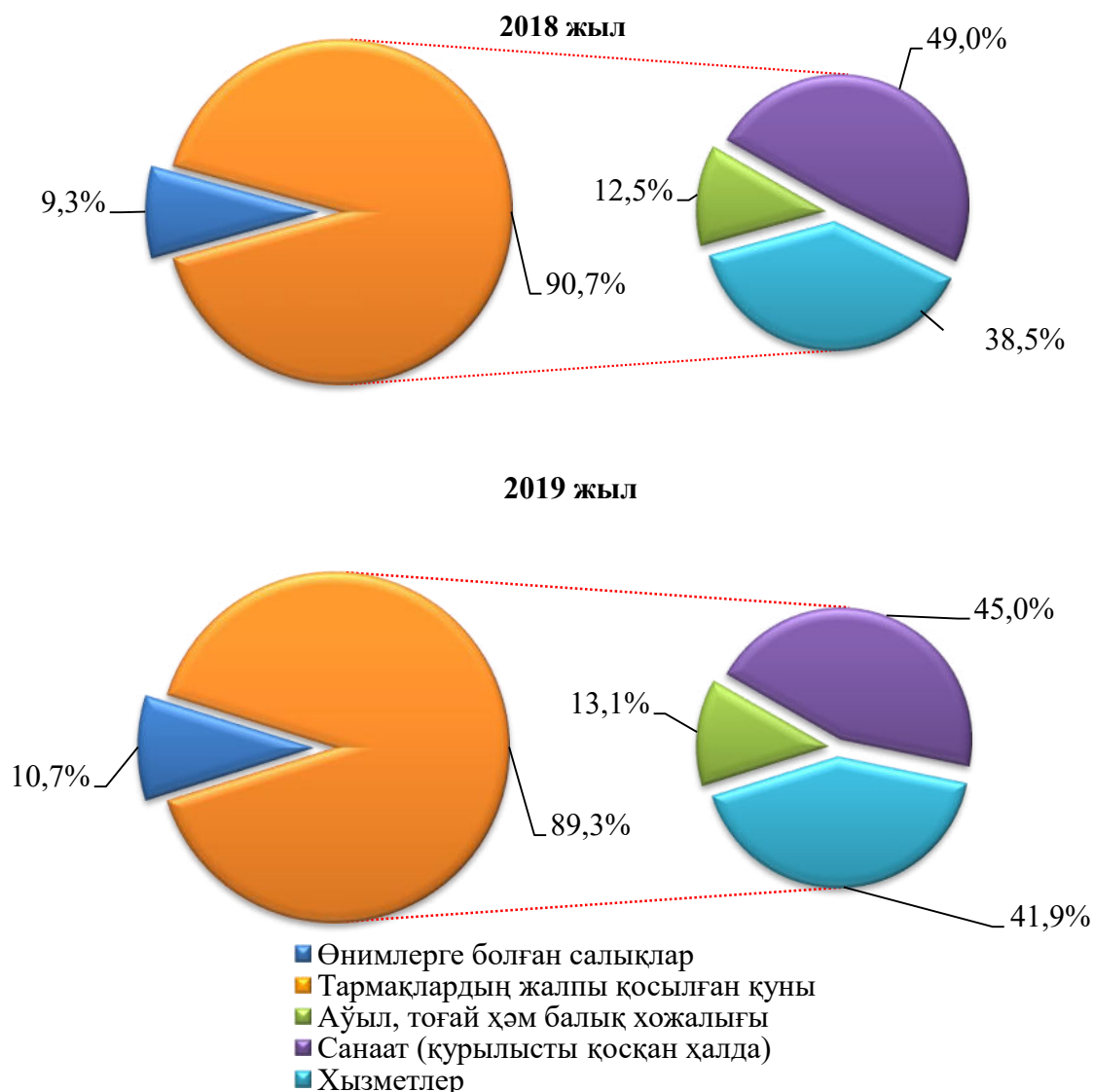
Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2019 жылдың январь-мартында ислеп шығарылған жалпы аймақлық өнимнің (ЖАӨ) көлеми 3379,2 млрд. сұмды қурады хәм 2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда өсим пәти 101,6 пайызға тең болды.

2019 жыл январь-март айларында ЖАӨ дефлятор индекси 120,0 пайызды қурады.

Январь-декабрь айларында республика жалпы аймақлық өниминиң экономикалық хызмет түрлери бойынша қурамы

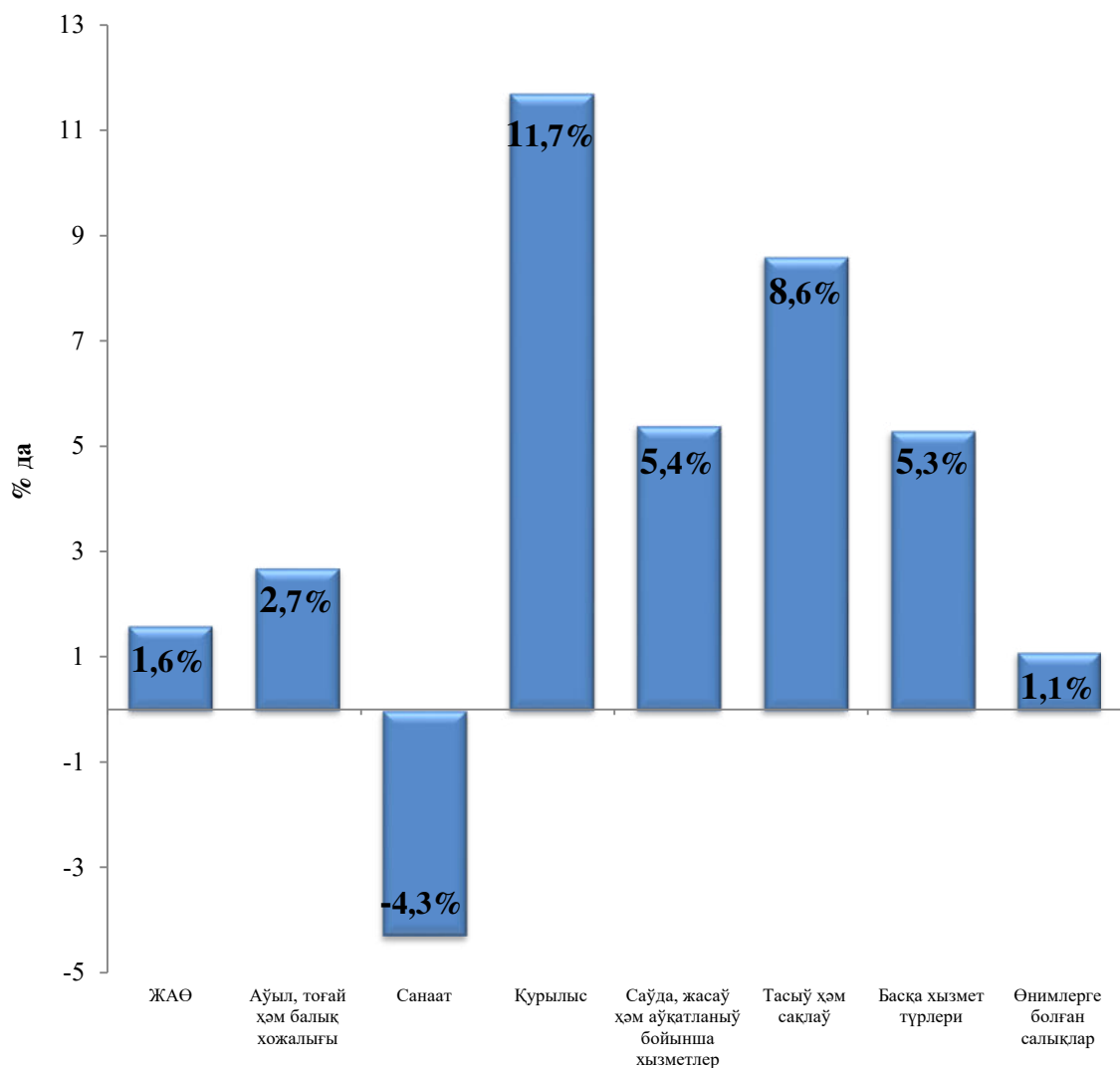
	<i>млрд.сұм</i>		<i>2018жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында</i>
	<i>2018 жыл</i>	<i>2019 жыл</i>	
I. Жалпы аймақлық өним, жәми	2771,5	3379,2	101,6
<i>соннан:</i>			
Тармақлардың жалпы қосылған муғдары	2513,6	3019,0	101,7
Өнимлерге болған салықлар	257,9	360,2	101,1
II. Тармақлардың жалпы қосылған муғдары	2513,6	3019,0	101,7
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	313,8	396,5	102,7
Санаат (қурылысты қосқан ҳалда)	1230,5	1359,8	98,1
санаат	1047,9	1106,3	95,7
қурылыс	182,6	253,5	111,7
Хызметлер	969,3	1262,7	106,0
саўда, жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	166,2	196,2	105,4
тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс хызметлери	196,7	226,3	108,6
басқа хызметлер	606,4	840,2	105,3

Жалпы аймақтық өнімнің тармақлар бойынша құрамы январь-март жағдайына
(жәміне салыстырғанда пайызда)

2019 жылдың январь-март айларында Қарақалпақстан Республикасы экономикасының тийкарғы тараўларында гүзетилген өсим пәтлери ЖАӨ өсиўинде тийкарғы фактор болып хызмет қылды. Атап айтқанда, ауыл, тоғай хәм балық хожалығының өсим пәти – 102,7 % (ЖАӨ қурамындағы үлеси 13,1 %), қурылыс – 111,7 % (8,4 %) хәмде хызметлер тараўы – 106,0 % (41,9 %). Санаат тараўында өткен жылдың тийисли дәўирине салыстырғанда 4,3 пайызлы пунктке кемейиў гүзетилип, өсим пәти 95,7 % (ЖАӨ қурамындағы үлеси 36,6 %) қурады.

2019 жыл январь-мартта ЖАӨнің экономикалық хызмет түрлери бойынша өсим пәтлери

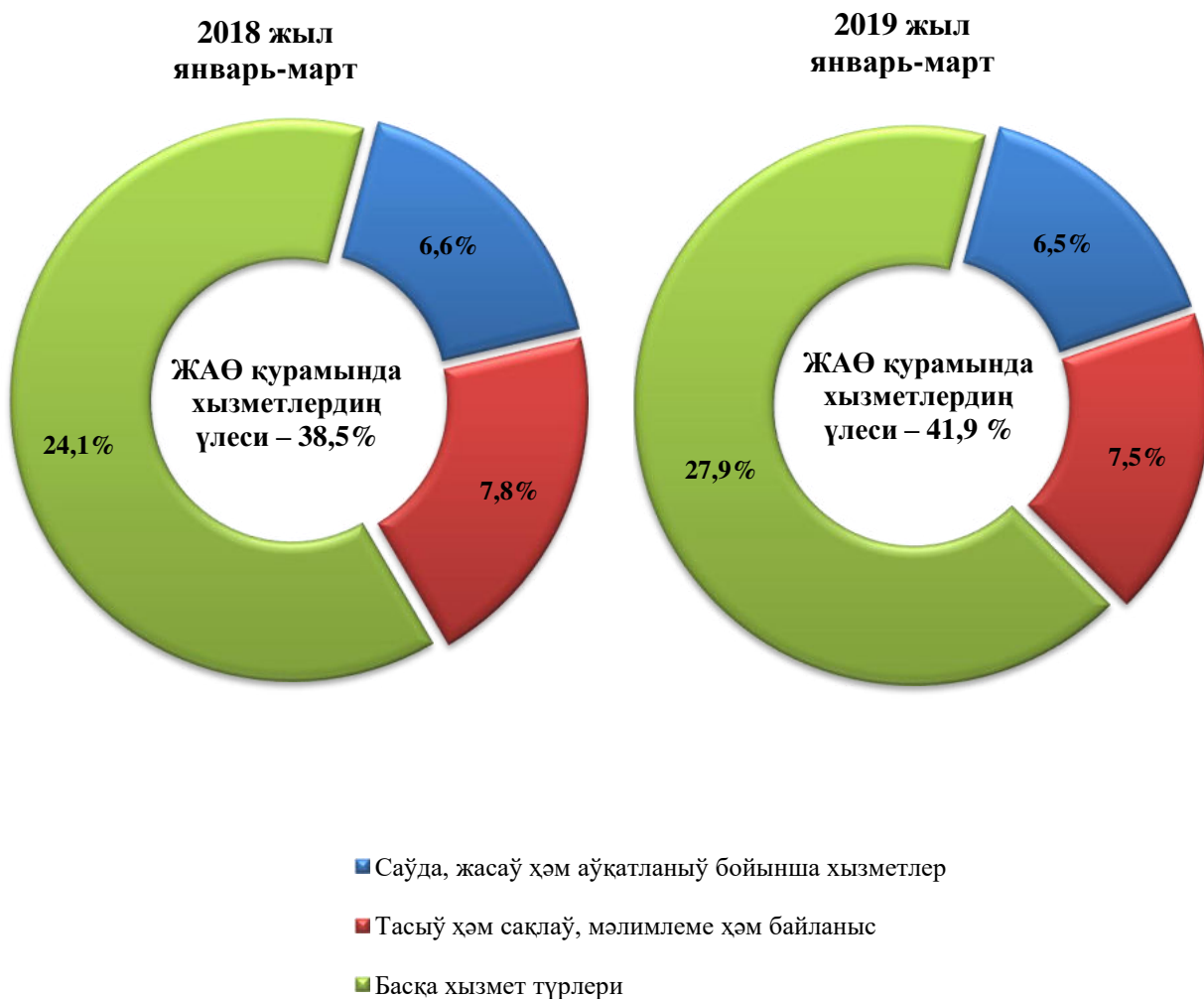
Экономикалық хызмет түрлери

Қарақалпақстан Республикасы экономикасының барлық тармақларында жаратылған жалпы қосылған баҳасы (ЯҚҚ) көлеми улығума ЖАӨнің 89,3 пайызын, өнимлерге болған салықлар, 10,7 пайызды қурайды.

Ауыл, тоғай хәм балық хожалығы ЖАӨнің тармақлар бойынша қурамындағы үлесі 0,6 пайызлы пунктке асты хәм есабат дәуиринде 13,1 пайызды қурады. Санаат (қурылысты қосқан ҳалда) тармағының үлесі 4,0 пайызлы пунктке кемейди хәм 45,0 пайызды қурады. Хызметлер тараўының ЖАӨ қурамындағы үлесі 2018 жыл январь-мартта 41,9 пайызды қурады хәм 2018 жыл усы дәуири (38,5 %) менен салыстырғанда 3,4 пайызлы пунктке асты.

Саўда, жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлердиң ЖАӨ қурамындағы үлесі 6,5 пайызды (2018 ж. – 6,6 %), тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс – 7,5 пайызды, (7,8 %), хызмет көрсетиўши басқа тармақлар – 27,9 пайызды (24,1 %) қурады.

Хызметлер тараўының жалпы қосылған баға қурамы
(жәmine салыстырғанда пайызда):

II. САНААТ

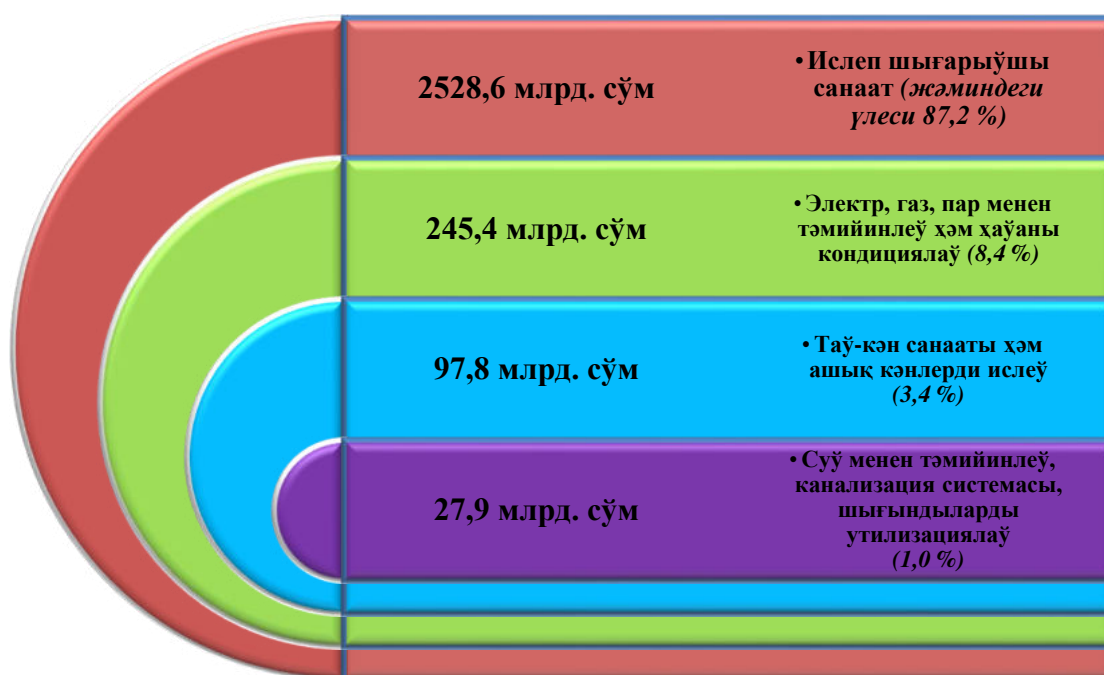
2019 жылдың январь-мартында санаат өнімлери көлеми 2899,7 млрд. сұмды қурап, санаат ислеп шығарыуы индекси 95,7 пайызды қурады.

Өнімлер ислеп шығарыуыдың ең үлкен көлеми ислеп шығарыушы (қайта ислейтуғын) кәрханалар тәрәпинен ислеп шығарылған болып, ислеп шығарыуы көлеми 2528,6 млрд. сұмды, жәми санаат өнімлери ислеп шығарыуыдығы үлеси 87,2 пайызды қурады.

Сондай ақ, есабат дәуиринде, жәми санаат өнімлери ислеп шығарыуы көлеминде электр, газ, пар менен тәмийинлеу хәм хаўаны кондициялау хызмет түри бойынша 245,4 млрд. сұм (жәми санаат өнімлери ислеп шығарыуыдағы үлеси 8,4 %), таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеу хызмет түри бойынша 97,8 млрд. сұм (3,4 %) хәм суў менен тәмийинлеу, канализация системасы, шығындыларды утилизация қылыу хызмет түри бойынша 27,9 млрд. сұм (1,0 %) өнімлер ислеп шығарылды.

Санаат ислеп шығарыуыдың өсиўине электр, газ, пар менен тәмийинлеу хәм хаўаны кондициялау кәрханалары да үлес қосып, олардың жәми санаат өнімлери ислеп шығарыуыдағы үлеси 8,4 % қурады.

2019 жылдың январь-март айларында экономика хызмет түрлери бойынша санаат ислеп шығарыуы қурамы

2019 жыл январь-мартта экономикалық хызмет түрлері бойынша санаат өнімлерін іслеп шығарыу

	млрд. сўм		жәмине салыстырғанда үлесі, пайызда	
	2018 ж.	2019 ж.	2018 ж.	2019 ж.
Экономикалық хызметтің айырықша түрлері бойынша санаат өнімлері іслеп шығарыу көлемі	2746,3	2899,7	100,0	100,0
<i>экономикалық хызмет түрлері бойынша:</i>				
Таў-кән санааты хәм ашық кәнлерді іслеу	81,1	97,8	3,0	3,4
<i>олардан:</i>				
Нефть хәм тәбийий газди қазып алыу	63,9	79,2	78,8	80,9
Таў-кән санаатының басқа тараўлары хәм жабық усылда қазыуға техникалық жәрдем көрсетиу	17,2	18,6	21,2	19,1
Қайта іслеу санааты	2493,4	2528,6	90,8	87,2
<i>соннан:</i>				
Азық-аўқат өнімлері, ишимликлер хәм темеки өнімлері іслеп шығарыу	231,8	333,8	9,3	13,2
Тоқымашылық өнімлері, кийимлер, тери хәм оған тийисли өнімлер іслеп шығарыу	239,8	294,6	9,6	11,7
Ағаш хәм қалқы буйымлары, пақал хәм тоқыу үшін материаллардан жасалған буйымлар, қағаз хәм қағаз өнімлері, мебеллер іслеп шығарыу	10,9	13,0	0,4	0,5
Жазылған материалларды басып шығарыу хәм сәўлелендириу	0,48	0,49	0,02	0,02
Химиялық өнімлер, резина хәм пластмасса өнімлері іслеп шығарыу	1906,7	1734,1	76,5	68,6

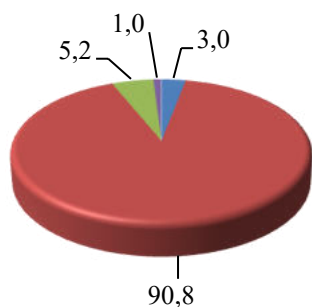
	млрд. сўм		жəмине салыстырғанда үлесі, пайызда	
	2018 ж.	2019 ж.	2018 ж.	2019 ж.
Кокс хэм нефтти қайта ислеўши өнімлерди ислеп шығарыў	3,1	7,7	0,1	0,3
Тийкарғы фармацевтика өнімлери хэм препаратлары ислеп шығарыў	3,0	9,9	0,1	0,4
Басқа металл емес минерал өнімлер ислеп шығарыў	54,9	91,4	2,2	3,6
Металлургия санааты	0,12	0,21	0,005	0,008
Машина хэм үскенелерден басқа, таяр металл буйымлар ислеп шығарыў	3,7	8,6	0,1	0,3
Электр үскенелер ислеп шығарыў	37,8	33,3	1,5	1,3
Басқа түрлерге киритилмеген машина хэм үскенелер ислеп шығарыў	0,49	0,52	0,02	0,02
Машина хэм үскенелерди онлаў хэм орнатыў	0,44	0,65	0,02	0,03
Басқа таяр буйымларды ислеп шығарыў	0,20	0,21	0,01	0,01
Электр, газ, пар менен тэмийинлеў хэм хаўаны кондициялаў	143,3	245,4	5,2	8,4
Суў менен тэмийинлеў, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хэм утилизация қылыў	28,5	27,9	1,0	1,0

Таў-кән санааты хэм ашық кәнлерди ислеў кәрханалары тәрәпинен 2019 жылдың январь-март айларында ислеп шығарылған өнімлер көлеми 97,8 млрд. сўмды ямаса жəми ислеп шығарылған санаат өнімлери көлеминиң 3,4 пайызын қурады.

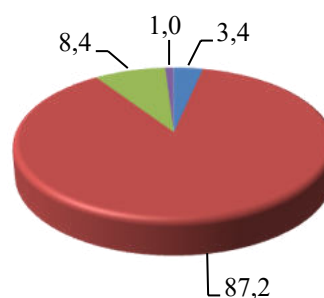
Таў-кән санаатында ислеп шығарылған өнімлер түри бойынша ҳәк тас қазып алыў көлеми өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 0,4 пайызға асқанлығын, газ конденсаты 5,1 пайызға ҳәм тәбийий газ 2,6 пайызға кемейгенлигин көриўимиз мүмкин.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша санаат өнімлерин ислеп шығарыў
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

2018 жыл январь-март

2019 жыл январь-март

- Таў-кән санааты ҳәм ашық кәнлерди ислеў
- Қайта ислеў санааты
- Электр, газ, пар менен тәмийинлеў ҳәм хаўаны кондициялаў
- Суў менен тәмийинлеў, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў ҳәм утилизация қылыў

Экономикалық хызмет түрлери бойынша санаат өнімлери түрлерин ислеп шығарыў (ири кәрханалар бойынша)

	Өлшем бирлиги	январь-март айларында		2018 жылға салыстырғанда % есабында
		2018 ж.	2019 ж.	

Таў-кән санааты ҳәм ашық кәнлерди ислеў

Тәбийий газ ислеп шығарыў	млн.м. куб	1609,5	1568,1	97,4
Ҳәк	мың тн.	41178,0	41347,0	100,4
Шебень	мың тн.	-	-	-

Қайта ислеў санааты

Алкоголь өнімлери	мың л. 100% спирт	1031,8	1063,4	103,1
Жумсақ бийдай ҳәм спельта уны	мың тн.	18876,8	19828,8	105,0
Макарон өнімлери ҳәм соған уқсас қамырдан таярланған өнімлер	тн.	755,4	487,1	64,5

	Өлшем бірлігі	январь-март айларында		2018 жылға салыстырғанда % есабында
		2018 ж.	2019 ж.	
Биринші сортлы уннан таярланған бийдай наны, аұырлығы 600 г. (буханка)	тн.	550,8	633,7	115,1
Гүриш өнімлері	тн.	1794,7	847,3	47,2
Тазаланған пахта майы хәм оның фракциялары (химиялық модификация қылынғанларынан басқа)	тн	4958	4544,6	91,7
Ири шақлы қара мал ушын таяр жем өнімлері	мың тн.	11,0	13,8	125,1
Пахта таласы	мың тн.	23,3	18,1	77,7
Пахта шигити	мың тн.	36,1	28,1	77,8
Пахта тивити(линт)	тн.	1805,6	1334,0	73,9
Тийкарғы органикалық емес химиялық онимлер (динатрий карбонаты)	тн.	49,1	46,3	94,3
Полиэтилен	мың тн.	102,7	89,7	87,3
Полипропилен	мың тн.	25,3	23,8	93,9
Электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў				
Ыссылық электр орайлары (БҰЭО) ислеп шығарған электр энергиясы	млн. кВт/с	111,9	123,2	110,1
Пар хәм ыссы суў (ыссылық энергиясы)	мың Гкал.	15,4	15,1	98,1
Суў менен тәмийинлеў, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хәм утилизация қылыў				
Суўға ислеў бериў хәм суў трубалары арқалы белистириў хызметлери	млн. сўм	4817,1	6678,7	138,6

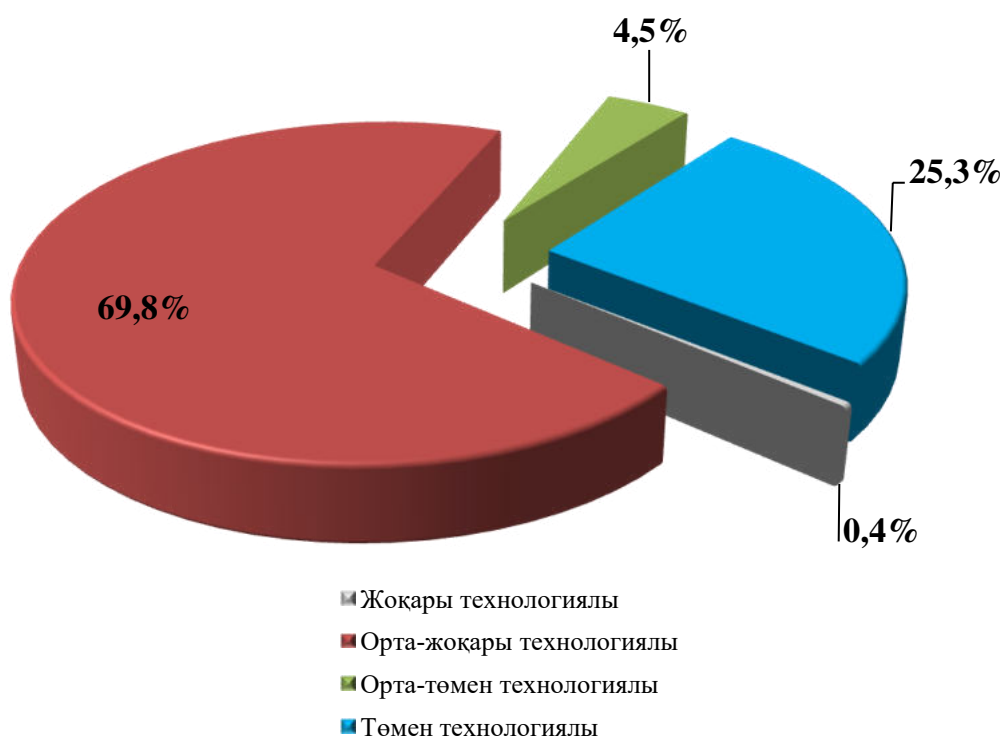
	Өлшем бирлиги	январь-март айларында		2018 жылға салыс- тырғанда % есабында
		2018 ж.	2019 ж.	

Ақаба суўларды жоғалтыў, транспортровка қылыў хәм қайта ислеў хызмети	млн. сўм	760,2	944,3	124,2
---	----------	-------	-------	-------

2019 жылдың январь-март айларында ислеп шығаратуғын санаат кәрханалары тәрәпинен ислеп шығарылған өнимлер көлеми 2528,6 млрд. сўмды яки жәми ислеп шығарылған санаат өнимлери көлеминиң 87,2 пайызын қурады.

Ислеп шығаратуғын санаат қурамында жоқары технологиялы тармақтың үлеси 0,4 пайызды, орта-жоқары технологиялы 69,8 пайызды, орта-пәс технологиялы 4,5 пайыз хәм пәс технологиялы 25,3 пайызды қурады.

2019 жылдың январь-март айларында ислеп шығарыўдың технологик қурамы бойынша ислеп шығаратуғын санаат қурамы

Өз нәубетінде, ислеп шығаратуғын санаатта өткен жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда ири шақлы қарамал ушын жем өнімлері 25,1 пайызға, арақ 3,1 пайызға, жумсақ бийдай уны 15,1 пайызға асқанлығын хәм пахта таласы 22,3 пайызға, кислород ислеп шығарыу 83,9 пайызға, карбонат динатрия 5,7 пайызға, тазаланған гүриш 55,2 пайызға, макарон өнімлері ислеп шығарыу өткен жылға салыстырғанда 35,5 пайызға кемейгенлигин көриуимиз мүмкин.

Электр, газ, пар менен тәмийинлеу хәм хаўаны кондициялау кәрханалары тәрәпинен ислеп шығарылған өнімлер көлеми 245,4 млрд. сұмды (жәми ислеп шығарылған санаат өнімлері көлеминиң 8,4 пайызын) курады.

2019 жылдың январь-март айларында санааттың усы тармағында ыссылық энергиясын ислеп шығарыу өткен жылға салыстырғанда 1,9 пайызға кемейген хәм электр энергиясы ислеп шығарыу 10,1 пайызға асқанлығы гүзетилди.

Суу менен тәмийинлеу, канализация системасы, шығындыларды утилизация ететуғын кәрханалары тәрәпинен ислеп шығарылған өнімлері көлеми 27,9 млрд. сұмды (жәми ислеп шығарылған санаат өнімлер көлеминиң 1,0 пайыз) курайды.

Өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда курамында кара металлар болған екилемши шийки зат 18,7 пайызға кемейгенлигин, сууды қайта ислеу хәм суу тармақлары бойынша бөлистириу хызметлериниң 38,6 пайызға, ақаба суу тармақларын жоқ етиу, транспортировка қылыу хәм ислеу бериу бойынша хызметлердиң 24,2 пайызға асқанлығын көрсетпекте.

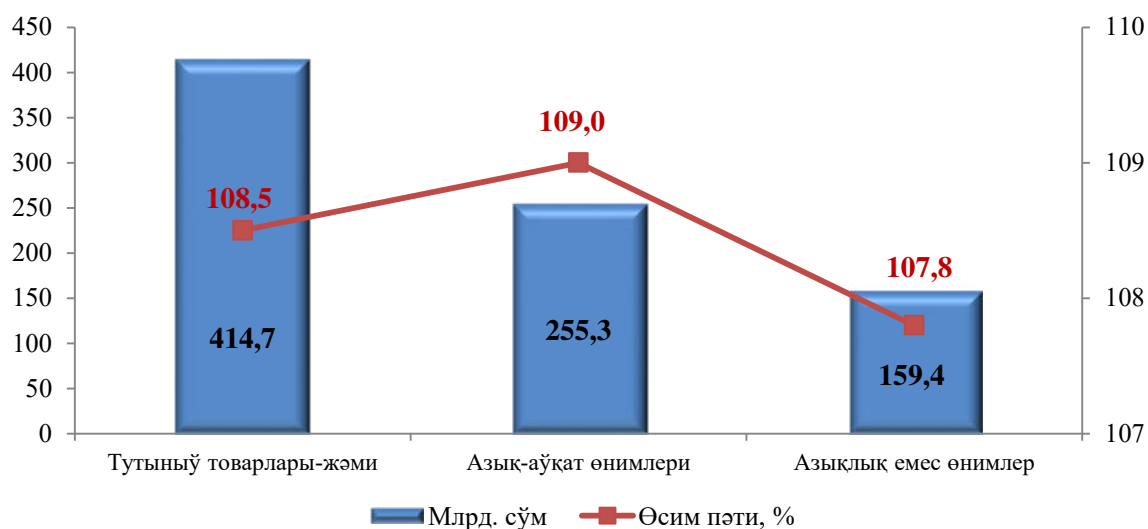
Тутыныу товарлары ислеп шығарыу

2019 жылдың январь-март айларында 414,7 млрд. сұмлық тутыныу товарлары ислеп шығарылып, 2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 108,5 пайызды курады. Атап айтқанда, 214,5 млрд. сұмлық азық-аўқат өнімлері, 159,4 млрд. сұмлық азықлық емес өнімлер хәм 40,8 млрд. сұмлық вино-арақ өнімлері (2018 жыл январь-мартына салыстырғанда тийисли түрде 107,8 пайыз, 107,8 пайыз хәм 116,3 пайыз) ислеп шығарылды.

Январь-март айларында тутыныу товарлары ислеп шығарыу

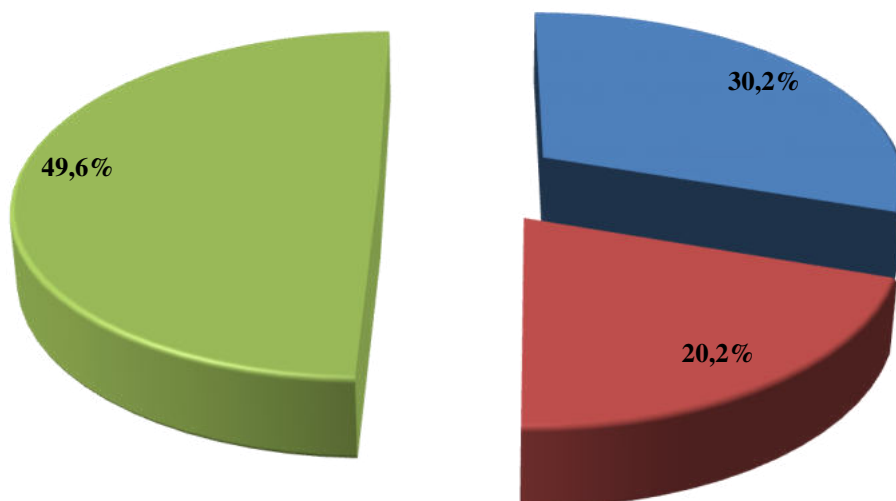
	млрд. сұм		Жәми өнімдеги үлесі, пайызда	
	2018 ж.	2019 ж.	2018 ж.	2019 ж.
Тутыныу товарлары ислеп шығарыу	382,1	414,7	100,0	100,0
<i>соннан:</i>				
азық-аўқат өнімлері	234,2	255,3	61,3	61,6
азықлық емес өнімлер	147,9	159,4	38,7	38,4

2019 жылдың январь-март айларында тұтыныу товарлары ислеп шығарыу көлеми хэм өсим пәтлери

2018 жылдың январь-март айларына салыстырғанда тұтыныу товарлары қурамында азықлық емес өнімлер ислеп шығарыу үлесиниң 61,3 пайыздан 2019 жылдың январь-март айларында 61,6 пайызға асқанлығы көринбекте.

Ири хәм киши бизнес субъектлери тәрәпинен тұтыныу товарлары ислеп шығарыу қурамы, жәмине салыстырғанда пайыз есабында

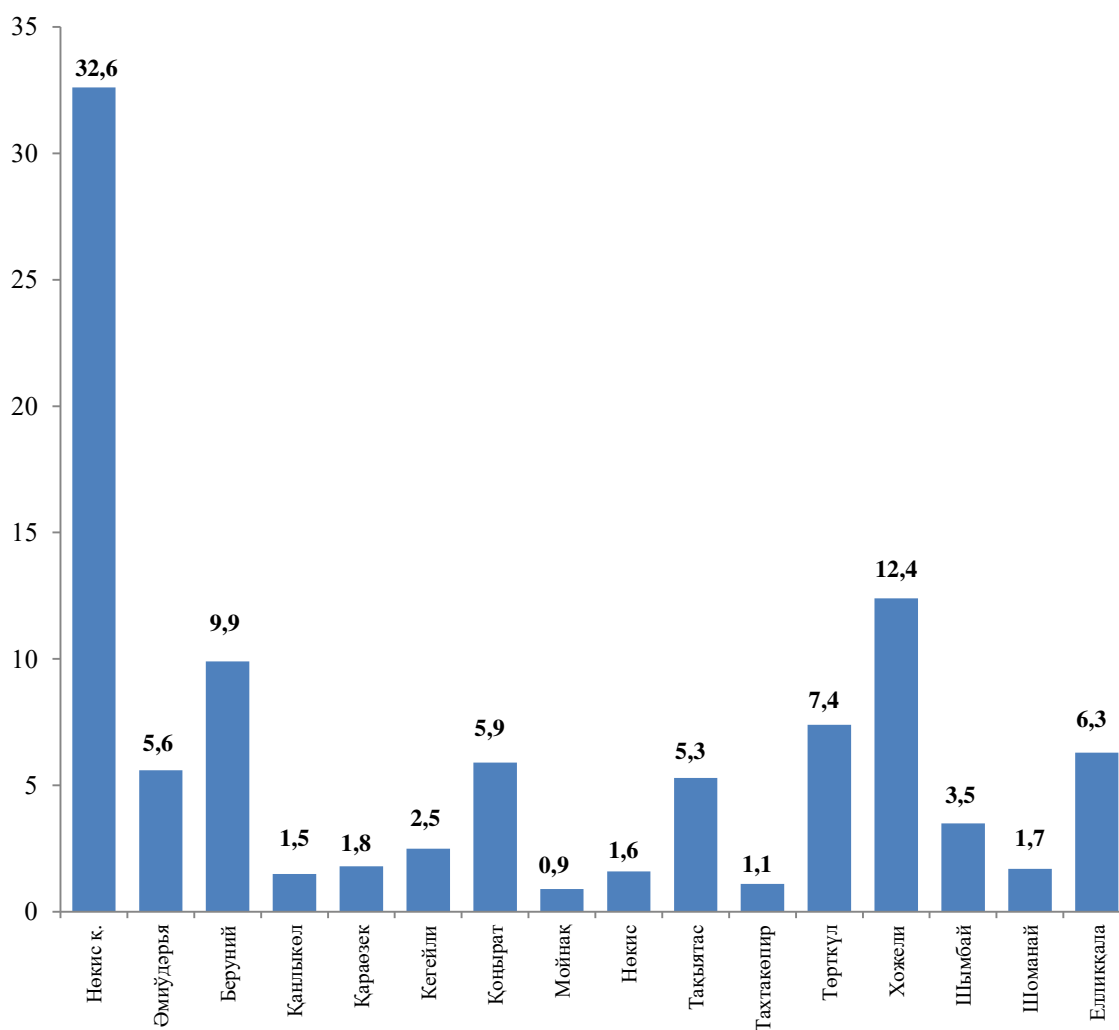
■ Ири кәрханалар ■ Киши кәрхана хәм микрофирмалар ■ Жеке исбилерменлер хәм үй хожалықлары

Қала хәм районлар бойынша санаат ислеп шығарыу көлемлери

Республикада санаат ислеп шығарыу көлеми қурамында ең көп үлеси Нөкис қаласы (жәми ислеп шығарыу көлеминиң 67,3 %), Тақыятас (7,3%), Хожели (3,8 %), Мойнақ (3,0%) хәм Әмиўдәрья (2,6%) районларына туўры келеди.

Сондай ақ, тутыныу товарлары көлеминиң ең үлкен бөлеги Нөкис қаласы (жәми тутыныу товарлары көлеминиң 32,6%), Хожели (12,5%), Беруний (9,9%), Төрткүл (7,4%) Елликкала (6,3%), Қоңырат (5,9%) хәм Әмиўдәрья (5,6%) районларында ислеп шығарылды.

Қала хәм районлар бойынша тутыныу товарлары ислеп шығарыу көлеми (республика бойынша жәмине салыстырғанда пайыз есабында)

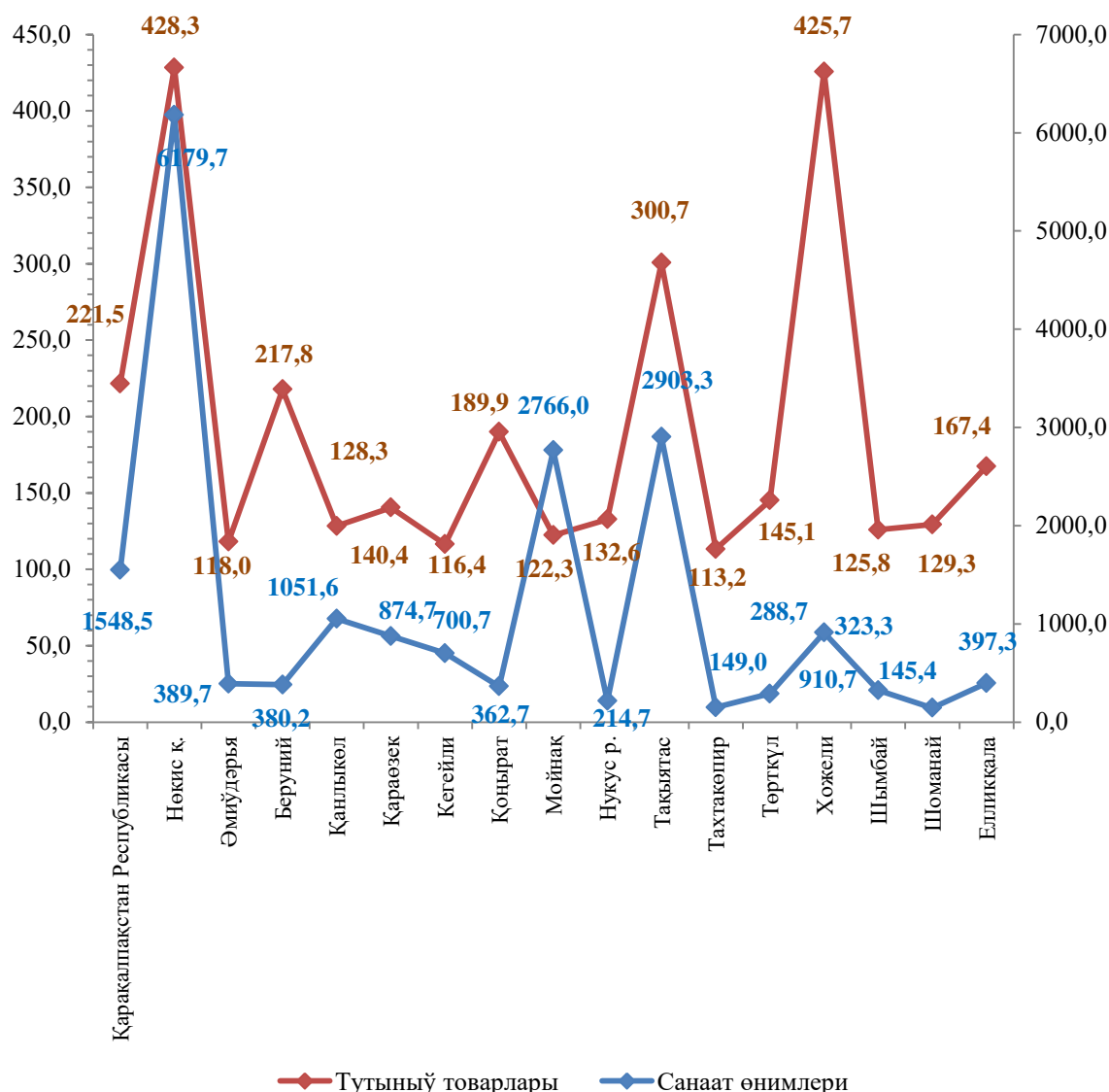
2019 жылдың январь-март айларында қала хәм районлар бойынша санаат өнімлери хәм тутыныў товарлары ислеп шығарыў көрсеткишлери

	<i>санаат өнімлери, млрд. сўм</i>	<i>жәмине салыстырғанда, %</i>	<i>тутыныў товарлары, млрд. сўм</i>	<i>жәмине салыстырғанда, %</i>
Қарақалпақстан Республикасы	2899,7	100,0	414,7	100,0
Нөкис қ.	1950,3	67,3	135,2	32,6
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	76,2	2,6	23,1	5,6
Беруний	71,5	2,5	40,9	9,9
Қанлықөл	53,0	1,8	6,5	1,5
Қараөзек	45,8	1,6	7,4	1,8
Кегейли	62,7	2,2	10,4	2,5
Қоңырат	46,6	1,6	24,4	5,9
Мойнақ	86,6	3,0	3,8	0,9
Нукус	10,6	0,3	6,5	1,6
Тақыятас	211,7	7,3	21,9	5,3
Тахтакөпир	5,9	0,2	4,5	1,1
Төрткүл	60,8	2,1	30,6	7,4
Хожели	110,5	3,8	51,6	12,4
Шымбай	37,3	1,3	14,5	3,5
Шоманай	8,1	0,3	7,2	1,7
Елликқала	62,1	2,1	26,2	6,3

**Халықтың жан басына санаат өнімлери хэм тутыныў товарлары
ислеп шығарыў**

	<i>Ислеп шығарыў көлеми, халықтың жан басына, мың сўм</i>	
	<i>санаат өнімлери</i>	<i>тутыныў товарлары</i>
Қарақалпақстан Республикасы	1548,5	221,5
Нөкис қ.	6179,7	428,4
<i>районлар:</i>		
Әмиўдәрья	389,7	118,1
Беруний	380,2	217,6
Қанлыкөл	1051,6	129,0
Қараөзек	874,7	141,2
Кегейли	700,7	116,2
Қоңырат	362,7	189,9
Мойнақ	2766,0	121,4
Нукус	214,7	132,1
Тақиятас	2903,3	300,4
Тахтакөпир	149,0	112,8
Төрткүл	288,7	145,2
Хожели	910,7	425,4
Шымбай	323,3	125,8
Шоманай	145,4	129,5
Елликқала	397,3	167,5

2019 жыл январь-март айларында халықтың жан басына туўры келетуғын санаат өнімлери хэм тутыныў т оварлары ислеп шығарыў көлемлери, мың сўм

2019 жылдың январь-март айларында таяр өнімлер, аўысық бөлеклер хэм материаллар ислеп шығарыўды локализациялаў

Тармақлараралық санаат кооперациясын раўажландырыў, таяр өнімлер, аўысық бөлеклер хэм материаллар ислеп шығарыўды локализациялаў дәстүрин әмелге асырыў шеңберинде ибилерменлик субъектлери тәрәпинен 2019 жылдың январь-март айларында 997,7 млрд. сўмлық өнімлер ислеп шығарылды.

Таяр өнімлер, аўысық бөлеклер хэм материаллар ислеп шығарыўды локализациялаў дәстүриниң әмелге асырылыўы республика санаат өнімлери ислеп шығарыўдың раўажланыўына өз тәсирин көрсетти, дәстүр шеңберинде 83,3 млн. АҚШ доллары муғдарында өнімлер экспорт қыланды.

2019 жылдың январь-март айларында таяр өнімлер, қосымша бөлектер хәм материаллар ислеп шығарыўды локализациялаў дәстүриниң тийкарғы көрсеткишлери

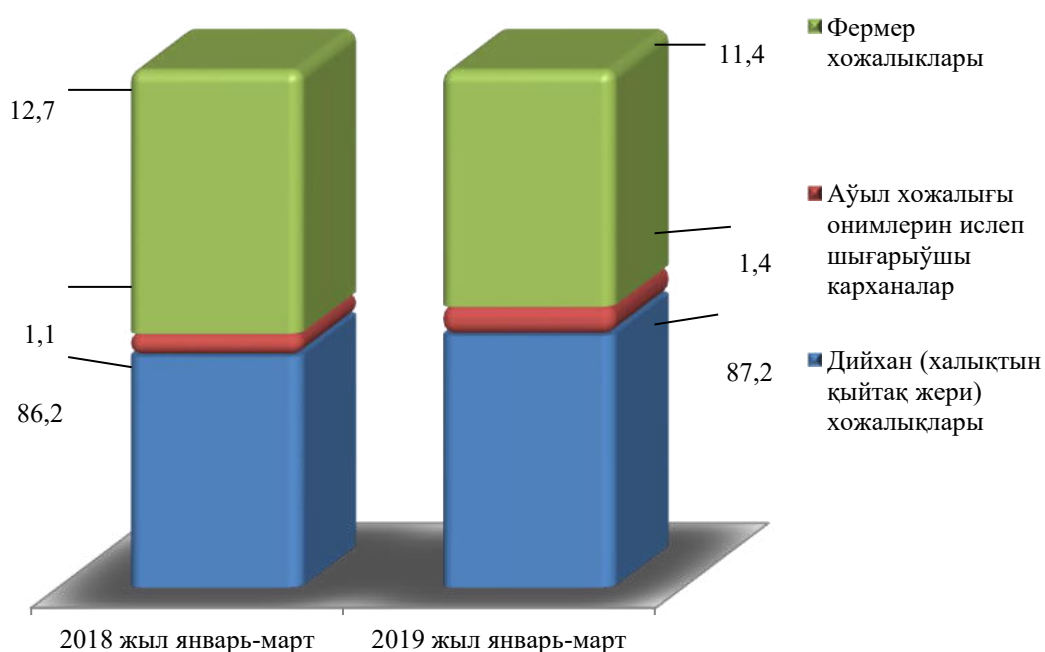

2019 жылдың январь-март айларында локализация дәстүри шеңберинде ислеп шығарылған өнімлердиң улыўма көлеминиң 97,9 пайызы Нөкис қаласы (976,3 млрд. сўм) кәрханаларына туўры келеди.

III. АҰЫЛ, ТОҒАЙ ХӘМ БАЛЫҚ ХОЖАЛЫҒЫ

2019 жылдың январь-мартында ислеп шығарылған (көрсетілген хызметлер) улыўма көлеми 688,9 млрд. сўмды ямаса 2018 жылдың усы дәўирине салыстырғанда 102,7 пайызды, соннан, дийқаншылық хәм шарўашылық, аўшылық хәм бул тараўларда көрсетілген хызметлер көлеми 602,0 млрд. сўмды (103,4 пайыз), тоғай хожалықларында 73,7 млрд. сўмды (101,7 пайыз), балықшылық хожалықларында 13,2 млрд. сўмды (108,6 пайыз) қурады.

Аўыл хожалығы өнімлери ислеп шығаруы көлеминиң хожалықлар категориялары бойынша қурамы
(жәмиге салыстырғанда пайыз есабында)

Жыйын-терим.

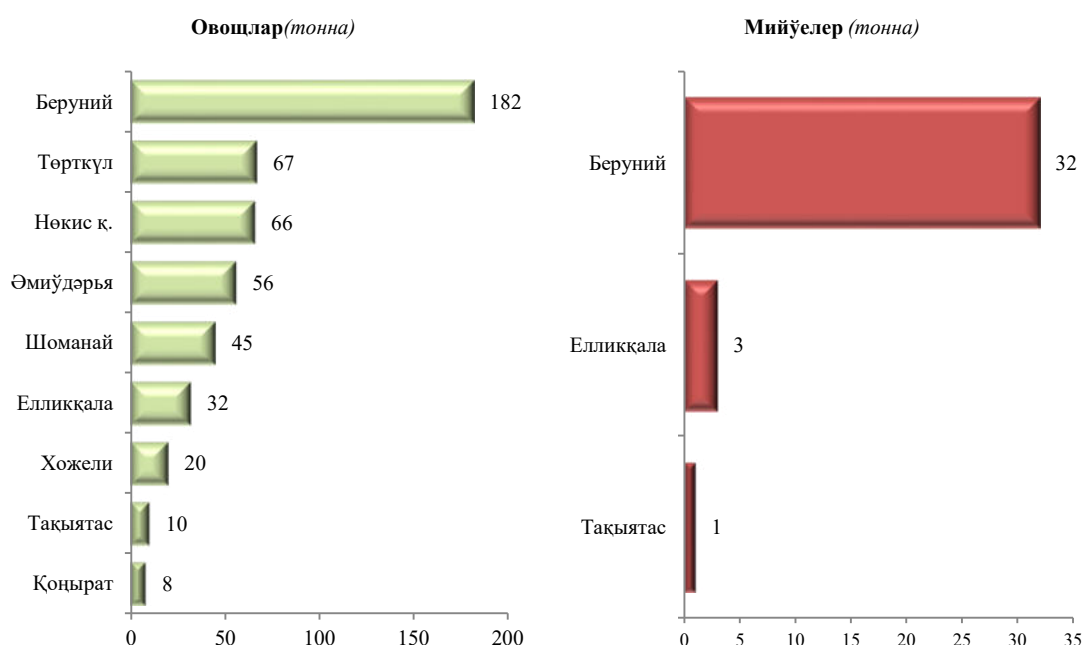
Республикамызда ыссыхана хожалықларын шөлкемлестириў бойынша жаңа жойбарлар иске түсирилиўи нәтийжесниде, барлық категориядағы хожалықлар тәрәпинен усы жылдың январь-мартында 486 тонна овоц (2018 жылдың тийисли дәўиринде 241 тонна), 36 тонна мийўе (11 тонна) жетистирилди.

2019 жылдың январь-мартында хожалықтар категориялары бойынша тийкаргы түрдеги дийқаншылық өнімлерин ислеп шығарыу

	Фермер хожалықтары		Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықтары		Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	
	тонна	өсим пәти, пайызда	тонна	өсим пәти, пайызда	тонна	өсим пәти, пайызда

Овощлар	4	133,3	232	103,1	250	19,2 е.
Мийўелер	25	-	11	100,0	-	-

2019 жылдың январь-мартында аймақлар бойынша тийкаргы түрдеги дийқаншылық өнімлерин ислеп шығарыу

Шарўашылық. 2019 жылдың 1 апрель жағдайына өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда ири шақлы қара маллар 103,3 пайызға (жәми 1092,5 мың басты курады), соннан сыйырлар 103,9 пайызға (315,5 мың бас), қой хәм ешкилер 103,8 пайызға (1082,6 мың бас), атлар 106,6 пайызға (23666 бас), қуслар 111,2 пайызға (4,3 млн. бас) көбейди.

Барлық аймақларда шарўашылық өнімлери (гөш, сүт, мәйек) ислеп шығарыудың өсиуи тийкарынан дийқан хәм фермер хожалықлары есабынан болып, гөш ислеп шығарыудың улыўма көлеминде олардың үлеси 99,3 пайызды, сүт жетистириўде 99,1 пайызды хәм мәйек жетистириўде 96,7 пайызды курады.

2019 жыл 1 апрель жағдайына шаруа маллары хәм қуслар бас саны

	<i>мың бас</i>	<i>өсім пәти, %</i>
Ири шақлы қара мал	1092,5	103,3
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	48,7	108,2
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	1035,3	103,1
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	8,5	103,0
олардан сыйырлар	315,5	103,9
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	15,4	105,5
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	297,4	103,7
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	2,7	108,0
Қой хәм ешкілер	1082,6	103,8
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	102,3	134,6
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	966,1	102,9
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	14,2	50,2
Атлар	23,7	106,6
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	4,2	134,4
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	19,1	102,5
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы	0,4	82,7

	<i>мың бас</i>	<i>өсім пәти, %</i>
--	----------------	-------------------------

кәрханалар

Қуслар	4312,7	111,2
---------------	---------------	--------------

соннан:

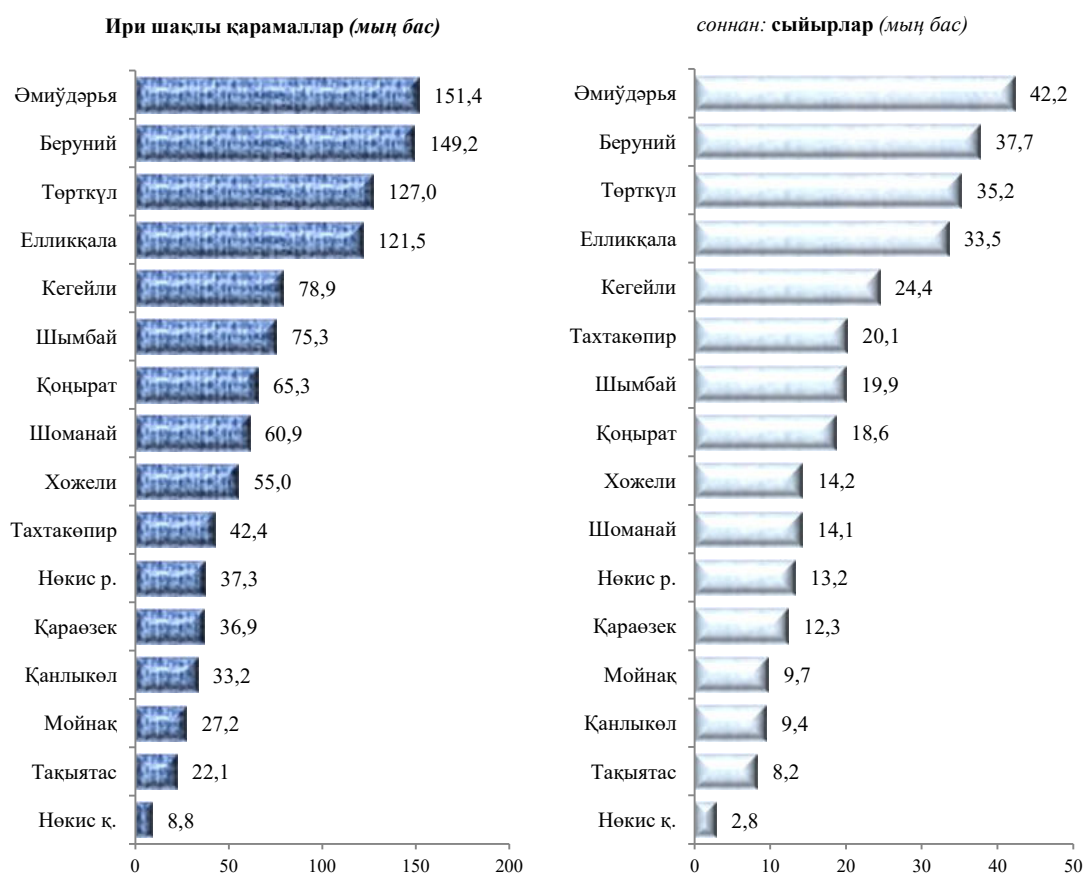
Фермер хожалықтары	239,9	102,4
--------------------	-------	-------

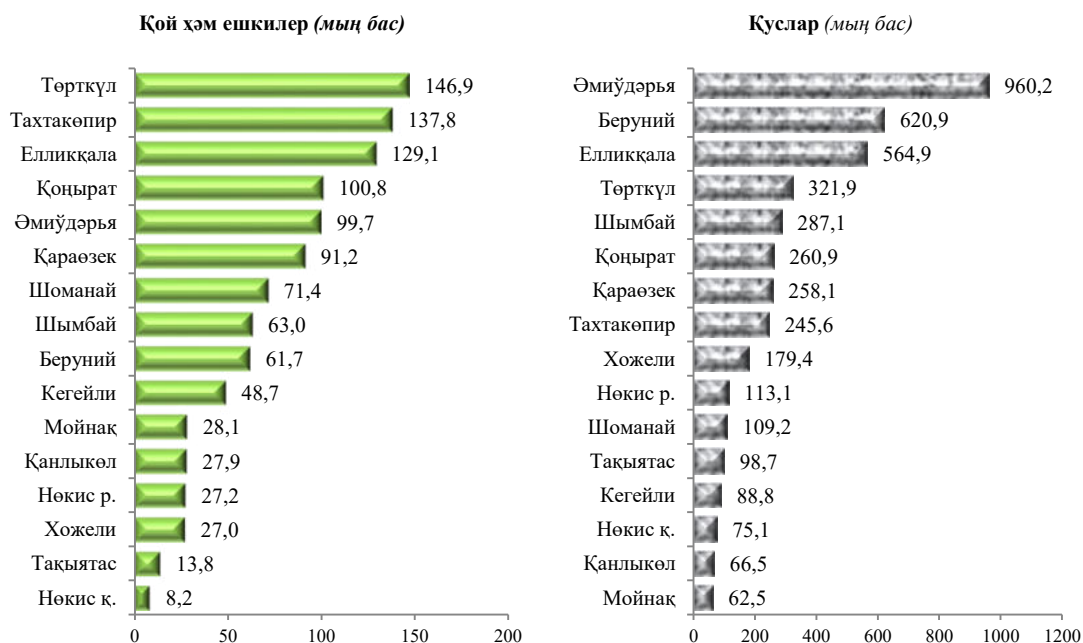
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықтары	3800,9	108,5
---	--------	-------

Ауыл хожалығы менен шуғылланыушы кәрханалар	271,9	193,8
---	-------	-------

Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықтарында ири шақлы қара маллардың үлесі 94,8 пайызды, фермер хожалықтарында болса 4,5 пайызды, соннан сыйырлар тийисли түрде 94,3 хәм 4,9 пайызды, қой хәм ешкілер 89,2 хәм 9,5 пайызды, атлар 80,6 хәм 17,8 пайызды, қуслар 88,1 хәм 5,6 пайызды қурады.

2019 жыл 1 апрель жағдайына шаруа маллары хәм қуслар бас саны

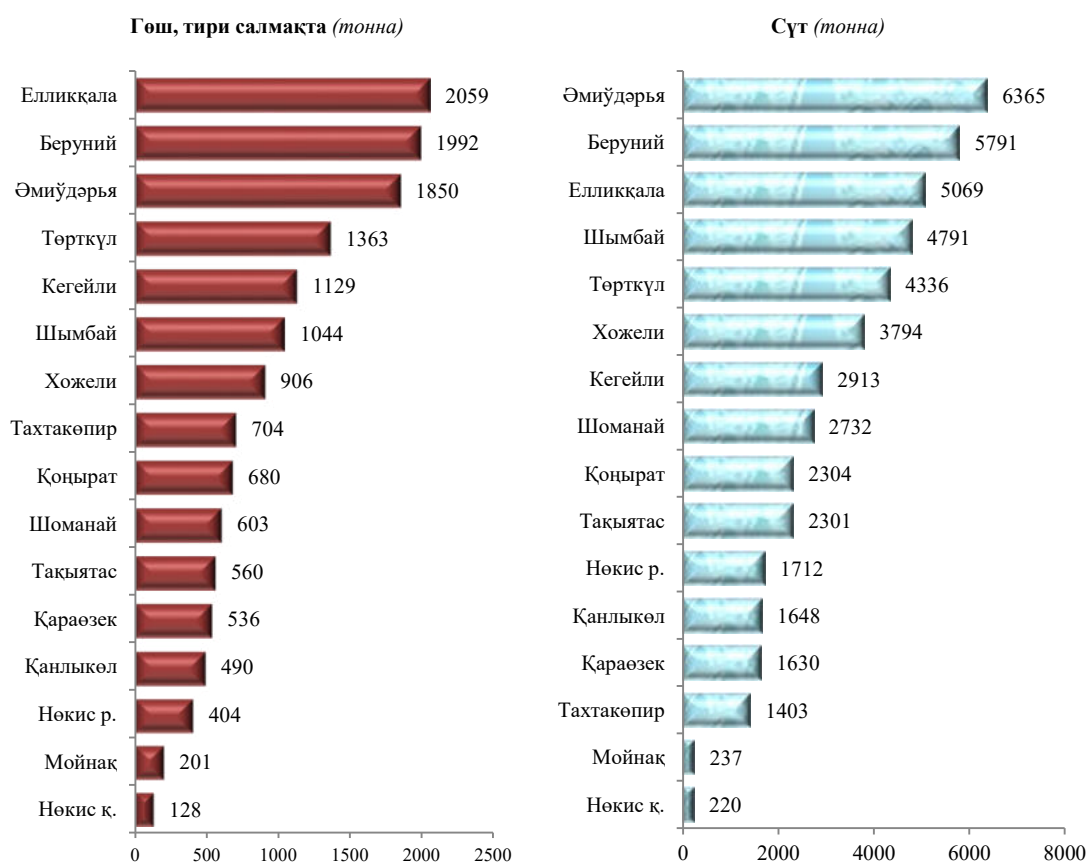
2019 жылдың январь-мартында барлық категориядағы хожалықларда тири салмақ есабында 14,6 мың тонна гөш (2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 3,3 пайызға көп), 47,2 мың тонна сүт (2,6 пайызға көп), 74,9 млн. дана мәйек (6,0 пайызға көп) ислеп шығарылды.

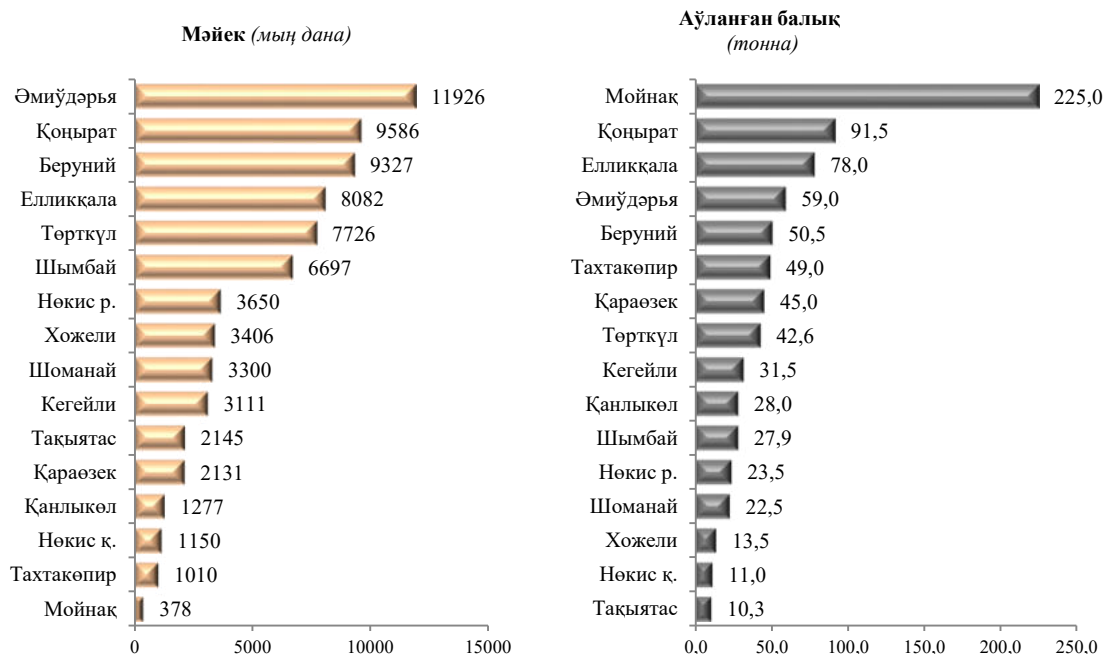
2019 жыл январь-март айларында ислеп шығарылған шаруашылық өнімлері

	көлемі	өсім пәти, %
Гөш (тири салмақта), мың тн.	14,6	103,3
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	0,5	109,5
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	14,0	103,4
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	0,1	69,7
Сүт, мың тн.	47,2	102,6
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықлары	3,3	100,5
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықлары	43,5	102,9
Аўыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	0,4	85,7

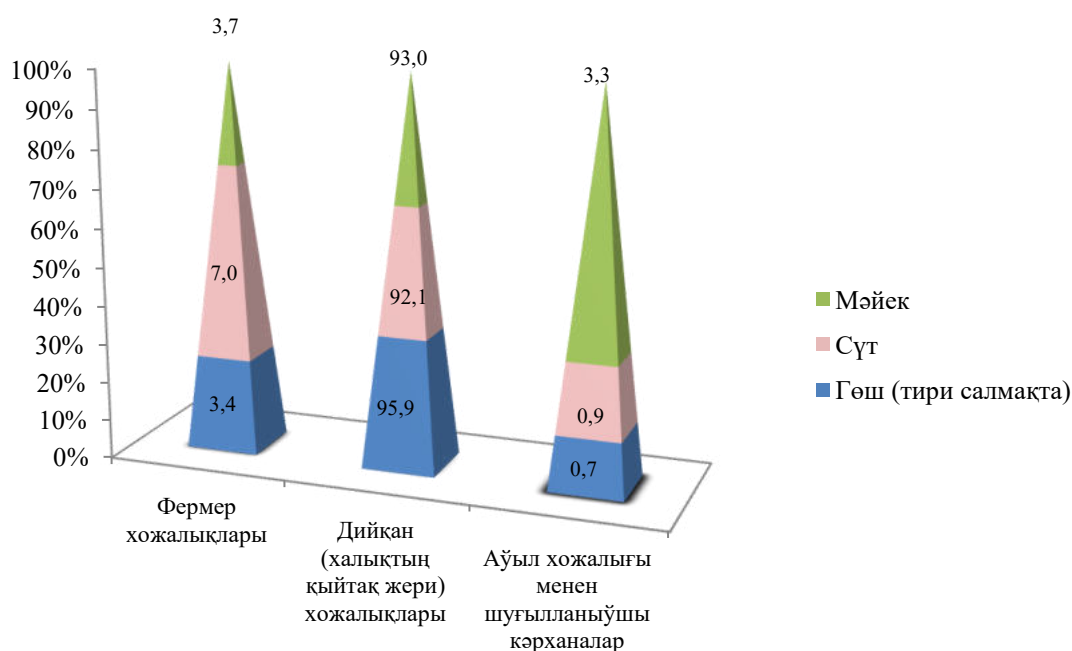
	көлемі	өсім пәти, %
Мәйек, млн. дана	74,9	106,0
<i>соннан:</i>		
Фермер хожалықтары	2,8	104,5
Дийқан (халықтың қыйтақ жери) хожалықтары	69,7	103,4
Ауыл хожалығы менен шуғылланыўшы кәрханалар	2,4	3,8 е.

2019 жылдың январь-мартында аймақлар кесиминде тийкарғы түрдеги шарўашылық өнімлерин ислеп шығарыў

2019 жыл январь-мартта шаруашылық өнімлери ислеп шығаруы құрамы
(жәми ислеп шығаруы көлемине салыстырғанда пайыз есабында)

Фермер хожалықлары. 2019 жылдың январь-мартында фермер хожалықлары тәрәпинен ислеп шығарылған аўыл хожалығы өнімлери көлеми 68,0 млрд. сўмды қурады. Аўыл хожалығы өнімлери улыўма көлеминде фермер хожалықларының үлесі 11,4 пайызды қурады.

2019 жылдың 1 апрель жағдайына фермер хожалықларында 48,7 мың бас ири шақлы қара мал, соннан 15,4 мың бас сыйыр, 102,3 мың бас қой хәм ешкілер, 4212 бас ат, 239,9 мың бас қуслар бар.

2019 жыл январь-март жағдайына фермер хожалықтары тәрәпинен ислеп шығарылған тийкарғы түрдеги аўыл хожалығы өнімлери

	<i>январь-март</i>				<i>2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында</i>
	<i>2018 жыл</i>		<i>2019 жыл</i>		
	<i>тонна</i>	<i>улыўма ислеп шығарыў көлеминдеги үлеси, пайыз</i>	<i>тонна</i>	<i>улыўма ислеп шығарыў көлеминдеги үлеси, пайыз</i>	
Овощлар	3	1,2	4	0,8	133,3
Мийўелер	-	-	25	69,4	-
Гөш, <i>тири салмақта</i>	454	3,2	497	3,4	109,5
Сүт	3302	7,2	3319	7,0	100,5
Мәйек, <i>мың дана</i>	2662	3,8	2781	3,7	104,5

IV. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ҲӘМ ҚУРЫЛЫС

2019 жыл январь-мартта республиканың тийкарғы капиталын көбейтиріуге 1328,8 млрд. сұм көлемінде инвестициялар киритилип, өткен жылға салыстырғанда өсім пәти 136,3 пайызды қурады, соннан сырт ел инвестициялары 429,7 млрд. сұмды қурады.

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың қурамы

	млрд.сұм	өсім пәти, %	жәмиге салыстырған да пайызда
Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар	1328,8	136,3	100,0
<i>соннан:</i>			
Орайласқан инвестициялар:	646,7	1042,3	48,7
бюджет қаржылары	188,7	882,2	14,2
мәмлекетлик мақсетли фонд қаржылары	1,3	-	0,1
тиклениў хәм раўажланыў фонды қаржылары	94,2	-	7,1
балалар спортын раўажландырыў фонды қаржылары	7,6	-	0,6
хүкимет кепиллиги тийкарындағы шет ел кредитлери	354,9	875,2	26,7
Орайласпаған инвестициялар:			
кәрханалардың өз қаржылары	682,1	77,2	51,3
халықтың қаржылары	212,5	64,4	16,0
туўрыдан-туўры сырт ел инвестиция хәм кредитлери	197,9	93,2	14,9

	<i>млрд.сўм</i>	<i>өсим пәти, %</i>	<i>жәмиге салыстырған да пайызда</i>
коммерциялық банк кредитлери хәм басқа қарыз дереклери	74,8	49,3	5,6

2019 жыл январь-мартқа тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамы

	<i>жәми</i>	<i>мәмлекетлик</i>	<i>мәмлекет- лик емес</i>
Жәми, млрд. сўм	1328,8	244,8	1084,0
<i>соннан: улыўма көлемге салыстырғанда пайызда</i>			
қурылыс-монтаж жұмыслары	598,5	201,0	397,5
машина, үскенелер, транспорт қураллары ислеп шығарыў хәм хожалық буйымлары	661,8	34,0	627,8
Басқа қәрежетлер	68,5	9,8	58,7

Тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың технологиялық қурамының дүзилиси 2018 жылдың январь-март айларына салыстырғанда қурылыс-монтаж жұмысларының үлеси 22,5 пайызлы пунктке кемейген, машина, үскенелер, транспорт қураллары, ислеп шығарыў хәм хожалық буйымлары бақасының үлеси 25,2 пайызлы пунктке асқан хәм басқа қәрежетлердің үлеси 2,7 пайызлы пунктке кемейген.

2019 жыл январь-март айларында орайластырылған қаржыландырыў дереклерине 646,7 млрд. сўм инвестиция қаржылары киритилип, бул көрсеткиш жәми инвестициялардың 48,7 пайызын қурады, бул өткен жылдың январь-март айларына салыстырғанда дерлик 10,4 есе көп. Есабат дәўиринде орайластырылмаған қаржы дереклери есабынан 682,1 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилди (жәмине салыстырғанда үлеси 51,3 %) хәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 22,8 пайызға кемейди.

Кәрханалар хәм шөлкемлердің өз қаржылары есабынан 212,5 млрд. сўм тийкарғы капиталға инвестициялар киритилди яки жәми инвестициялардың 16,0 пайызы өзлестирилди. Халықтың қаржылары есабынан 197,9 млрд. сўм инвестициялар өзлестирилип, жәми инвестициялар көлеминиң 14,9 пайызын пайда етти.

Есабат дәуиринде Өзбекстан Республикасы Хүкметі кепиллиги менен 354,9 млрд. сўмлық шет ел кредитлери ажыратылды, бул 2018 жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 8,7 есе көп яки жәми инвестициялардың 26,7 пайызын курайды.

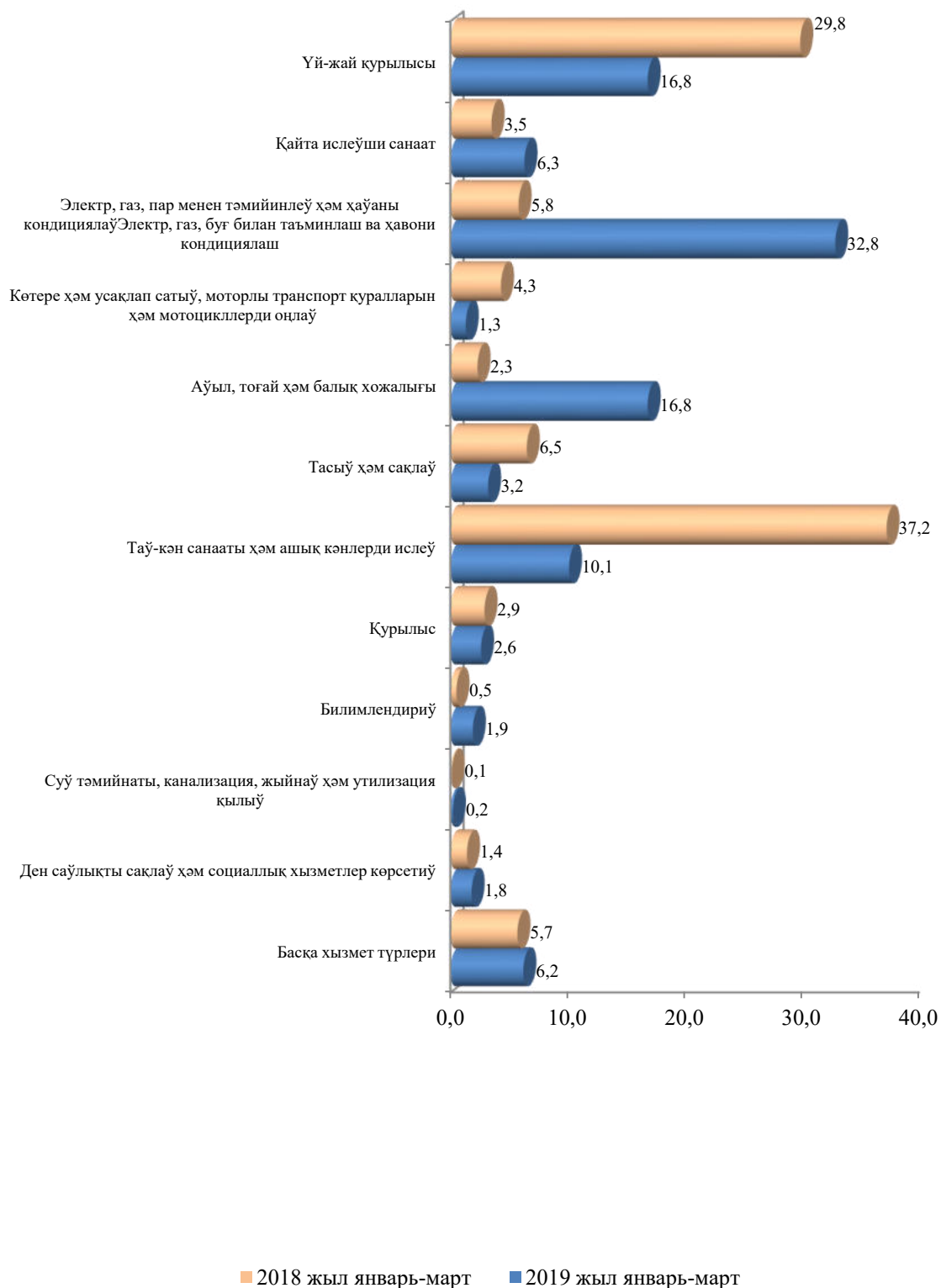
Соның менен бирге, банк кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары есабынан 196,9 млрд. сўм қаржылар киритилди (тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың улыўма көлеминиң 14,8 %), бул өткен жылға салыстырғанда 4,1 пайызлы пунктке кемейди, туўрыдан-туўры хәм басқа шет ел инвестициялары хәм кредитлер есабынан 74,8 млрд. сўм (улыўма көлемниң 5,6 %) өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 50,7 % ға кемейген, Тиклениў хәм раўажландырыў фонды есабынан 94,2 млрд. сўм (7,1 %), Суў тәмийнаты системаларын раўажландырыў қоры есабынан 1,3 млрд. сўм (0,1 %) хәм Дене тәрбиясы хәм спортты раўажландырыў қоры есабынан 7,6 млрд. сўм ямаса тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың 0,6 пайызы муғдарында инвестициялар киритилди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестиция хәм кредитлер

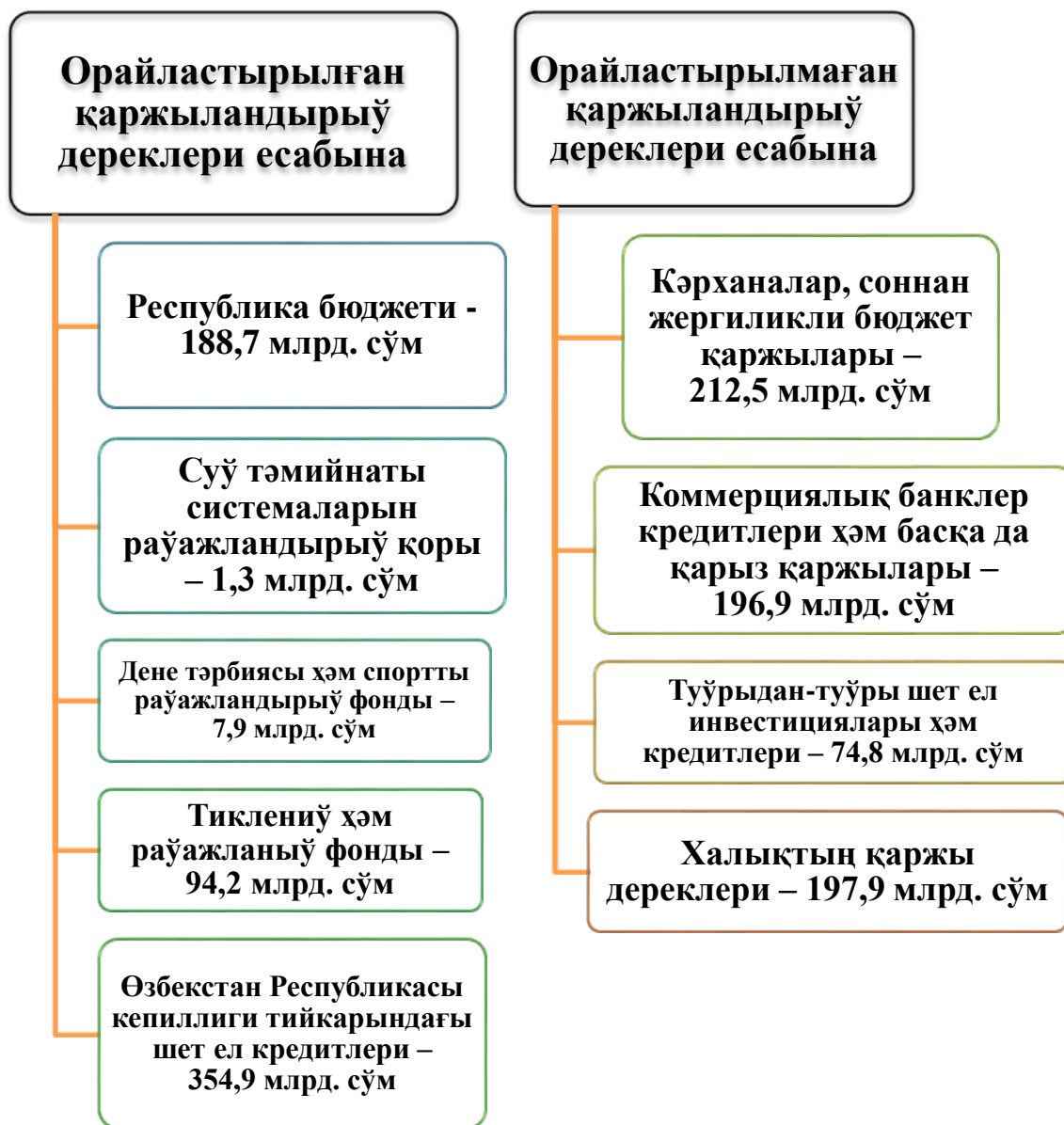
Есабат дәуиринде тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың тийкарғы бөлеги, яғный 435,6 млрд. сўм электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў хызмет түрине, 222,9 млрд. сўм аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 133,8 млрд. сўм таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хәмде 222,9 млрд. сўм үй-жай қурылысына туўры келди.

2019 жыл январь-март айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың 32,8 пайызы (өткен жылдың усы дәуирине 5,8 %) электр, газ, пар менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў хызмет түрине, 10,1 пайызы (37,2 %) таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў хызмет түрине, 16,8 пайыз (29,8 %) үй-жай қурылысына, 4,9 пайызы (6,5 %) тасыў хәм сақлаўға, 16,8 пайызы (2,3 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығына, 1,3 пайыз (4,3 %) көтере хәм усақлап сатыў, моторлы транспорт қураллары хәм мотоцикллерди оңлаў хызмет түрине хәм 2,6 пайыз (2,9 %) қурылыс экономикалық хызмет түрине туўры келди.

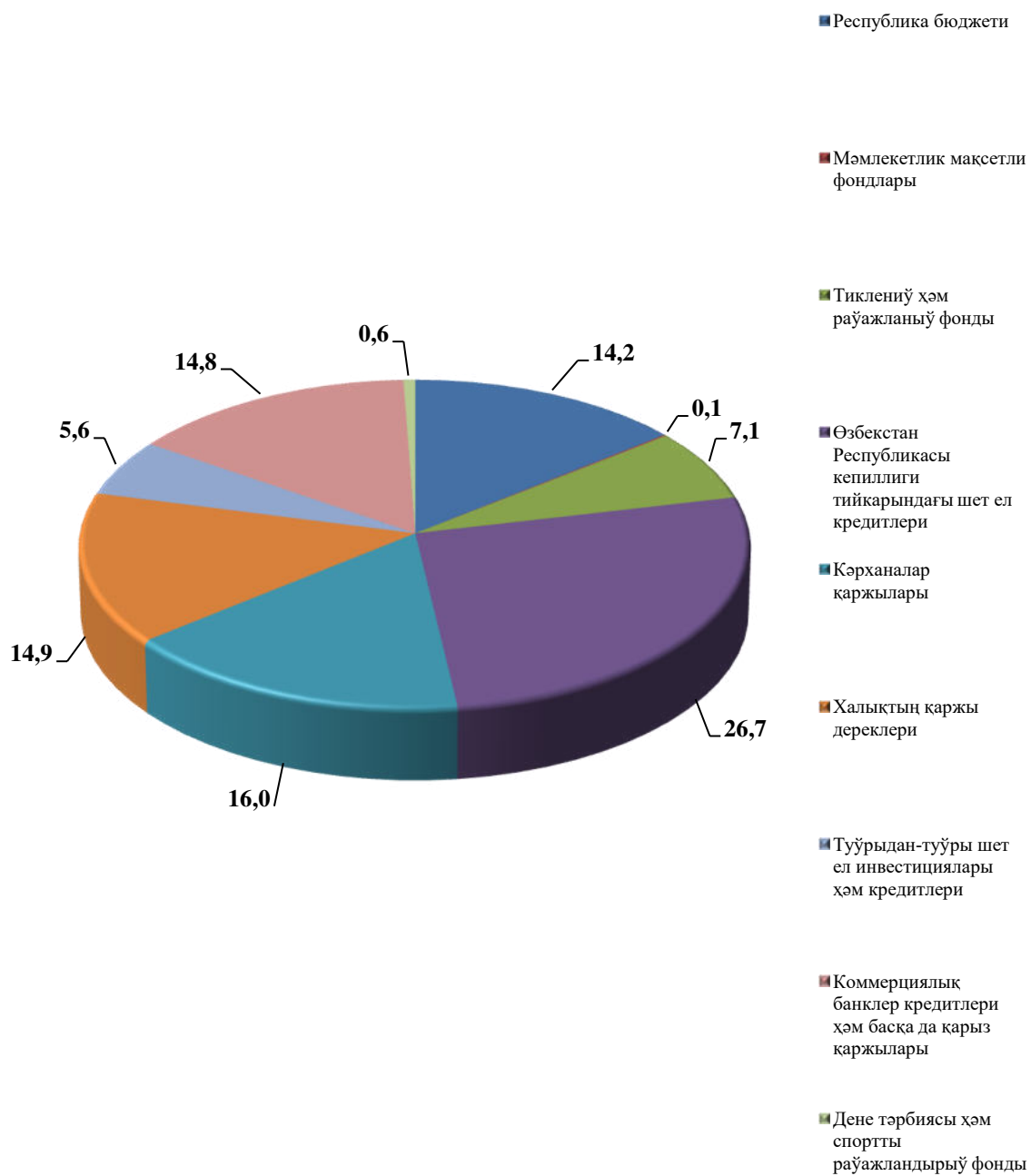
**Экономикалық хызмет түрлери бойынша тийкарғы капиталға киритилген
инвестиция хэм кредитлер**
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

2019 жыл январь-март айларында тийкаргы капиталға киритилген инвестициялардың қаржыландырыў дереклери бойынша курамы

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, жәмине салыстырғанда пайыз есабынан

**2019 жыл январь-март айларында қаржыландырыў дереклер бойынша
тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар**

	<i>Киритилген инвестициялар, млрд. сўм</i>	<i>Өткен жылға салыстырғанд а өсим пәти, %</i>	<i>Улыўма көлемдеги үлеси, %</i>
Барлық қаржыландырыў дереклери есабынан	1328,8	136,3	100,0
Республика бюджети	188,7	8,8 е.	14,2
Мәмлекетлик мақсетли қоры	1,3	-	0,1
Дене тәрбия хәм спортты раўажландырыў қоры	7,6	-	0,6
Тиклениў хәм тараккиёт қоры	94,2	-	7,1
Өзбекстан Республикасы тәрeпинен кепилленген шет ел кредитлери	354,9	8,8 е.	26,7
Кәрханалар қаржылары	212,5	64,4	16,0
Коммерциялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары	196,9	95,9	14,7
Туўрыдан-туўры шет ел инвестиция хәм кредитлери	74,8	49,3	5,6
Халықтың қаржылары	197,9	93,2	14,9

Қаржыландырыў дереклери бойынша тийкарғы капиталға киритилген инвестициялардың ең жоқары өсим пәтлери Өзбекстан Республикасы кепиллиги менен шет ел кредитлер бойынша 8,8 есеге, сондай-ақ Республика бюджети қаржылары есабынан өзлестирилген инвестициялар көлеми 8,8 есеге өсти. Бул Тақыятас ыссылық электр станциясында ири инвестицион жойбар – хәр бири 230-280 МВт қуўатлылыққа ийе болған еки газ-пуў үскенелериниң қурылысы менен байланысly. Мәмлекетлик қаржыларының 50 пайыздан артығырағы Төрткүл районындағы қуўаты 2100 млн. куб м. Болған “Шурбулоқ” суў сақлағышы қурылысына жөнелтирилди. Буннан тысқары, 17,8 пайыз қаржылар социаллық тараў объектлериниң қурылысына жөнелтирилди.

**Январь-март айларында тийкарғы капиталға киритилген инвестициялар,
млрд. сўм**

	<i>2018 жыл</i>	<i>2019 жыл</i>	<i>2018 жылға салыстырғанда, пайыз есабында</i>
Қарақалпақстан Республикасы	808,3	1328,8	136,3
Нөкис қ.	255,3	202,3	65,7
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	41,9	58,8	117,7
Беруний	23,1	43,0	159,4
Қанлықөл	11,6	15,4	113,4
Қараөзек	25,0	34,1	112,8
Кегейли	13,8	21,2	130,0
Қоңырат	252,9	136,7	44,6
Мойнақ	21,2	49,6	195,3
Нөкис	16,3	39,5	205,9
Тақыятас	22,7	459,1	1657,6
Тахтакөпир	11,1	13,7	103,1
Төрткүл	22,6	128,2	467,2
Хожели	22,9	36,7	139,4
Шымбай	15,5	18,6	101,7
Шоманай	9,7	14,2	123,8
Елликқала	42,7	57,7	111,9

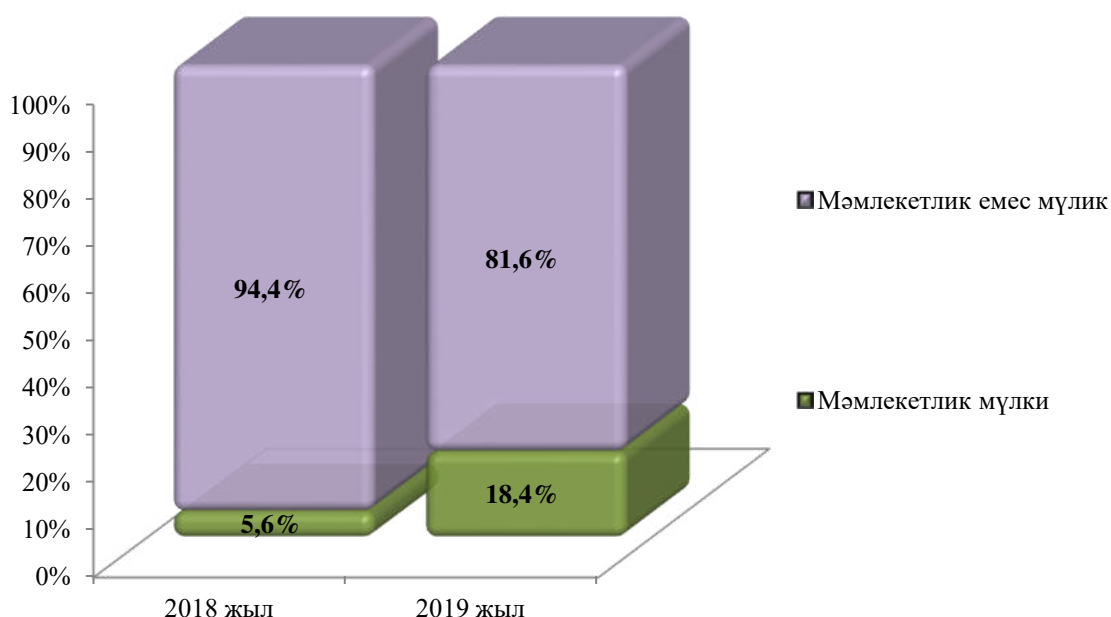
**2019 жыл январь-март айларында қаржыландырыу дереклери бойынша
тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар, млрд. сўм**

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сўм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		республика бюджети	қархана-лар қаржы-лары	халықтың қаржы-лары	шет ел инвестициялар қам кредитлер
Қарақалпақстан Республикасы	1328,8	188,7	212,5	197,9	429,7
Нәкис қ.	202,3	53,2	58,1	31,9	0,1
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	58,8	1,1	28,3	17,6	0,6
Беруний	43,0	0,1	3,1	23,6	0,4
Қанлыкөл	15,4	2,1	1,6	6,9	0,1
Қараөзек	34,1	2,2	4,6	3,4	0,1
Кегейли	21,2	1,3	4,0	7,9	1,6
Қоңырат	136,7	1,0	60,0	12,9	52,9
Мойнақ	49,6	3,4	19,5	12,0	0,1
Нәкис	39,5	7,2	2,1	17,5	0,6
Тақыятас	459,1	2,5	8,7	6,2	343,6
Тахтакөпир	13,7	0,8	3,9	3,2	3,5
Төрткүл	128,2	106,7	2,5	9,7	0,7
Хожели	36,7	0,9	5,7	26,2	0,5
Шымбай	18,6	1,3	3,4	6,9	5,9
Шоманай	14,2	2,0	1,9	4,6	1,3
Елликқала	57,7	2,9	5,1	7,4	17,7

	Тийкаргы капиталға киритилген инвестициялар жәми, млрд. сұм	соннан қаржыландырыу дереклери бойынша:			
		Мәмлекетлик мақсетли қоры	балалар спортын рауажландырыу қоры	қайта қурыу хәм рауажлан дырыу қоры	коммерци ялық банклери кредитлери хәм басқа қарыз қаржылары

Қарақалпақстан Республикасы	1328,8	1,3	7,6	94,2	196,9
Нөкис қ.	202,3	-	-	-	59,0
<i>районлар:</i>					
Әмиўдәрья	58,8	1,3	-	-	9,9
Беруний	43,0	-	-	-	15,8
Қанлықөл	15,4	-	-	-	4,7
Қараөзек	34,1	-	-	-	23,8
Кегейли	21,2	-	-	-	6,4
Қоңырат	136,7	-	-	-	9,9
Мойнақ	49,6	-	7,6	-	7,0
Нөкис	39,5	-	-	-	12,1
Тақыятас	459,1	-	-	94,2	3,9
Тахтакөпир	13,7	-	-	-	2,3
Төрткүл	128,2	-	-	-	8,6
Хожели	36,7	-	-	-	3,4
Шымбай	18,6	-	-	-	1,1
Шоманай	14,2	-	-	-	4,4
Елликқала	57,7	-	-	-	24,6

Январь-март айларында мүлікшілік түрлері бойынша тийкарғы капиталға киритілген инвестициялар, жәміне салыстырғанда пайыз есабынан

Мәмлекетлик емес мүлікшілік формасындағы кәрханалар тәрәпинен 547,0 млрд. сұмлық қурылыс жұмыстары әмелге асырылып, жәми қурылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 97,2 пайызды (2018 жыл январь-мартына салыстырғанда өсим пәти 111,8 пайыз) қурады.

Социаллық тараў объектлерин қурыў

2019 жыл январь-мартта улыўма майданы 216,4 мың кв.м. болған 1714 үй жай салынған (2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 106,4 пайыз), соннан аўыллық жерлерде 110,7 мың кв.м., 932 турақ-жай пайдаланыўға тапсырылды. Ислеп шығарыў болмаған тараўына киритілген инвестициялар көлеминен 222,9 млрд. сұмы ямаса 29,2 пайызы турақ-жай қурылысында өзлестирилди.

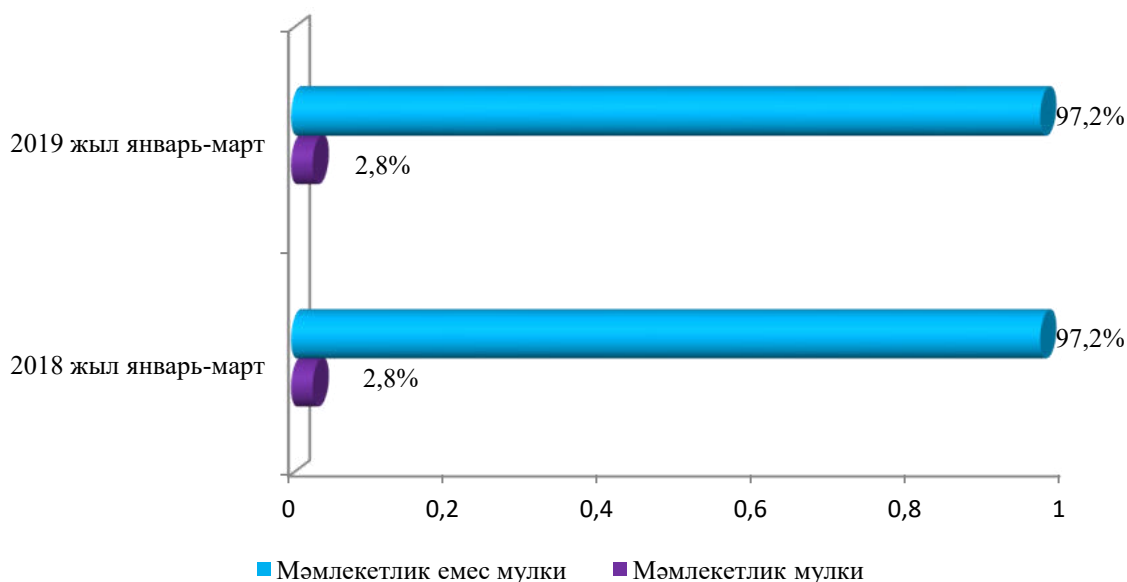
Улыўма билим берий мектеплери ҳәм мектепке шекемги билимлендирий мекемелери қурылысында 7,9 млрд. сұм этирапында инвестициялар өзлестирилди, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 1,0 пайызын қурады.

Ден саўлықты сақлаў объектлери қурылысында 15,8 млрд. сұм муғдарында инвестициялар өзлестирилип, бул ислеп шығарыў болмаған тараўына жөнелтирилген инвестициялардың 2,1 пайызын қурады.

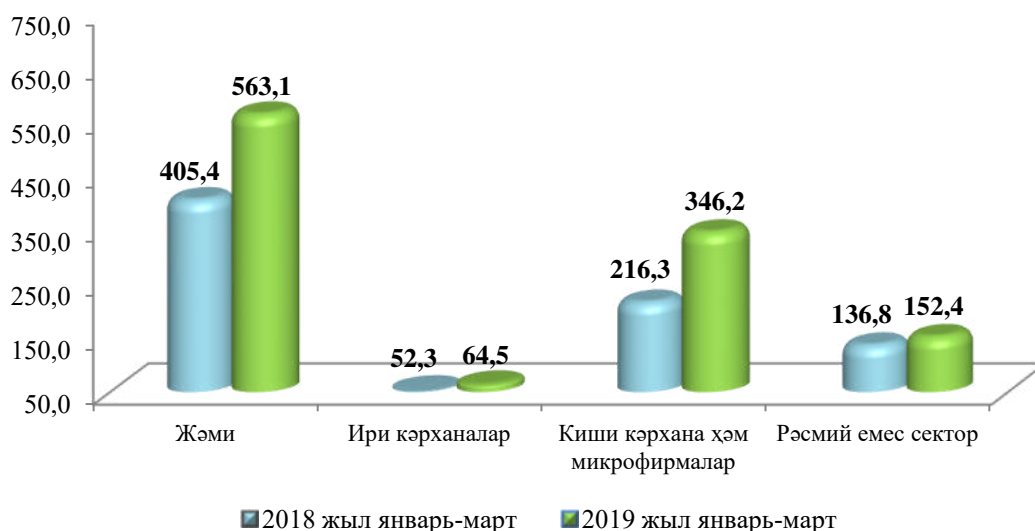
Қурылыс жұмыстары. 2019 жыл январь-мартта 563,1 млрд. сұм муғдарында қурылыс жұмыстары орынланып, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда өсим пәти 111,7 пайызды қурады.

Қурылыс жұмыстары ұлыұма көлеминиң 70,0 пайызы имаратларды қурыў бойынша қурылыс жұмыстары, 12,1 пайызы пуқаралық қурылысы объектлерин қурыў бойынша қурылыс жұмыстары хәм 17,9 пайызы қәнийгелестирилген қурылыс жұмыстарына туўры келди. Соннан ұлыұма көлемнен 76,1 пайызы жаңа қурылыс, реконструкция хәм кеңейтириў хәмде техникалық тәрәптен қайта инвентарлаўға туўры келеди.

Мүликшилик түрлерини бойынша қурылыс кәрханаларының өз күшлерини менен орынлаған қурылыс жұмыстарының бөлиниўи
(ұлыұма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

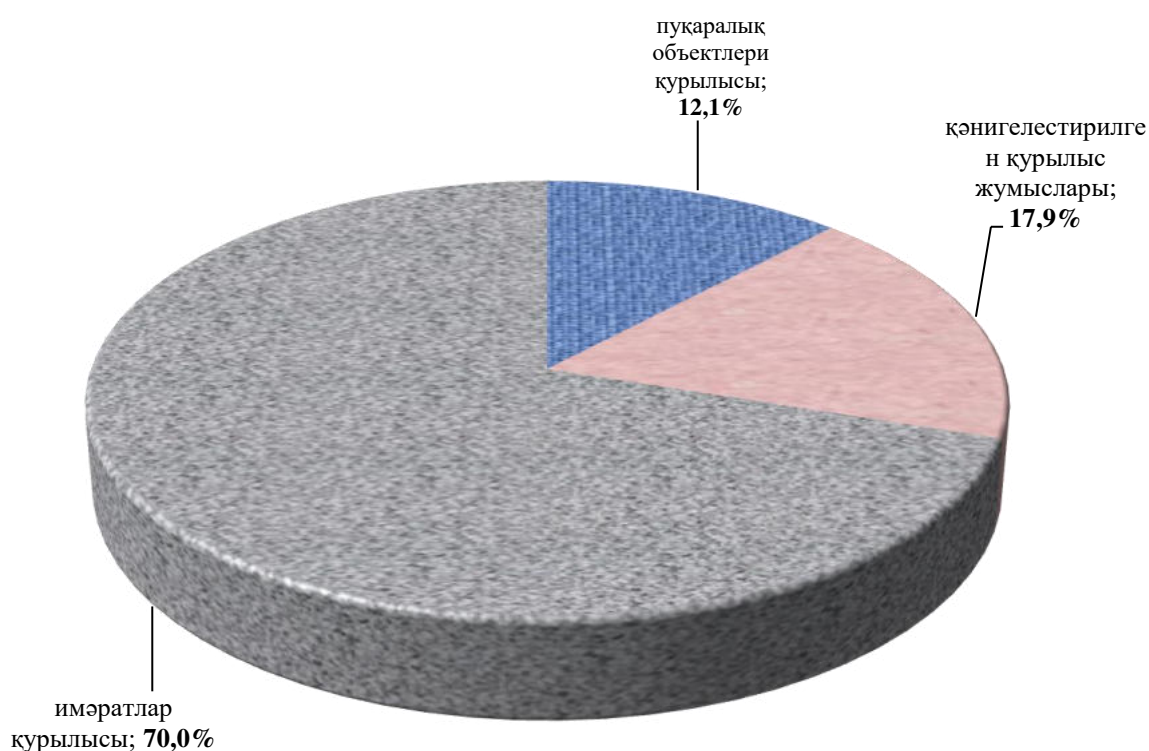

Кәрханалар түрлерини бойынша қурылыс жұмыстары көлеми, млрд.сўм

Жәми қурылыс-пудрат жұмыстары қурамындағы “Имаратлар қурылысы” хызмет түрі бойынша 394,6 млрд. сұмлық жұмыстар орынланды хәм өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 13,9 пайызлы пунктке өсти. Сондай-ақ, “Пуқаралық объектлери қурылысы” хызмет түрі бойынша 67,9 млрд. сұмлық қурылыс ислери орынланып, өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 51,3 пайызлы пунктке асты. “Қәнийгелестирилген қурылыс ислери” хызмет түрі бойынша 100,5 млрд. сұмлық қурылыс жұмыстары орынланып, өткен жылға салыстырылған 92,2 пайызлы пунктке өсти.

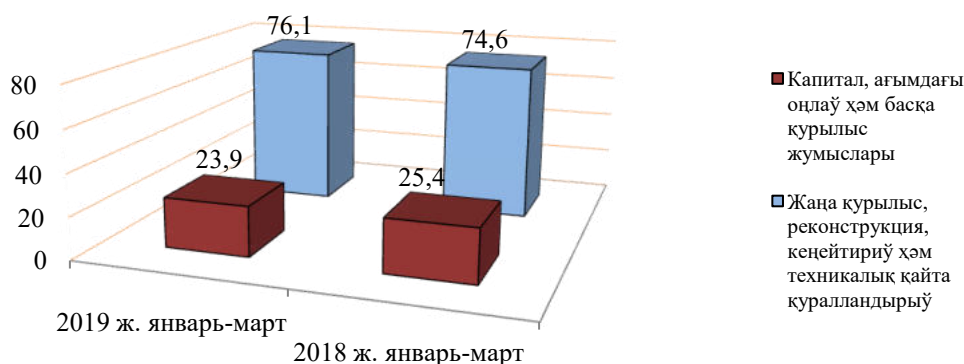
Экономикалық хызмет түрлери бойынша қурылыс жұмыстары көлеми, жәмине салыстырғанжа пайыз есабында

Жәми қурылыс жұмыстары көлеминде жаңа қурылыс, реконструкция қылыў, кеңейттириў хәм техник тәрәпинен қайта қуралландырыў жұмыстары көлеми 428,3 млрд. сұмды пайда етти. Капитал, қайта оңлаў хәм басқа пудрат жұмыстары көлеми 134,8 млрд. сұмды қурады.

2018 жыл январь-март айларына салыстырғанда жаңа қурылыс, реконструкция, кеңейттириў хәм техник қайта қуролландырыў жұмыстары 14,8 пайызлы пунктке өсти. Капитал, ағымдағы хәм басқа қурылыс жұмыстары көлеми болса 5,9 пайызлы пунктке асты.

**Қурылыс жұмыстары, түрлері бойынша,
(жәміне салыстырғанда пайыз есабында)**

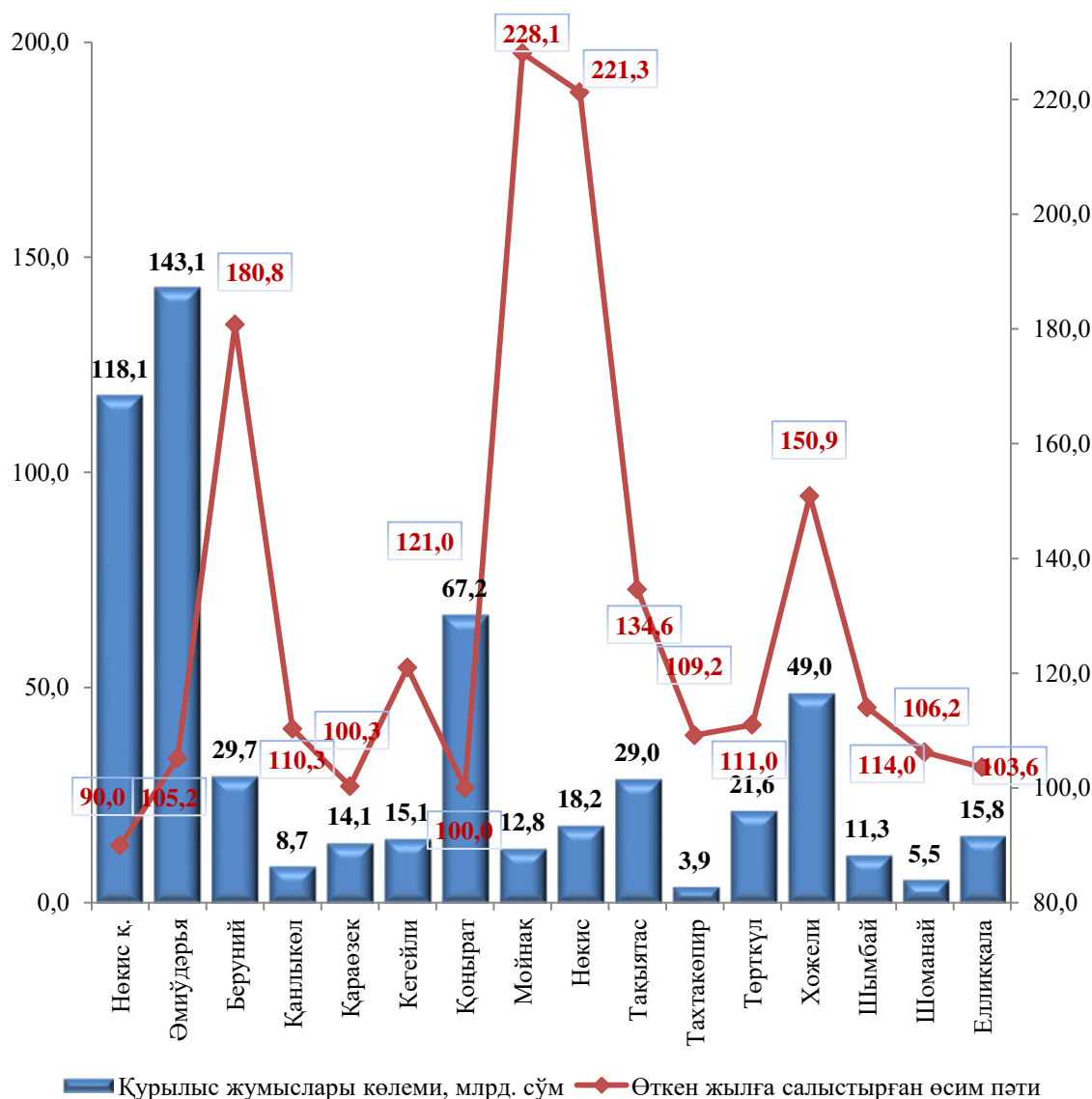
**Январь-декабрь айларында қала хәм районлар бойынша
қурылыс жұмыстары көлемі, млрд. сұм**

	2017-жыл	2018-жыл	2017-жылға салыстырғанда, % есабында
Қарақалпақстан Республикасы	405,4	563,1	111,7
Нөкис қ.	104,6	118,1	90,0
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	106,9	143,1	105,2
Беруний	14,0	29,7	180,8
Қанлықөл	6,6	8,7	110,3
Қараөзек	11,0	14,1	100,3
Кегейли	10,2	15,1	121,0
Қоңырат	53,2	67,2	100,0
Мойнақ	4,8	12,8	228,1
Нөкис	7,1	18,2	221,3
Тақыятас	16,8	29,0	134,6
Тахтакөпир	2,9	3,9	109,2
Төрткүл	15,8	21,6	111,0
Хожели	26,9	49,0	150,9
Шымбай	8,1	11,3	114,0
Шоманай	4,2	5,5	106,2
Елликқала	12,3	15,8	103,6

2019 жыл январь-март айларында республика бойынша құрылыс жұмыстары көлемінде Нөкіс қаласы (республика бойынша жәми құрылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 21,0 %), Қоңырат (11,9 %) хәм Әмиўдәрья (25,4%) районлары жоқары үлеслерине ийе.

Сондай-ақ, республика көлемінде құрылыс жұмыстары көлемінде ең пәс үлеслери Шоманай (республика бойынша жәми құрылыс жұмыстары көлеміндегі үлесі 1,0 %), Тахтакөпир (0,7 %), Қараөзек (2,5%), Кегейли (2,7%) районларына туўры келеди.

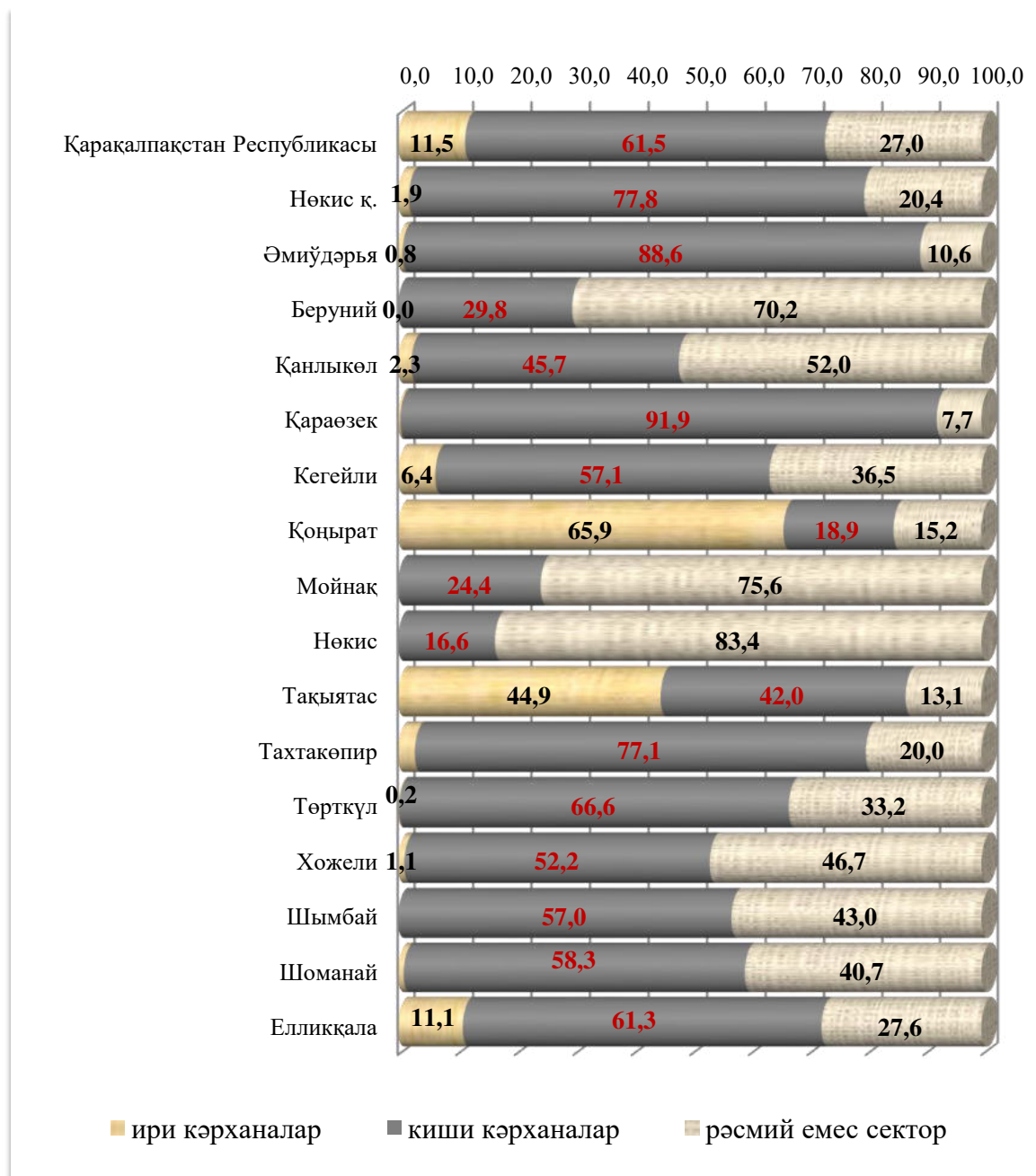
2019 жыл январь-март айларында құрылыс жұмыстары көлеми хәм өсим пәтлери

Есабат әуиринде орынланған қурылыс жұмыстарының жоқары өсим пәти Мойнақ (өткен жылға салыстырғанда өсим пәти 228,1%), Нөкис (221,3%), Хожели (150,9 %) хәм Кегейли (121,0 %) районларында көрсетилди.

Соның менен бирге, есабат дәуиринде, орынланған қурылыс жұмыстарының ең пәс дәрежеси Нөкис қаласы (90,0%)да көрсетилди.

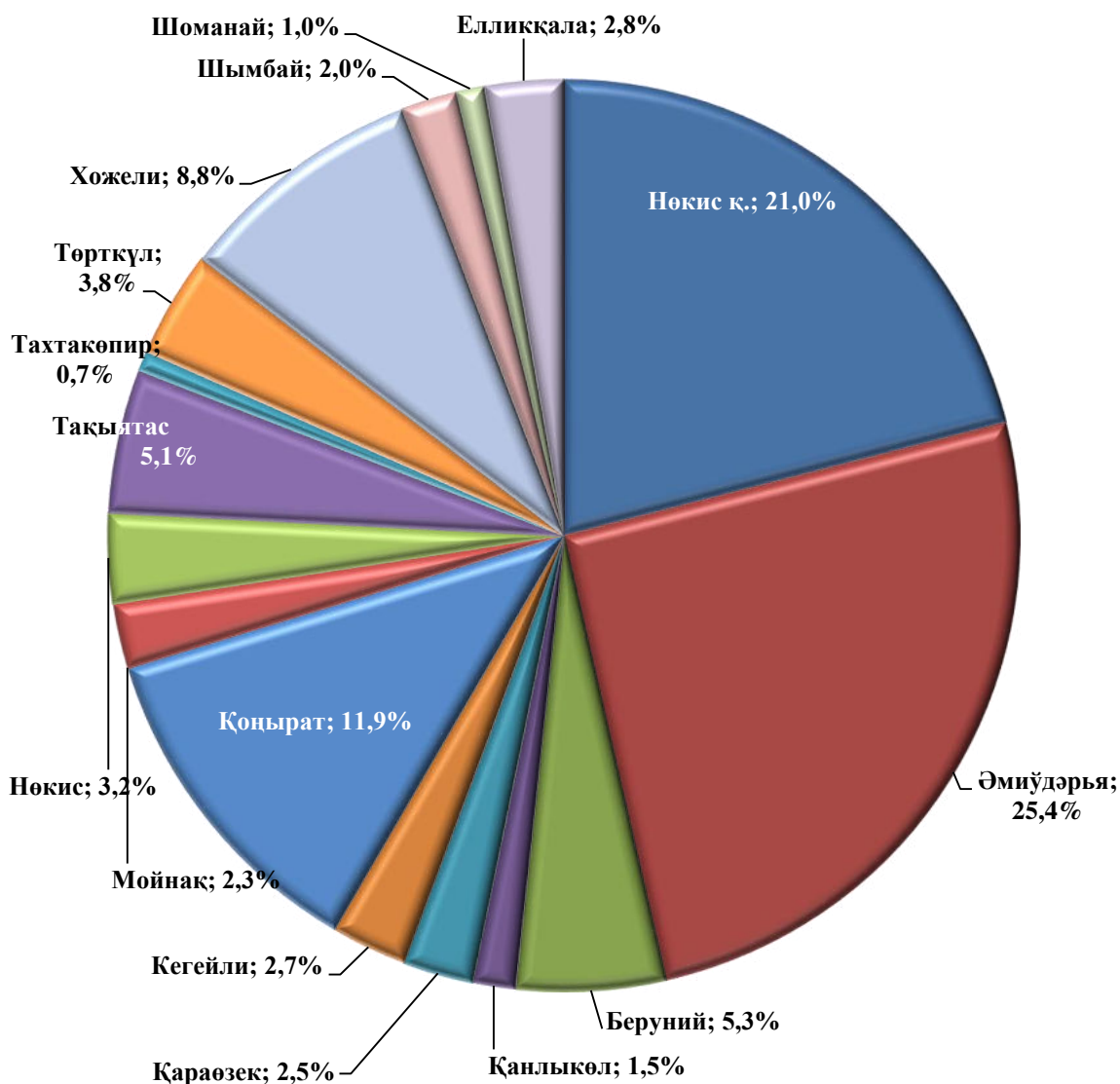
2019 жыл январь-март айларында кәрханалар түрлери бойынша қурылыс жұмыстары көлеми, жәмине салыстырғанда пайыз есабында

Ири кәрханалар тәрәпинен орынланған қурылыс жұмысларының жоқары көрсеткішлери Қоңырат (жәми қурылыс жұмыслары көлеміндеги үлеси 65,9%), Тақыятас (44,9%) районларына туўры келеди.

Есабат дәўиринде Қараөзек, Мойнақ, Нөкис, Шымбай хәм Шоманай районларында қурылыс хызмети менен шуғулланыўшы ири кәрхана хәм шөлкемлер жоқ.

**Қала хәм районлар кесиминде қурылыс жұмыслары үлеси,
жәмине салыстырғанда пайыз есабында**

Есабат дәўиринде қурылыс жұмысларын орынлаў көлеминде ең жоқары үлеси Нөкис қаласы (республика бойынша жәми қурылыс жұмыслары көлеминин 21,0%), Әмиўдәрья (25,4%), хәм Қоңырат (11,9%) районларына туўры келеди.

V. КӘРХАНА ХӘМ ШӨЛКЕМЛЕРДИҢ ФИНАНСЛЫҚ НӘТИЙЖЕЛЕРИ¹⁾

Пайда. Есабат мағлыұматларына көре, 2019 жылдың январь-февраль айларында экономика тармақларында кәрхана хәм мәкемелер тәрәпинен 849,4 млрд. сўм. муғдарында жуўмақлаўшы финанслық нәтийже алынды. 2018 жылдың усы дәўирине салыстырғанда, пайда көлеми 707,9 млрд. сўм яки 1,2 есеге көбейген.

2019 жылдың январь-ноябрь айларында экономика хәрәкети түрлери бойынша жуўмақлаўшы финанслық нәтийжелери

	Пайда, зыян (-), млрд. сўм	2018 жылдың январь-февралына салыстырғанда, %да
Жәми	849,4	120,0
Таў-кән санааты хәм ашық кәнлерди ислеў	1,4	88,2
Ислеп шығаратуғын санаат	829,9	119,4
Электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хәм хаўаны кондициялаў	13,3	8,5 е.
Қурылыс	0,4	62,7
Саўда	1,5	17,9
Тасыў хәм сақлаў	2,9	7,6 м.
Мәлимлеме хәм байланыс	0,01	120,1
Көшпес мүлк пенен операциялар	0,4	85,4

2019 жылдың январь-февраль айларында өткен жылдың усы дәўирне салыстырғанда, пайданың тийкарғы өсими “Ўзбекнефтегаз” АЖ (826,7 млрд. сўм), Ўзбекистон темир йўллари АЖ (3,0 млрд. сўм), “Ўзбекэнерго” АЖ (13,8 млрд. сўм), “Ўзшаробсаноат” АЖ (4,6 млрд. сўм) ға туўры келеди. Пайданың пасейиўи “Ўзкимёсаноат” АЖ – 135,0 млрд. сўм, “Ўзбекөзиковқатзахира” бирлеспеси – 532,9 млрд. сўмға, “Ўзагрокимёхимоя” АЖ – 145,8 млрд. сўмға пайданың пасейиўи гүзетилди.

2019 жыл январь-февраль айлары жуўмақлары бойынша ири коммерциялық кәрханалардың пайдасы 849,4 млрд. сўмды курап, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 120,0 % ға асқан.

Аймақлар кесиминде пайданың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласы – 826,2 млрд. сўм (жәми пайданың 97,3 %), Тақыятас – 10,8 млрд. сўм (1,3%), Қоңырат – 3,2 млрд. сўм (0,4 %) районларына туўры келеди.

¹⁾ Бюджет хәм басқа коммерциялық емес шөлкемлер, өним ислеп шығарыўшы аўыл хожалығы кәрханалары, фермер хәм дийқан хожалықлары, қамсызландырыў шөлкемлери, банклер, киши кәрханалар хәм микрофирмаларсыз.

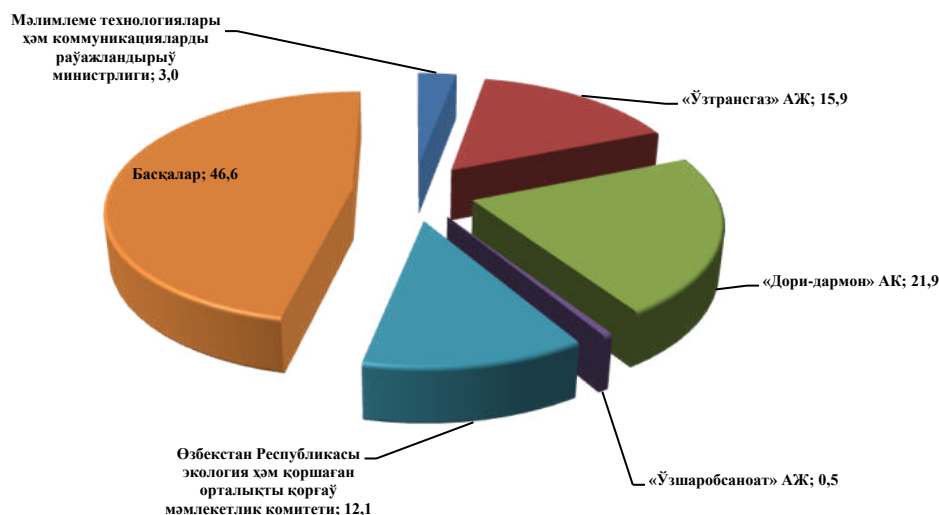
Сондай-ақ, Қараўзьяк, Нөкис, Тахтакөпир хәм Шоманай районларында ири коммерциялық кәрханалары жоқ болғанлығы себепли, усы районлар бойынша пайда (зыян) муғдары келтирилмеген.

2019 жылдың январь-февраль айларында қала хәм районлар кесиминде жуўмақлаўшы финанслық нәтийжелери

	<i>Пайда, зыян (-), млрд. сўм</i>	<i>2018 жылдың январь-февралына салыстырған % да</i>
Қарақалпақстан Республикасы	849,4	120,0
Нөкис қ.	826,2	118,1
<i>районлар:</i>		
Әмиўдәрья	0,7	4,5 е.
Беруний	0,3	127,8
Қанлыкөл	3,2	-
Кегейли	0,2	119,8
Қоңырат	3,2	5,4 е.
Мойнақ	1,3	88,2
Тақыятас	10,8	3,6 е.
Төрткүл	0,6	82,2
Хожели	2,7	102,0
Шымбай	0,03	7,4
Елликқалъа	0,2	110,0

Зыянлар. 2019 жылдың январь-февраль айларында 6 мәкеме хәм кәрханаларда 3,2 млрд. сўм зыянға жол қойылған. Зыянлардың тийқарғы бөлеги Өзбекстан Республикасы “Ўзтрансгаз” АЖ - 0,5 млрд. сўм (республика бойынша жәми келтирилген зыянның 15,9 %), “Дори-дармон” АК -0,7 млрд. сўм (21,9 %) ға туўры келмекте.

2019 жыл январь-февральда зыян көрген мәкеме хэм кәрхоналардың финанслық нәтийжелери (жәмине салыстырғанда % да)

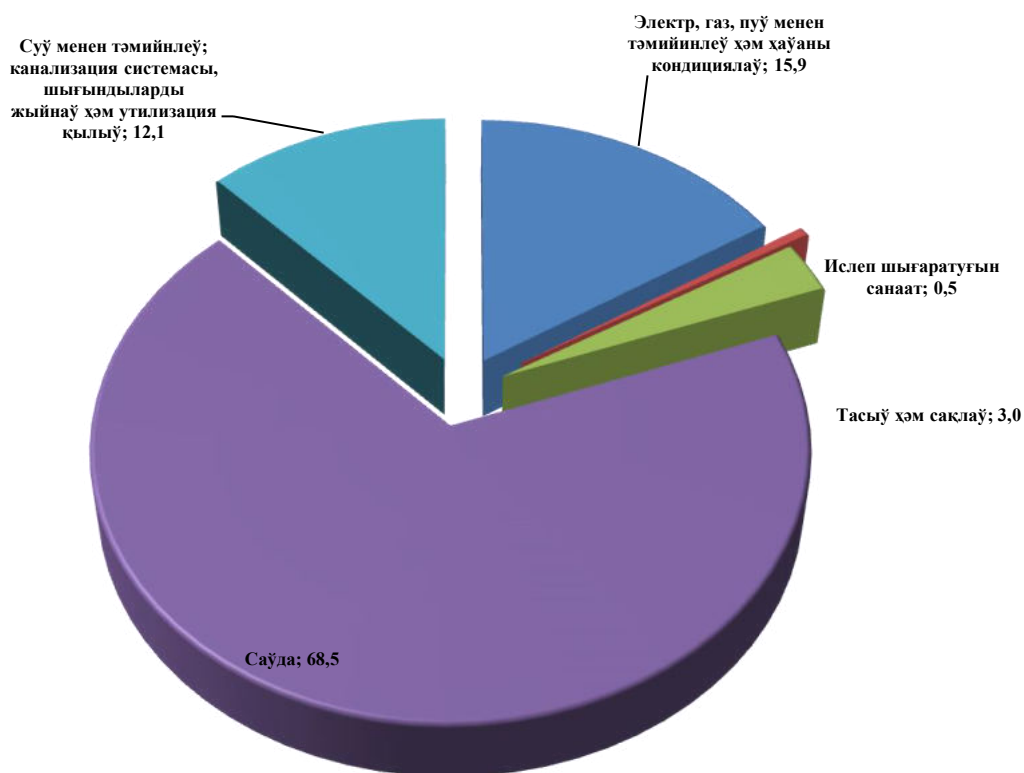

2019 жыл январь-февраль айларында 6 кәрхана өз ҳарекетлерин зыян менен жуўмақлаған болып, көрилген зыянның улыўма муғдары 3176,7 млн. сўмды қурайды. Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп зыян муғдары саўдада 2175,5 млн. сўм (зыян көрген кәрханалар саны 2, республика бойынша жәми зыян муғдарының 68,5 пайызы), электр, газ, пар менен тәмийинлеў хэм хаўаны кондициялаў 505,2 млн. сўм (кәрханалар саны 1, 15,9 пайыз), тасыў хэм сақлаў 95,0 млн. сўм (кәрхана саны 1, 3,0 пайыз), суў менен тәмийинлеў, канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хэм утилизация қылыў 385,0 млн. сўм (кәрхана саны 1, 12,1 пайыз) хэм ислеп шығаратуғын санаат 16,1 млн. сўм (кәрхана саны 1, 0,5 пайыз) үлесине туўры келеди.

2019 жылдың январь-февраль айларында экономика хызмет түри бойынша зыян көрген кәрхана хэм мекемелердің финанслық нәтийжелери

	Кәрханалар саны	Зыян суммасы	
		млн. сўм	жәмине салыстырғанда % да
Жәми	6	3176,8	100,0
Ислеп шығаратуғын санаат	1	16,1	0,5
Электр, газ, пуў менен тәмийинлеў хэм хаўаны кондициялаў	1	505,2	15,9
Суў менен тәмийинлеў; канализация системасы, шығындыларды жыйнаў хэм утилизация қылыў	1	385,0	12,1
Саўда	2	2175,5	68,5
Тасыў хэм сақлаў	1	95,0	3,0

2019 жылдың январь-февралында экономикалық хызмет түрлери бойынша зыян көрген кәрхана хәм мекемелердинң финанслық нәтийжелери (жәmine салыстырғанда % да)

Зыян көрип ислеп атырған кәрханалар Нөкис қаласы 3160,7 млн. сўм (кәрханалар саны 5, республика бойынша жәми зыян муғдарының 99,5 пайызы) хәм Елликқала 16,1 млн. сўм (кәрханалар саны 1, 0,5 пайыз) районына туўры келеди.

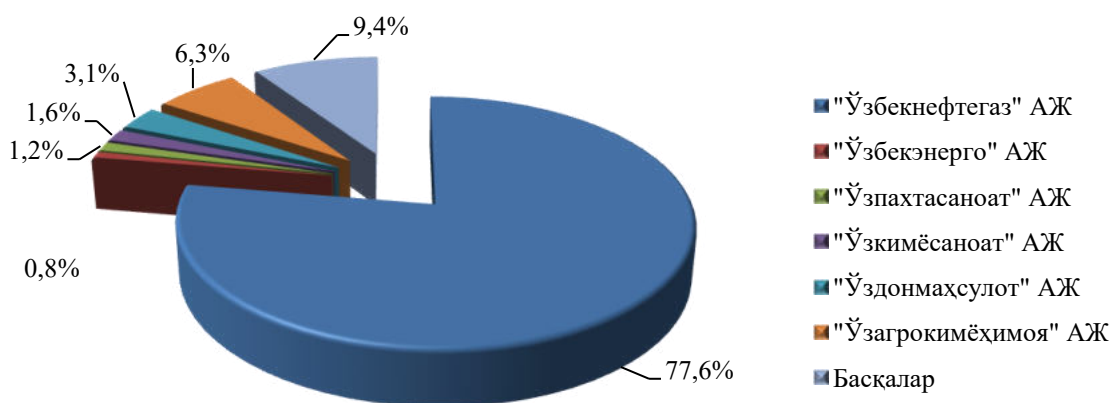
2019 жылдың январь-февраль айларында қала хәм районлар кесиминде зыян көрген кәрхана хәм мекемелердинң финанслық нәтийжелери

	<i>Кәрханалар саны</i>	<i>Зыян көрген кәрханалардың үлеси, % да</i>	<i>Зыян суммасы, млн. сўм</i>
Қарақалпақстан Республикасы	6	100,0	3176,8
Нөкис қ.	5	99,5	3160,7
Елликқала	1	0,5	16,1

Кәрхана хэм мекемелердин дебиторлық хэм кредиторлық қарыздарлық жағдайы¹⁾

2019 жыл 1 март жағдайына дебитор қарыздарлықтын улыўма көлеми 1389,1 млрд. сўмды қурайды, соннан мүддети өткен – 9,7 млрд. сўм яки жәми қарыздарлықтын 0,7 %. Мүддети өткен дебитор қарыздарлық 2018 жылдың 1 мартына салыстырғанда 80,8 %, жәми дебитор қарыздарлықтағы үлесі 19,2 % ға кемейген.

2019 жыл 1 март жағдайына министрликлер хэм мекемелердин дебитор қарыздарлығы (жәмине салыстырғанда % да)

2019 жыл 1 март жағдайына жәми дебиторлық қарыздырлықлар көлеми 1389,1 млрд. сўмды қурады, дебитор қарыздырлықлардың тийкарғы бөлеги "Ўзбекнефтегаз" АЖ 1078,0 млрд. сўм (жәмине салыстырғанда 77,6 пайыз), "Ўзпахтасаноат" АЖ 34,9 млрд. сўм (1,2 пайыз), "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ 7,7 млрд. сўм (0,4 пайыз), Өзбекстан Республикасы мәлимлеме технологияларын раўажландырыў министрлиги 5,7 млрд. сўм (0,4 пайыз), "Ўзбекэнерго" АЖ 22,6 млрд. сўм (0,8 пайыз), Өзбекстан Республикасы автомобиль жоллары мәмлекетлик комитети 5,9 млрд. сўм (0,4 пайыз), "Ўзшаробсаноат" АЖ 6,6 млрд. сўм (0,5 пайыз), "Ўздонмаҳсулот" АЖ 43,5 млрд. сўм (3,1 пайыз), "Ўзагрокимёхимоя" АЖ 87,8 млрд. сўм (6,3 пайыз), "Ўзбекистон ҳаво йўллари" МАК 5,2 млрд. сўм (0,4 пайыз), Өзбекстан Республикасы үй-жай коммунал хызмет көрсетиў министрлиги 5,7 млрд. сўм (0,4 пайыз), "Ўзкимёсаноат" АЖ 22,0 млрд. сўм (1,6 пайыз) хәмде басқалар 43,6 млрд. сўм (3,1 пайыз) үлеслерине туўры келеди.

¹⁾ Бюджет хэм басқа коммерциялық емес шөлкемлер, өним ислеп шығарыўшы ауыл хожалығы кәрханалары, фермер хэм дийқан хожалықлары, қамсызландырыў шөлкемлери, банклер, киши кәрханалар хэм микрофирмаларсыз.

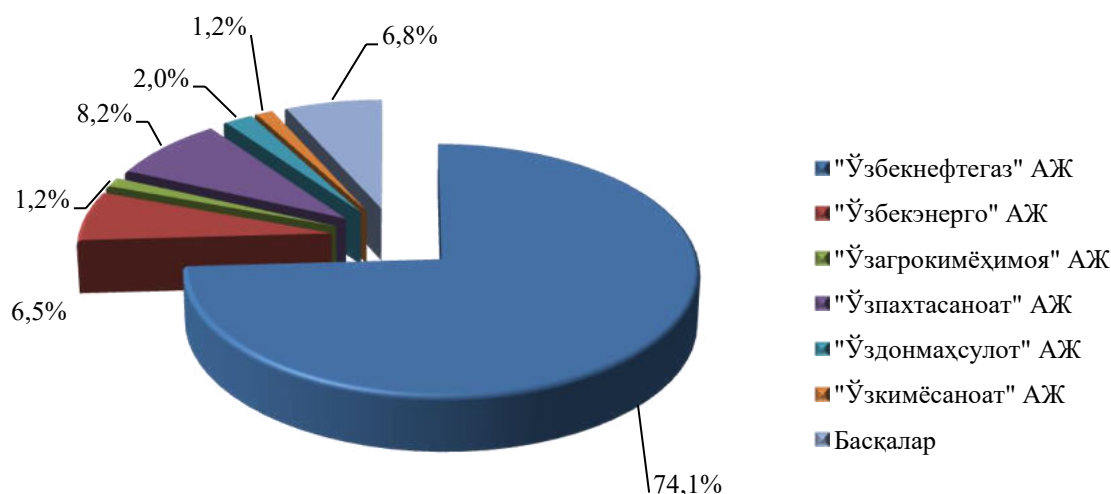
**2019 жыл 1 март жағдайына экономикалық хызмет түрі бойынша
мүддеті өткен дебитор қарыздарлықтың құрамы**

	Жәми, млрд. сұм	оннан:			Мүддеті өткен қарыздыр лықтың үлесі, % да
		қарыйдар хәм буйыртпа шылар	жеткерип беріушілерге хәм пудратшы- ларға берілген аванслар	ишки мекеме лер аралық	
Жәми	9,7	0,9	0,9	-	0,7
Ислеп шығаратуғын санаат	9,0	0,1	0,9	-	92,8
Тасыў хәм сақлаў	0,7	0,7	-	-	7,2

**2019 жыл 1 март жағдайына экономикалық хызмет түрлері бойынша мүддеті
өткен кредитор қарыздарлықтың құрамы**

	Жәми, млрд. сұм	оннан:			Мүддеті өткен қарыздыр лықтың үлесі, % да
		қарыйдар хәм буйыртпа шылар	алынған аванслар	ишки мекеме лер аралық	
Жәми	5,7	3,7	1,9	-	0,2
Ислеп шығаратуғын санаат	5,7	3,7	1,9	-	100,0

2019 жыл 1 март жағдайына министрліктер хэм мекемелердин кредитор қарыздарлығы (жәmine салыстырғанда % да)

2019 жыл 1 март жағдайына жәми кредитор қарыздырлықлар көлеми 2822,3 млрд. сўмды қурайды, кредитор қарыздарлықлардың тийкарғы бөлеги “Ўзбекнефтегаз” АЖ 2090,3 млрд. сўм (жәmine салыстырғанда 74,1 пайыз), “Ўзпахтасаноат” АЖ 231,9 млрд. сўм (8,2 пайыз), Өзбекстан Республикасы мәлимлеме технологияларын раўажландырыў министрлиги 10,8 млрд. сўм (0,4 пайыз), “Ўзбекэнерго” АЖ 183,4 млрд. сўм (6,5 пайыз), Өзбекстан Республикасы автомобиль жоллары мәмлекетлик комитети 7,8 млрд. сўм (0,4 пайыз), “%”, “Ўзшаробсанаот” АЖ 9,0 млрд. сўм (0,3 пайыз), “Ўздонмахсулот” АЖ 56,7 млрд. сўм (2,0 пайыз), “Ўзагрокимёхимоя” АЖ 33,7 млрд. сўм (1,2 пайыз), "Ўзбекистон хаво йуллари" МАК 7,1 млрд. сўм (0,3 пайыз), Өзбекстан Республикасы үй-жай коммунал хызмет көрсетиў министрлиги 10,6 млрд. сўм (0,4 пайыз) “Ўзкимёсаноат” АЖ 34,5 млрд. сўм (1,2 пайыз) хәмде басқалар 40,3 сўм (1,4 пайыз) үлеслерине туўры келди.

VI. КИШИ ИСБИЛЕРМЕНЛИК (БИЗНЕС)

2019 жылдың 1 апрель жағдайына дизимге алынған жәми киши исбилерменлик (бизнес) субъектлериниң саны 13491 ди қурады.

2019 жыл январь-мартта жалпы аймақлық өнимниң 43,0 пайызы (2018 жыл январь-мартта 40,7 пайыз) киши бизнес субъектлери тәрәпинен ислеп шығарылды.

- санаат өнимлери ислеп шығарыў көлеми 490,1 млрд. сўмды (жәми санаат ислеп шығарыўдың 16,9 пайызы) қурады;

- 662,0 млрд.сўмлық аўыл, тоғай хәм балық хожалықларының ислеп шығарылған (көрсетилген хызметлер) қурап, өсим пәти 3,4 пайызды (аўыл, тоғай хәм балық хожалықлары жалпы өниминиң 96,1 пайызы) қурады;

- 425,7 млрд. сўмлық инвестициялар (улыўма инвестициялар көлеминиң 32,0 пайызы) өзлестирилди хәм 2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 97,1 пайызды қурады;

- 498,5 млрд.сўмлық қурылыс жұмыслары (улыўма қурылыс жұмыслары көлеминиң 88,5 пайызы) орынланды хәм 2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 4,1 пайызға асты;

- автомобиль транспорты жүк айланбасының 1,9 пайызға (республика жәми автомобиль транспорты жүк айланбасының 88,5 пайызы), жолаўшы айланбасының болса 2,5 пайызға (улыўма жолаўшы айланбасының 97,5 пайызы) көбейиўи тәмийинленди;

- усақлап сатыў товар айланбасы улыўма көлеминиң 85,4 пайызы ямаса 960,7 млрд. сўмы (өсим пәти 0,6 пайыз) хәм хызметлер улыўма көлеминиң тийисли түрде 54,2 пайызы ямаса 664,7 млрд.сўмы (өсим 6,0 пайыз) қәлиплестирилди;

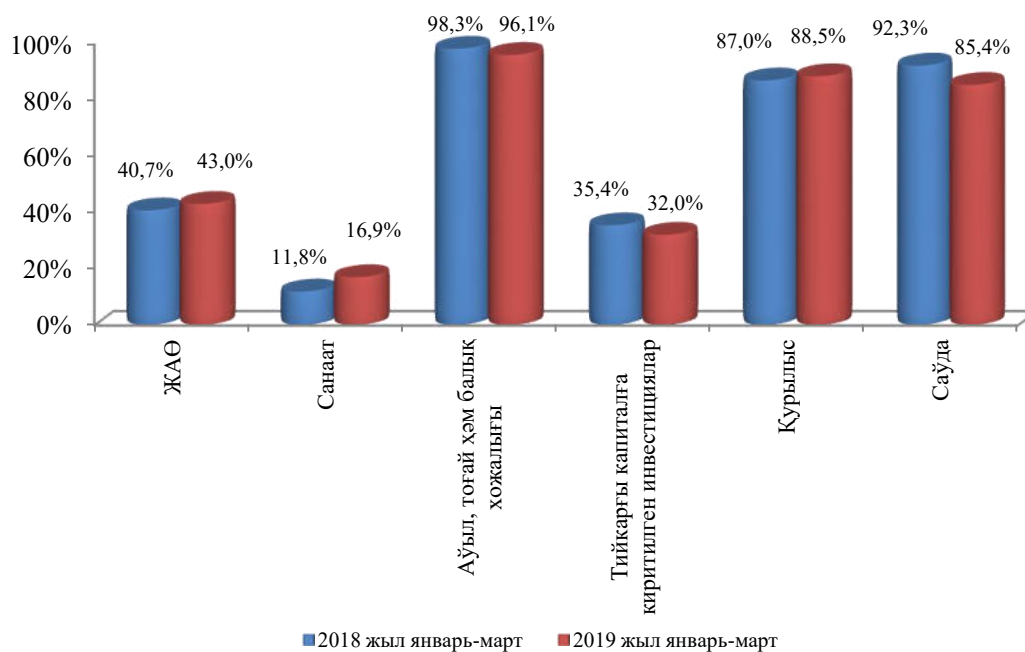
- 13,6 млн. АҚШ доллары (улыўма экспорт көлеминиң 13,4 пайызы) муғдарында өнимлер (товар хәм хызметлер) экспорт қылынды, 56,0 млн. АҚШ доллары (улыўма импорт көлеминиң 71,5 пайызы) көлеминде өнимлер (товар хәм хызметлер) импорт қылынды.

2019 жылдың январь-мартында киши исиблерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) улыўма көлеминдеги жеке исиблерменликтин (пуқаралар мүлики) үлеси

	<i>Киши исиблерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) көлеми, млрд.сўм</i>	<i>Киши исиблерменлик субъектлери өними (жумыслар, хызметлер) көлеминде жеке сектор үлеси, % есабында</i>
Аўыл, тоғай ҳәм балық хожалығы	662,0	96,1
Санаат	490,1	16,9
Қурылыс	498,5	88,5
Усақлап сатыў	960,7	84,5
Жүк тасыў, млн.тн.	3,5	83,5
Жолаўшы тасыў, млн.адам	29,3	97,3
Экспорт, млн. АҚШ долл.	13,6	13,4
Импорт, млн. АҚШ долл.	56,0	71,5

Жалпы аймақлық өним ҳәм экономика тараўлары өними (жумыслар, хызметлер) улыўма көлеминде киши исиблерменлик (бизнес) үлесинин өзгерийи

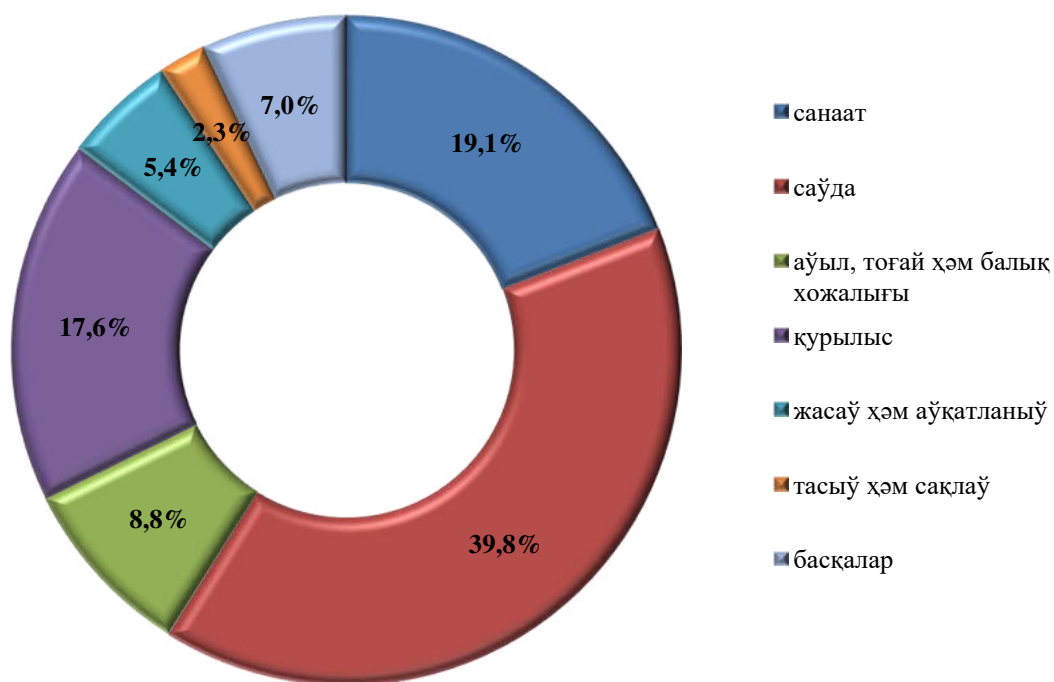
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

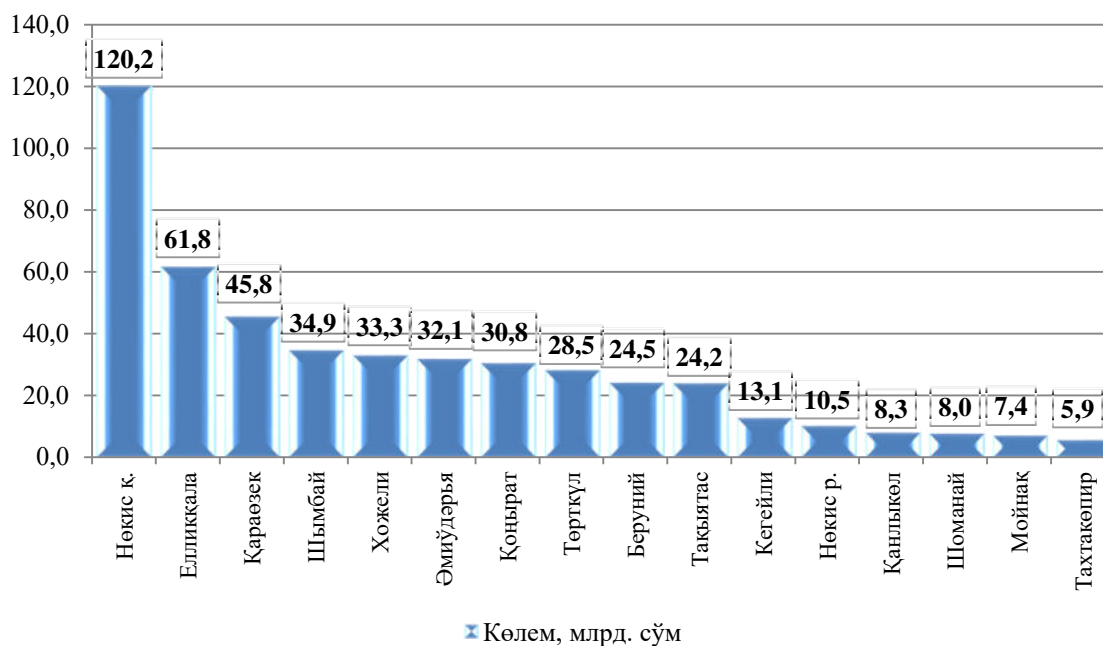
2019 жыл январь-март айларында 1280 киши кәрхана хэм микрофирмалар (дийхан хэм фермер хожалықларынан тысқары) мәмлекетлик дизимнен өткребилген болып, бул өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда (584) 2,1 есе өсти.

Ең көп киши кәрхана хэм микрофирмалар саўда тараўында (барлық дизимге алынғанлардың 39,8 %), санаат (19,1%), қурылыс (17,6%), аўыл, тоғай хэм балық хожалығы (8,8%), жасаў хэм аўқатланыў бойынша хызметлер (5,4%) хэмде тасыў хэм сақлаў (2,3%) экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимнен өткерилген.

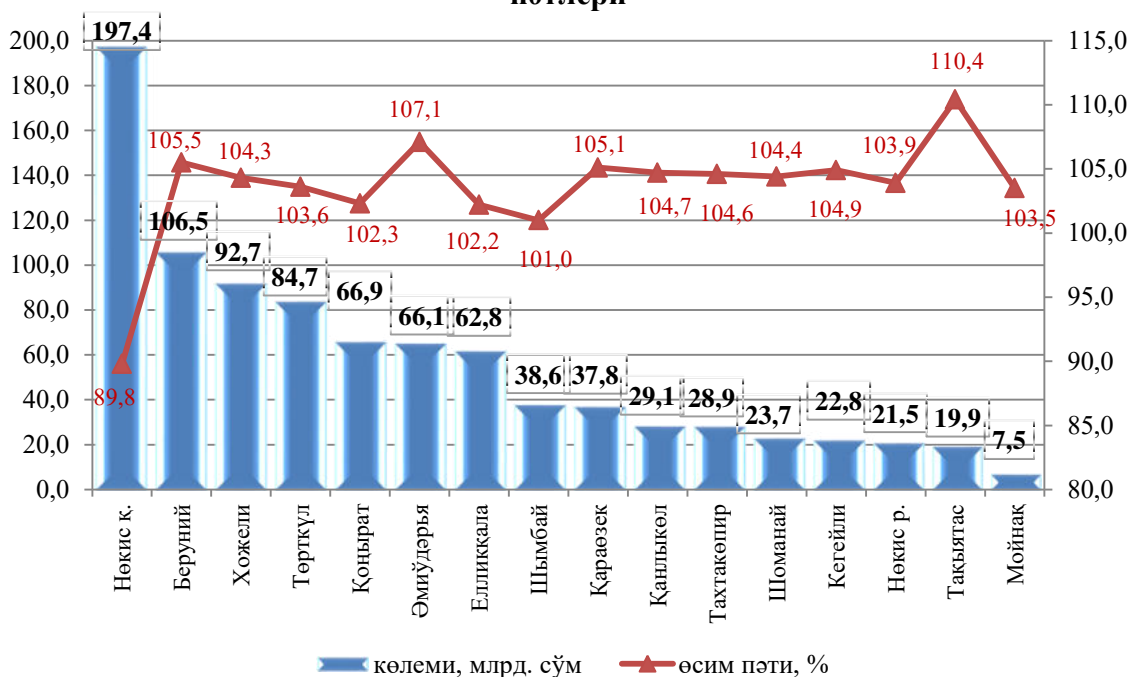
2019 жыл январь-март айларында жаңа шөлкемлестирилген киши кәрхана хэм микрофирмалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси
(дийхан хэм фермер хожалықларсыз, жәмине салыстырғанда пайыз есабында)

2019 жыл январь-март айларында қала хәм районлар бойынша киши исбилерменлик (бизнес)те санаат өнимин ислеп шығарыў көлеми

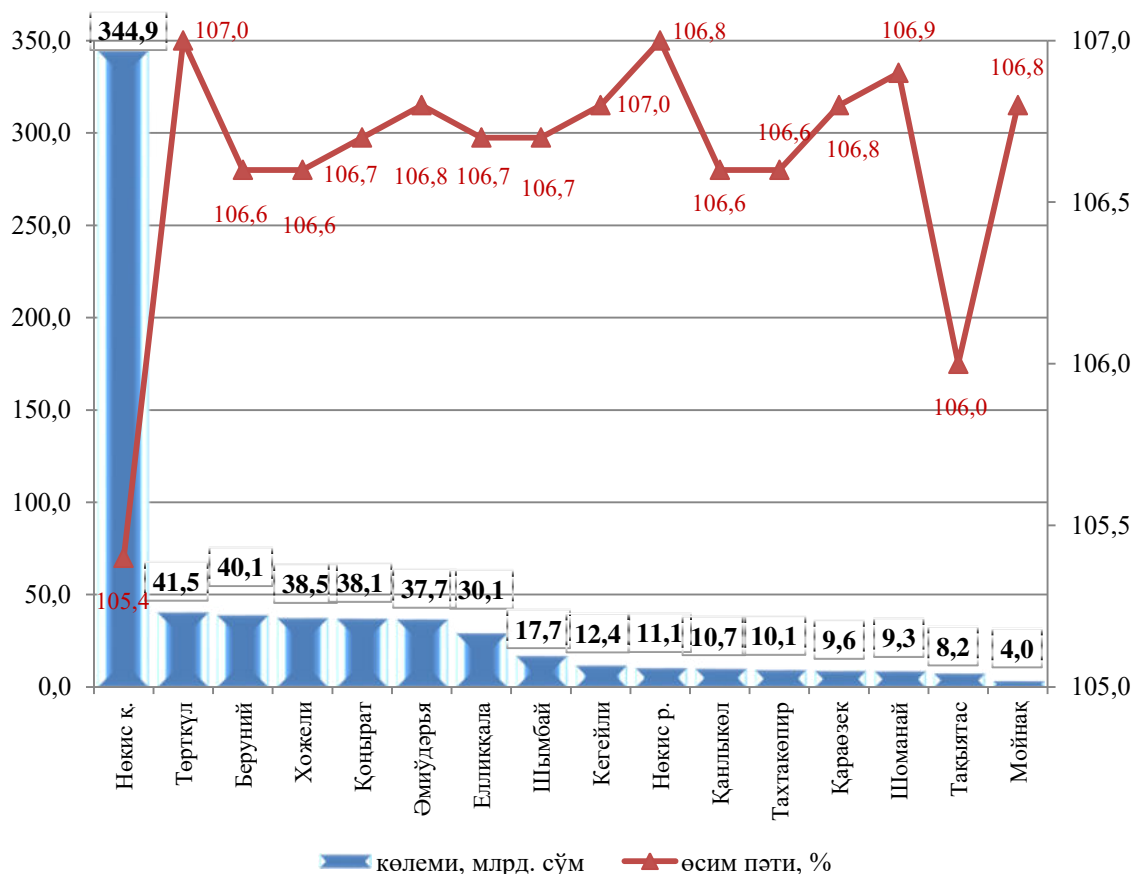

2019 жыл январь-март айларында қала хәм районлар бойынша киши исбилерменлик (бизнес)те усақлап сатыў товар айланысы көлеми хәм өсим пәтлери

Киши исбилерменлик (бизнес) субъектлери тәрәпинен усақлап сатыў товар айланысы көлеминде Нөкис қаласы (197,4 млрд. сўм), Беруний (106,5 млрд. сўм) хәм Хожели (92,7 млрд. сўм) районлары алдыңғы қатарларда келмекте.

2019 жыл январь-март айларында қала хәм районлар бойынша киши исбилерменлик (бизнес)те хызмет көрсетиў көлеми хәм өсим пәтери

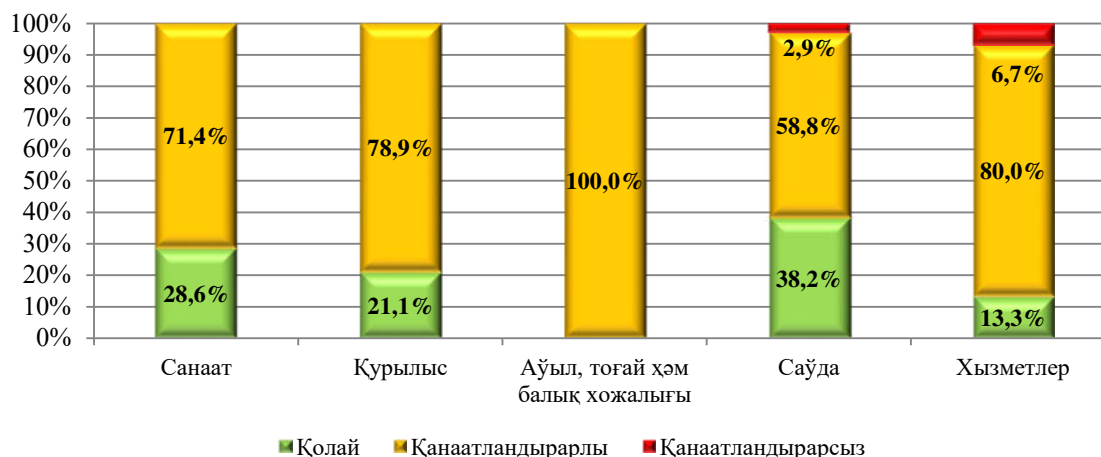
2019 жылдың январь-март айларында республика жалпы аймақлық өнімнің көлеми киши исбилерменлик (бизнес) субъектлариниң үлеси 43,0 пайызды пайда етип, 2018 жылдың усы дәуирине (40,7) салыстырғанда 2,3 пайызлы пунктке асты.

Санаат ислеп шығарыў тараўының ең жоқары үлеси Шоманай (жәми ислеп шығарыў көлемине салыстырғанда үлеси 100,0%), Қараөзек (99,9%), Тахтакөпир (99,9%), Нөкис (99,9) хәм Шымбай (93,6%) районларына туўры келеди.

Хызметлер тараўында район бойынша жәми хызмет көрсетиў көлеминде киши исбилерменликтинң жоқары үлеслери Шоманай (жәми хызметлер көлемине салыстырғанда үлеси 97,8%), Қараөзек (97,6%), Нөкис (97,0%), Тахтакөпир (96,8%), Беруний (97,0%) хәм Әмиўдәрья (96,2%) районларына туўры келди.

Қурылыста Беруний, Мойнақ, Шымбай хәм Нөкис районлары бойынша киши исбилерменлик субъектлери тәрәпинен орынланған жұмыслар көлеми қурылыс ислери улыўма көлемине салыстырғанда 100 пайызды қурайды.

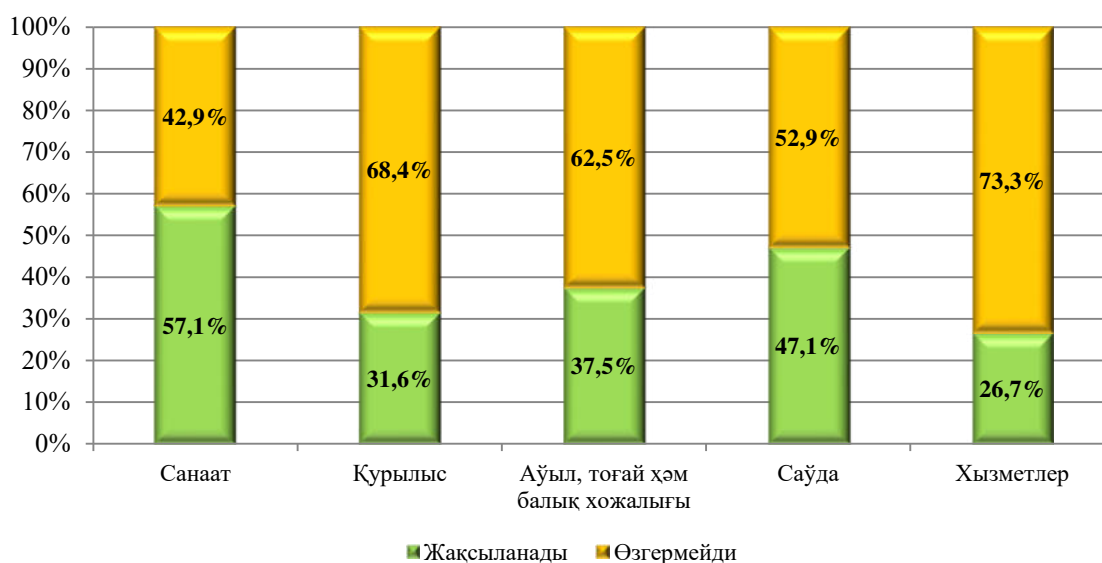
**2019 жыл I шерек ушын экономикалық жағдайын бағалай,
пайыз есабында**

Мәмлекетлик статистика жумысларын ислеп шығарыў дәстүрине тийкарынан 2019 жыл I шерек жуўмақларына көре экономикалық хызмет түрлери бойынша жаңадан шөлкемлестирилген микрофирма хәм киши кәрханаларда таңлаў жолы менен үйрениўлер өткерилди.

Үйрениў мағлыұматлары анализи, респондентлердиң 25,8 пайызы экономикалық жағдайды қолай, 72,2 пайызы қанаатландырарлы хәм 2,1 пайызы қанаатландырарсыз деп баҳаланды.

Экономикалық жағдайдағы өзгерислердиң жақын үш айда баҳаланыўы

Анализ нәтийжелеринен келип шығып, жаңадан шөлкемлестирилген киши кәрхана хәм микрофирмаларға бизнес орталығын жақсылаў ушын көрилип атырған ис-илажлар нәтийжесинде респондентлер жақын келешекте улыўма экономикалық жағдайдың жақсыланыўы жақсы баҳаланғанлығына жуўмақ етиў мүмкин.

VII. КӘРХАНАЛАР ҲӘМ МЕКЕМЕЛЕР ХЫЗМЕТИНІН УЛЫҰМА КӨРИНСІ (фермер хәм дийқан хожсалықларсыз)

Дизимнен өткен юридикалық шахслар

2019 жылдың 1 апрель жағдайына 17182 кәрханалар дизимнен өткен болып, экономикалық хызмет түрлери бойынша 21,9 % саўда, аўыл, тоғай хәм балық хожалығы хәм санатта 12,0 % дан, 11,3 % қурылыс, 12,0 %, 5,7 % жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер, 4,6 % тасыў хәм сақлаў, 1,9 % мәлимлеме хәм байланыста, ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлерде 1,8 % хәмде 28,8 % басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

2019 жыл январь-мартта жәми 1331 жаңа кәрхана дизимге алынған (соннан киши бизнес субъектлери 1280). Олардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласында (республика бойынша жәми дизимге алынған кәрханалардың 29,9 пайызы), Төрткүл (10,7 пайыз), Әмиўдәрья (7,6 пайыз), Хожели (6,8 пайыз), Қоңырат (6,7 пайыз) хәм Беруний (5,0 пайыз) районларына туўры келди.

2019 жылдың 1 апрель жағдайына экономикалық хызмет түрлери бойынша дизимге алынған хәм хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны

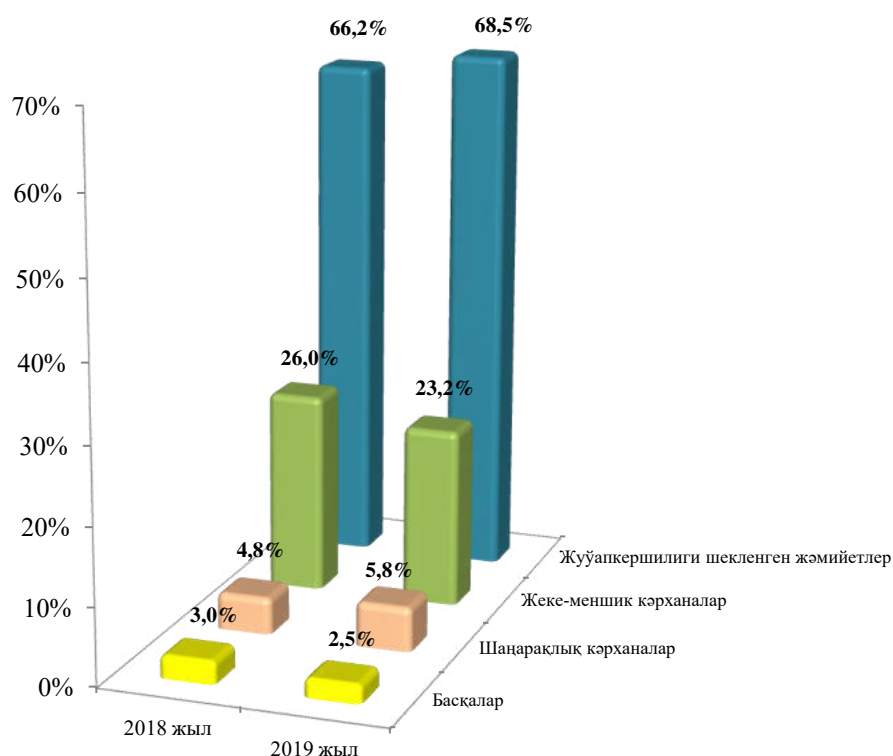
	Дизимнен өткен		Хәрекет етип турған	
	бирлик	жәмине салыстырғанда пайызда	бирлик	жәмине салыстырғанда пайызда
Жәми	17182	100,0	16736	100,0
<i>соннан:</i>				
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	2066	12,0	1976	11,8
Санаат	2064	12,0	2012	12,0
Қурылыс	1950	11,3	1918	11,4
Саўда	3756	21,9	3661	21,9
Тасыў хәм сақлаў	792	4,6	768	4,6
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	987	5,7	964	5,8
Мәлимлеме хәм байланыс	320	1,9	300	1,8

	Дизимнен өткен		Хәрекет етип турған	
	бирлик	жәmine салыстырғанда пайызда	бирлик	жәmine салыстырғанда пайызда
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў	309	1,8	304	1,8
Басқа хызметлер көрсетиў	4938	28,8	4833	28,9

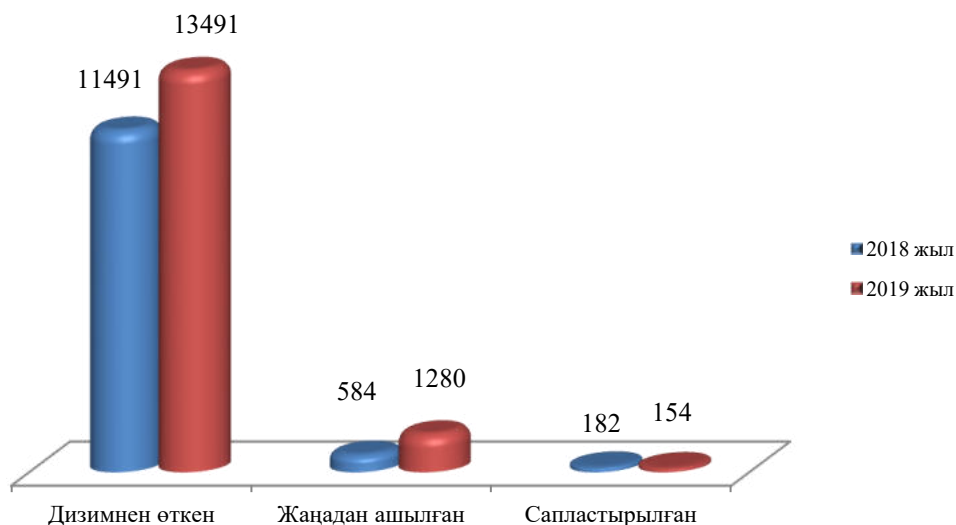
Кәрханалар хәм шөлкемлердиң бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыўматлары бойынша, 2019 жылдың 1 апрель жағдайына дизимге алынған юридикалық шахслар саны 17182 ди қурап, соннан 16736 бирлиги ямаса 97,4 пайызы хәрекет етип тур.

2019 жыл 1 апрель жағдайына дизимге алынған коммерциялық кәрханалардың саны 13570 ды қурады. Дизимге алынған коммерциялық кәрханалардың улыўма санынан 9298 бирлиги жуўапкершилиги шекленген жәмийетлер, 3151 бирлиги жеке меншик кәрханалар, 791 бирлиги шаңарақлық кәрханалар хәм 301 бирлиги басқа коммерциялық кәрханалар үлесине туўры келди.

Дизимге алынған коммерциялық кәрханалар-юридикалық шахслардың шөлкемлестириў-хуқықый формалары
(1 апрель жағдайына, улыўма санына салыстырғанда пайыз есабында)

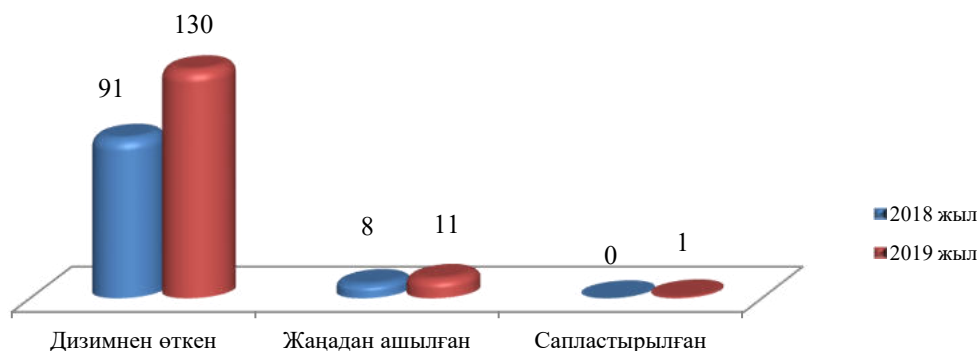

**Дизимнен өткен, жаңадан ашылған хәм сапластырылған
киши кәрхана хәм микрофирмалар**
(1 апрель жағдайына, фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

Кәрханалар хәм шөлкемлердің бирден-бир мәмлекетлик регистри мағлыұматлары бойынша, 2019 жыл 1 апрель жағдайына 13491 киши кәрхана хәм микрофирмалар – юридикалық шахслар (фермер хәм дийқан хожалықларысыз) дизимнен өткен болып, бул көрсеткиш өткен жылдың тийисли дәуирине салыстырғанда 17,4 пайызға асқан. Сондай ақ, 2019 жыл январь-март айларында жәми 1280 субъект жаңадан ашылған хәмде 154 субъект сапластырылған, бул көрсеткишлер өткен жылға салыстырғанда тийисли түрде 2,2 есеге асқан хәм 84,6 пайызды курады.

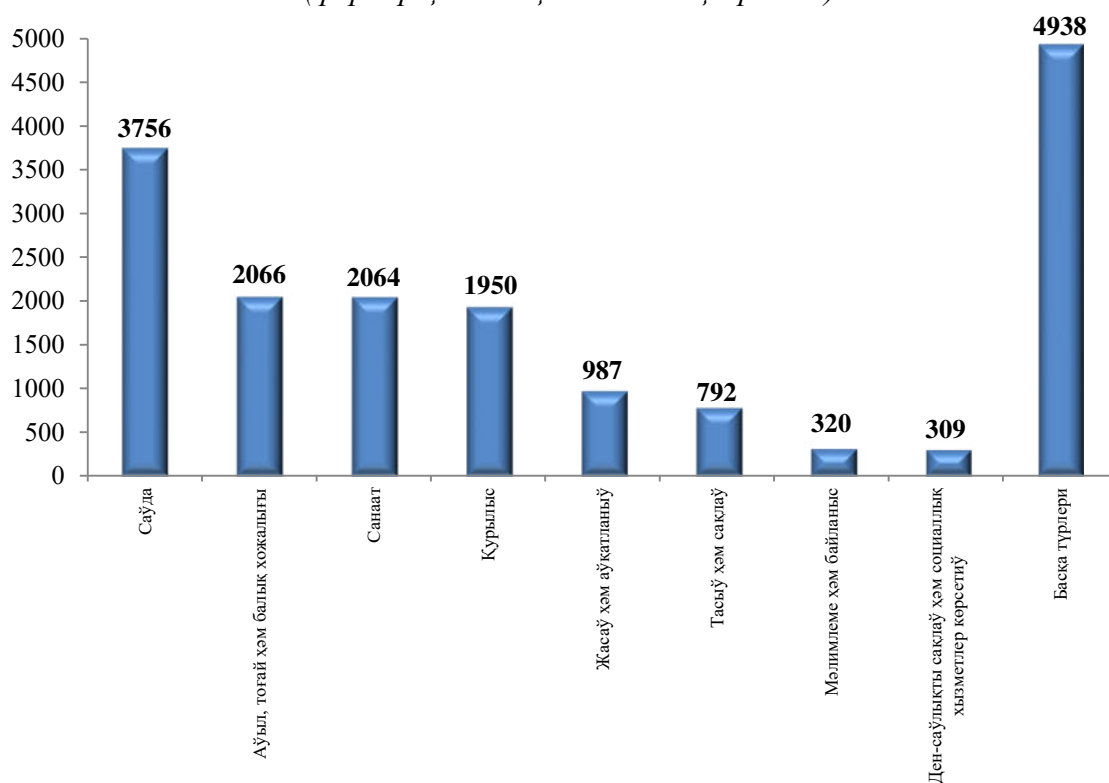
**Дизимнен өткен, жаңадан ашылған хәм сапластырылған шет ел
инвестициялары қатынасындағы кәрханалар саны,**
(1 апрель жағдайына, бирлик)

**2019 жыл 1 апрель жағдайына экономикалық қызмет түрлері бойынша
кәрсханалар хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

	<i>Дизимнен өткен</i>	<i>Хәрекет етип турған</i>	<i>Жаңадан ашылған</i>
Жәми	17182	16736	1331
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	2066	1976	114
Санаат	2064	2012	244
Қурылыс	1950	1918	226
Саўда	3756	3661	511
Тасыў хәм сақлаў	792	768	30
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	987	964	69
Мәлимлеме хәм байланыс	320	300	11
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў	309	304	14
Басқа түрлері	4938	4833	112

**2019 жыл 1 апрель жағдайына экономикалық қызмет түрлері бойынша кәрсхана хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз)**

Аймақлар бойынша дизимнен өткен кәрхана хәм шөлкемлер саны бойынша ең көпи Нөкис қаласы (5421 бирлик), Төрткүл (1746), Беруний (1390), Әмиўдәрья (1278), хәм Елликқала (1067) районлары үлесине туўры келеди. Шоманай (424), Мойнақ (336) хәм Тахтакөпир (317) районларында болса кәрханалар саны азлығын гүзетилген.

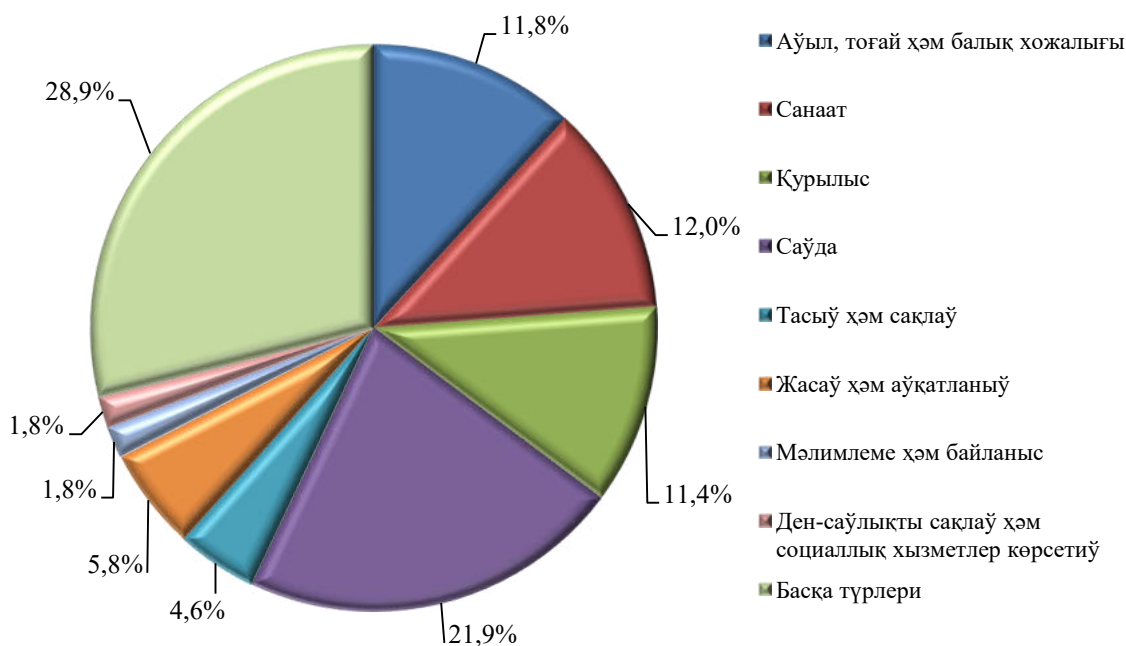
Хәрекет етип турған юридикалық шахслар

Хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны 16736 ны қурап, өткен жылдың тийисли дәўирине салыстырғанда 2307 (16,0 %) ға өскен.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша жәми хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлердің улыўма санына салыстырғанда 21,9 % саўда, 12,0 % санаат, 11,4 % қурылыс, 11,8 % аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 5,8 % жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер, 4,6 % тасыў хәм сақлаў, мәлимлеме хәм байланыс хәмде ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиўде 1,8 % дан хәм 28,9 % басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

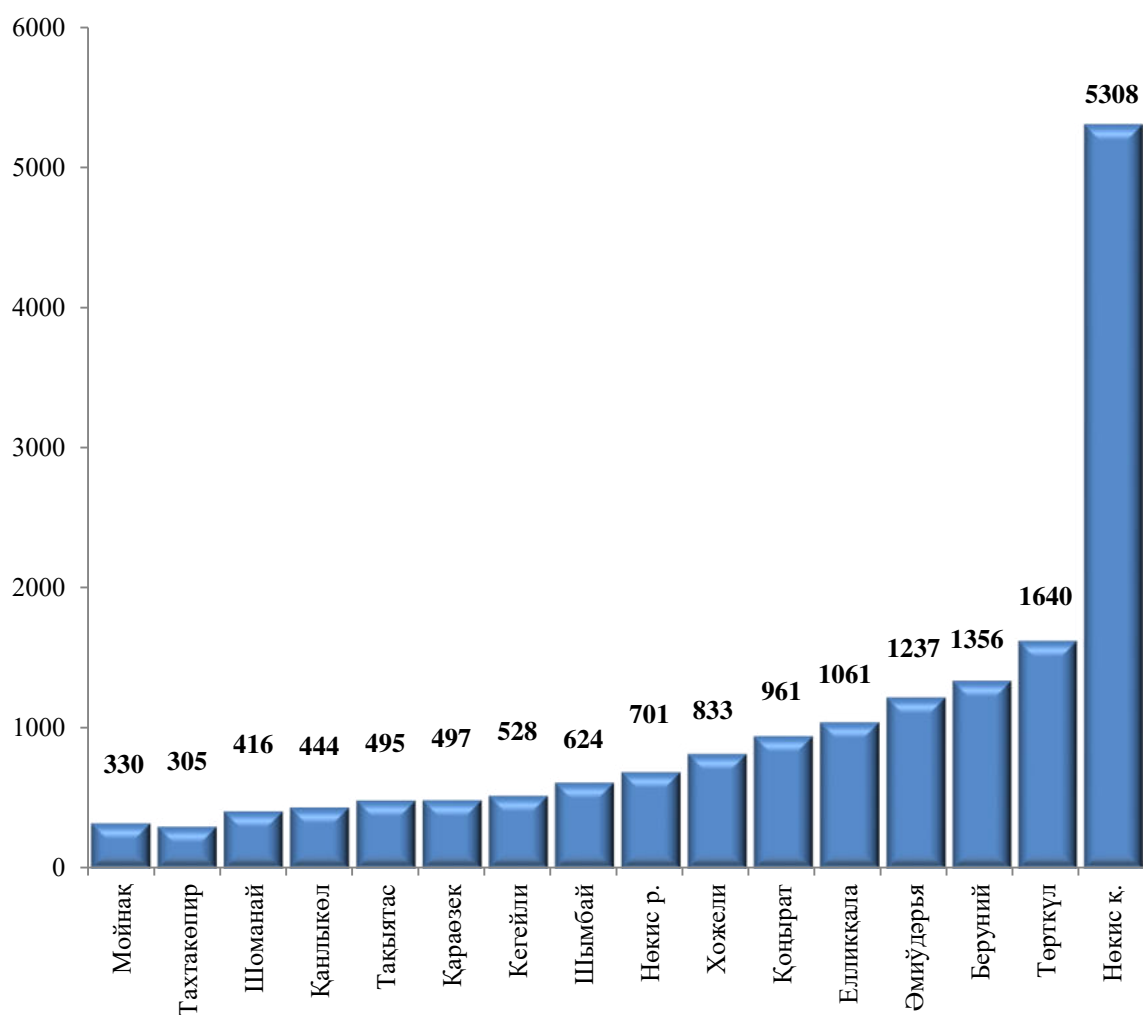
Экономикалық хызмет түрлери бойынша хәрекет етип турған юридикалық шахслар

(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, пайыз есабында)

Аймақлар бойынша қарағанда, хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны бойынша ең көпи Нөкис қаласы (5308 бирлик), Төрткүл (1640), Беруний (1356), Әмиўдәрья (1237) хәм Елликқала (1061) районлары үлесине туўры келеди. Тахтакөпир (305), Мойнақ (330), хәмде Шоманай (416) районларында болса кәрханалар саны аз екенлигин көрий мүмкин.

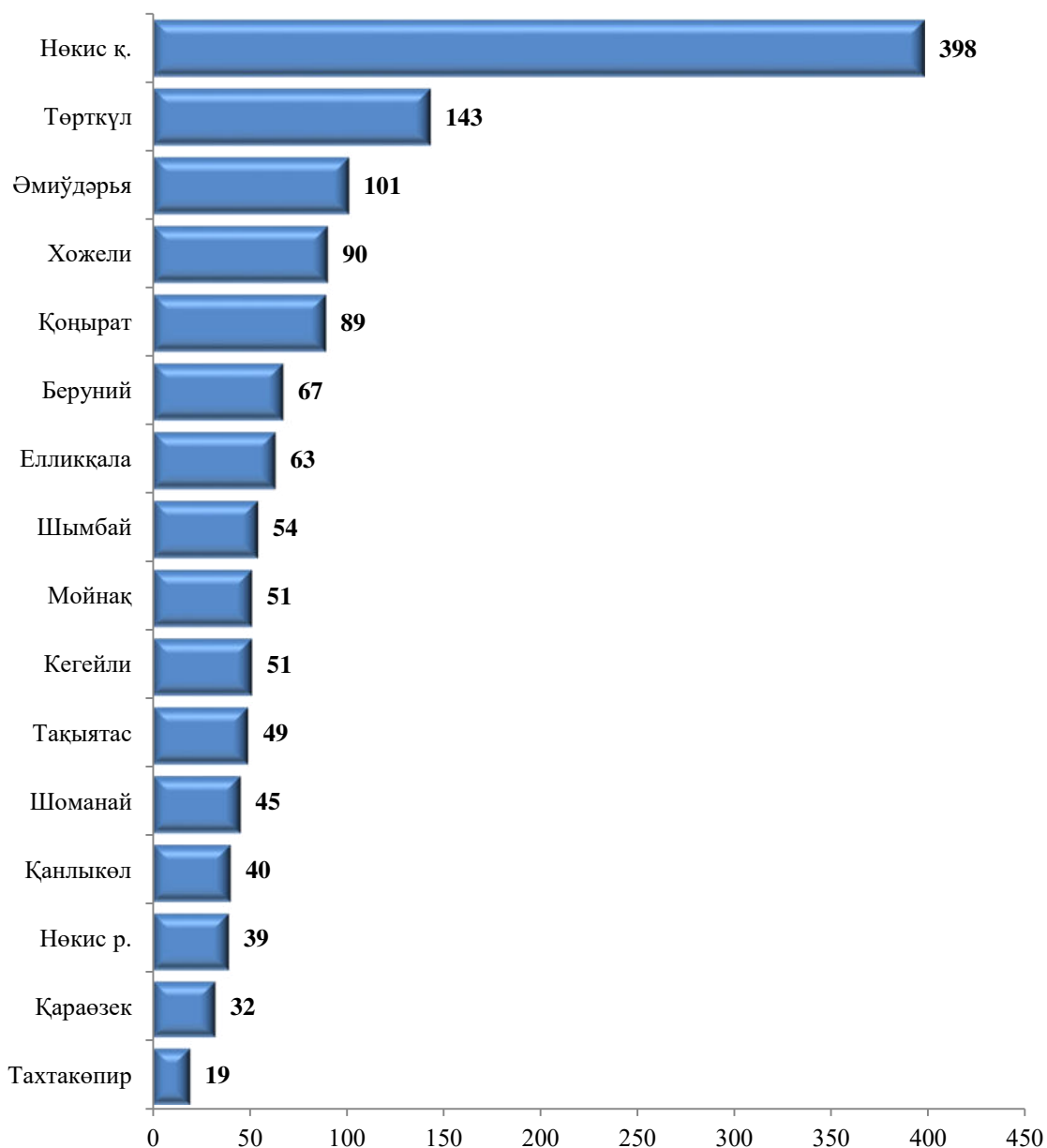
**Аймақлар бойынша хәрекет етип турған кәрхана хәм шөлкемлер саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

Жаңадан ашылған юридикалық шахслар

2019 жыл январь-март айларында 1331 кәрхана хәм шөлкемлер жаңадан ашылған болып, бул көрсеткиш 2018 жылдың тийисли даўирине салыстырғанда 59,0 % ға көп. Ең көп жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлер Нөкис қаласы (398 бирлик), Төрткүл (143), Әмиўдәрья (101) хәм Хожели (90) районлары үлесине туўры келеди. Тахтакөпир (19), Қараөзек (32) хәмде Нөкис (39) районларында кәрхана хәм шөлкемлерди ашыў көрсеткиши төмен дәрежеде.

**Қала хәм районлар бойынша жаңадан ашылған кәрхана
хәм шөлкемлердиң саны,
(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)**

Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп кәрханалар саны саўда (511 бирлик), санаат (244), қурылыс (226) хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығы (114) тараўларында дүзилген. Ең аз мўғдары болса, ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиў (14) хәмде тасыў хәм сақлаў (30) хызмет түрлерине туўры келеди.

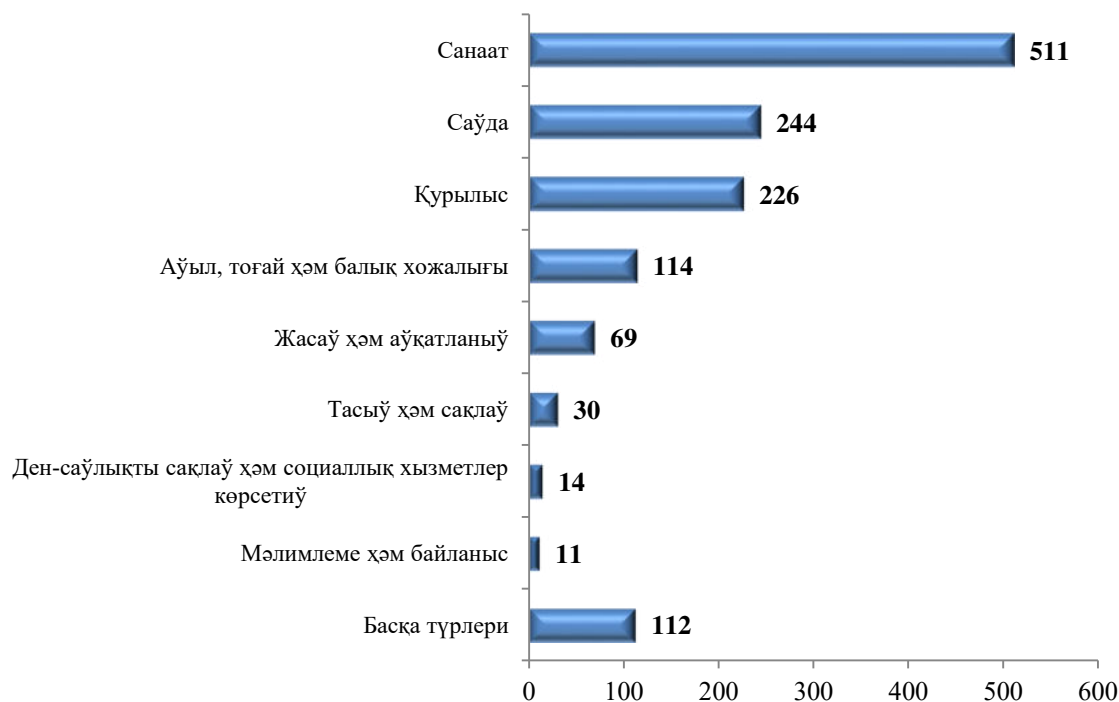
Жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлердің экономикалық хызмет түрлери бойынша жыллар кесиминде саны,

(1 апрель жағдайына, фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

	2017 жыл		2018 жыл		2019 жыл	
	кәрхана саны	үлесі, %	кәрхана саны	үлесі, %	кәрхана саны	үлесі, %
Республика бойынша жәми	677	100,0	837	100,0	1331	100,0
Саўда	114	16,8	104	12,4	511	38,4
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	166	24,5	152	18,2	114	8,6
Қурылыс	81	12,0	99	11,8	226	17,0
Санаат	167	24,7	107	12,8	244	18,3
Жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер	54	8,0	40	4,8	69	5,2
Тасыў хәм сақлаў	22	3,2	20	2,4	30	2,2
Мәлимлеме хәм байланыс	13	1,9	8	1,0	11	0,8
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызмет көрсетиў	8	1,2	17	2,0	14	1,1
Басқа түрлери	52	7,7	290	34,6	112	8,4

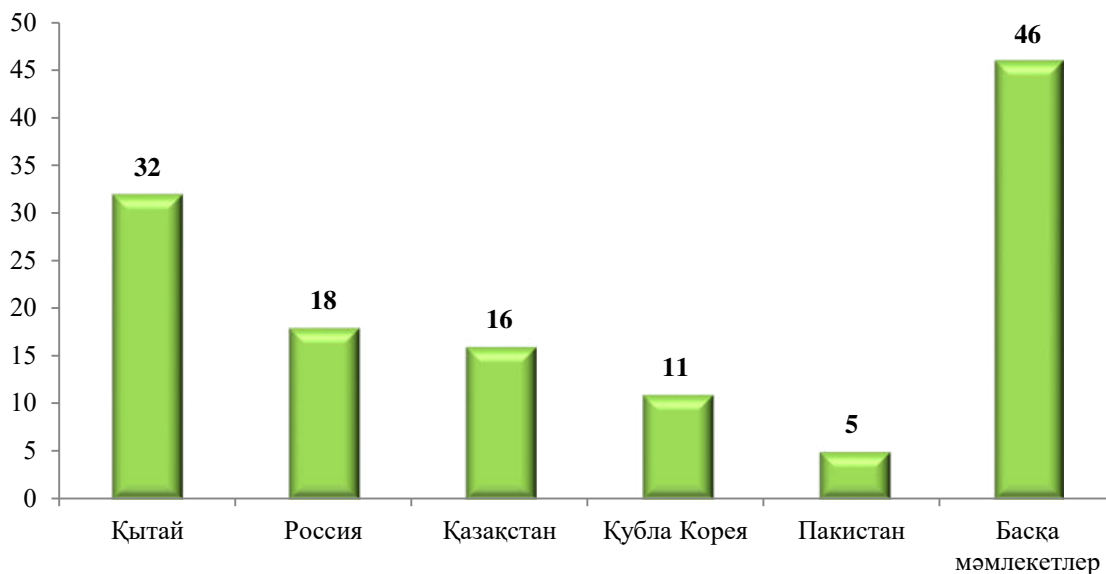
Жаңадан ашылған кәрхана хәм шөлкемлердің экономикалық хызмет түрлери бойынша саны,

(фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

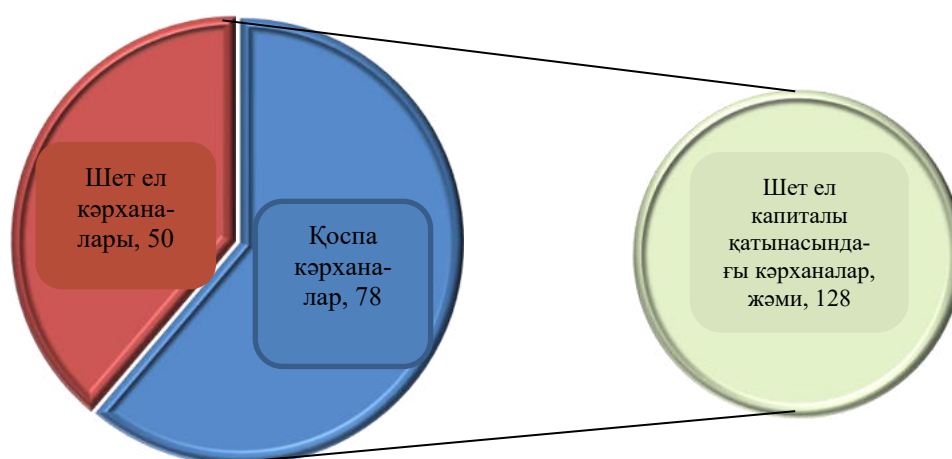
2019 жыл 1 апрель жағдайына хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар саны 128 ди құрады. Өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 41 ке ямаса 47,1 % ға өскен. Бул кәрханалардың тийкарғы бөлеги Қытай Халық Республикасы, Россия Федерациясы, Қазақстан Республикасы хәм Қубла Корея Республикасы үлеслерине туўры келеди.

Шет ел капиталы қатынасындағы хәрекет етип турған кәрханалардың партнер мәмлекетлер бойынша саны, бирлик

Шет ел капиталы қатынасындағы хәрекет етип турған кәрханалардан 78 бирлиги қоспа кәрханалар, 50 бирлиги болса шет ел кәрханалары үлесине туўры келеди.

Хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар қурамында қоспа кәрханалар хәм шет ел кәрханалары саны, бирлик

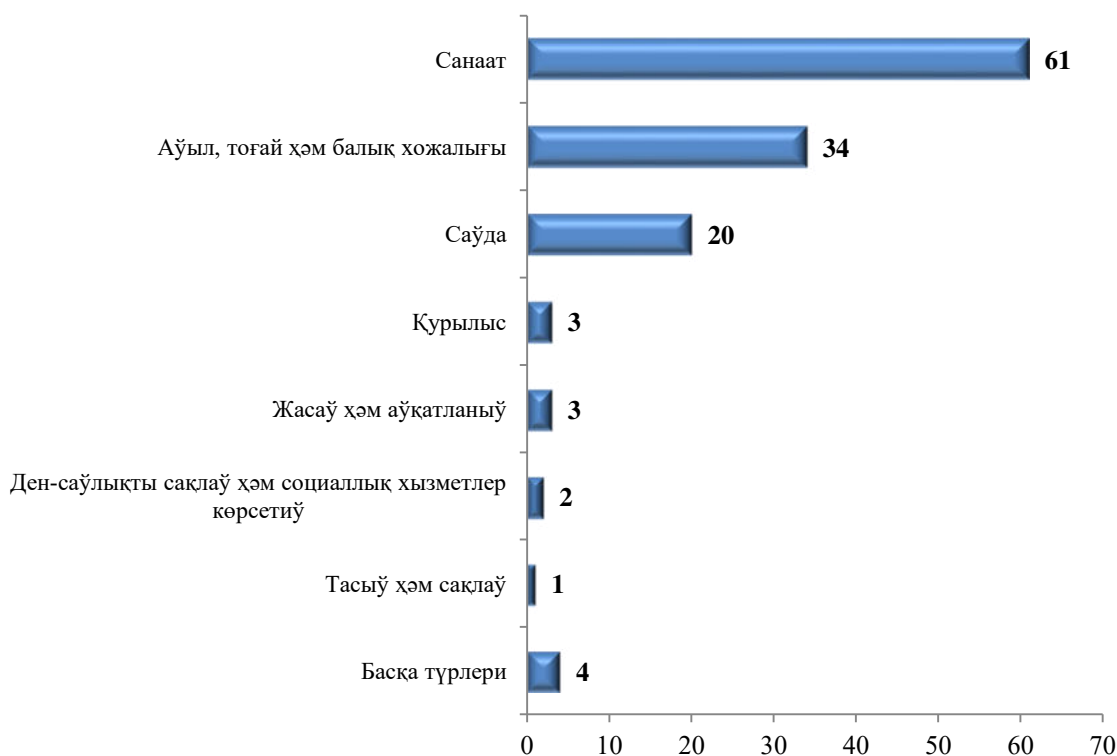
Аймақалар бойынша, шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың тийкарғы бөлеги Нөкис қаласы (22 бирлик, ямаса жәмине салыстырғанда үлесі 17,2%), Мойнақ (18, ямаса 14,1 %), Тақыятас (11, ямаса 8,6 %) районлары үлеслерине туўры келеди. Шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың ең аз муғдары Елликқала (4, ямаса 3,1 %), Хожели хәм Төрткүл (3, ямаса 2,3 %) районлары үлеслерине туўры келеди.

Бул болса, усы аймақларда шет еллик партнерлар менен ислесиўди, инвестицияларды тартыў бойынша әмелге асырылыўы тийис болған жумысларды және де раўажландырыўды талап етеди.

Хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханаларды экономикалық хызмет түрлери кесиминде көрилсе, ең көп санаатта 61 қархана (47,7 %), аўыл, тоғай хәм балық хожалығында 34 қархана (26,6 %) хәм саўдада 20 қархана (15,6 %) қураған. Ең азлары болса, қурылыс және жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлерде 3 қарханадан (2,3 %), ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер көрсетиўде 2 қархана (1,6 %), тасыў хәм сақлаўда 1 қархананы (0,8 %) қураған.

Көринип турғанындай, хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханалардың тийкарғы бөлеги санаат хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең төмен үлесі болса, ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде тасыў хәм сақлаў хызмет түрлерине туўры келеди.

Экономикалық хызмет түрлери бойынша хәрекет етип турған шет ел капиталы қатынасындағы қарханалар саны, бирлик

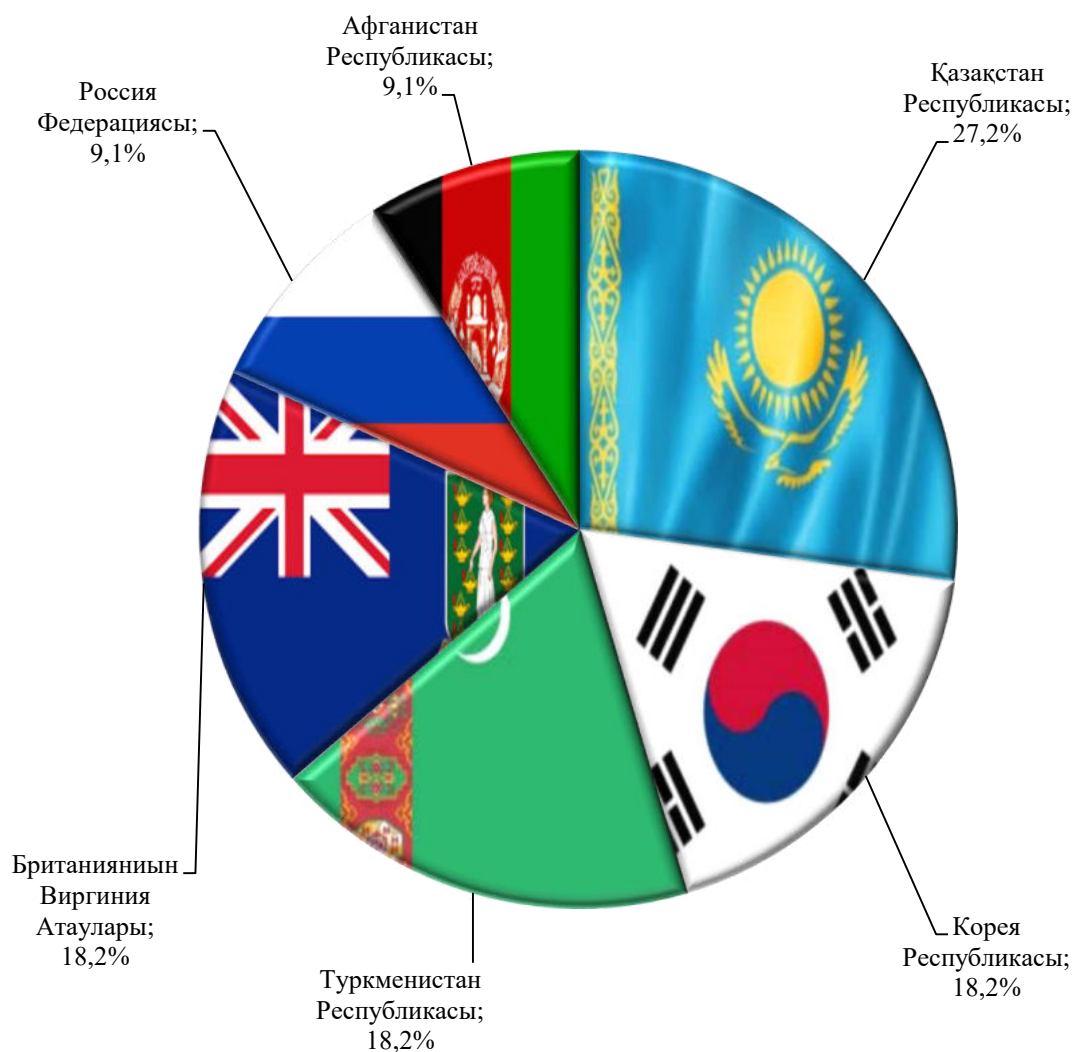

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар

2019 жылдың январь-март айларында шет ел капиталы қатынасындағы жаңадан ашылған кәрханалардың саны 11-ді құраған. Бұл көрсеткіш болса, өткен жылдың усы дәуіріне салыстырғанда 3-ке көбейген.

Бұнда, Қазақстан Республикасы – 3, Корея Республикасы – 2, Туркменистан Республикасы – 2, Британияның Виргиния атаулары – 2 хәм Россия Федерациясы хәм Афганистан Республикасы қатынасында 1 шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалар жаңадан ашылған.

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханалардың партнер мәмлекетлер бойынша үлесі, (жәмине салыстырғанда пайыз есабында)

Жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы кәрханаларды экономикалық хызмет түрлері бойынша көретуғын болсақ, тийкарынан ауыл, тоғай хәм балық хожалығы (3 кәрхана), саудада (5 кәрхана) үлеслеріне тууры келеди.

**Январь-март жағдайына жаңадан ашылған шет ел капиталы қатынасындағы
кәrxаналардың экономикалық xызмет түрлері бойынша саны, осим
динамикасы**

	2018 жыл		2019 жыл	
	жәми	жәмине салыстыр- ғанда, %	жәми	жәмине салыстыр- ғанда, %
Республика бойынша	8	100,0	11	100,0
Ауыл, тоғай хәм балық хожалығы	6	75,0	3	27,3
Санаат	1	12,5	3	27,3
Сауда	1	12,5	5	45,4

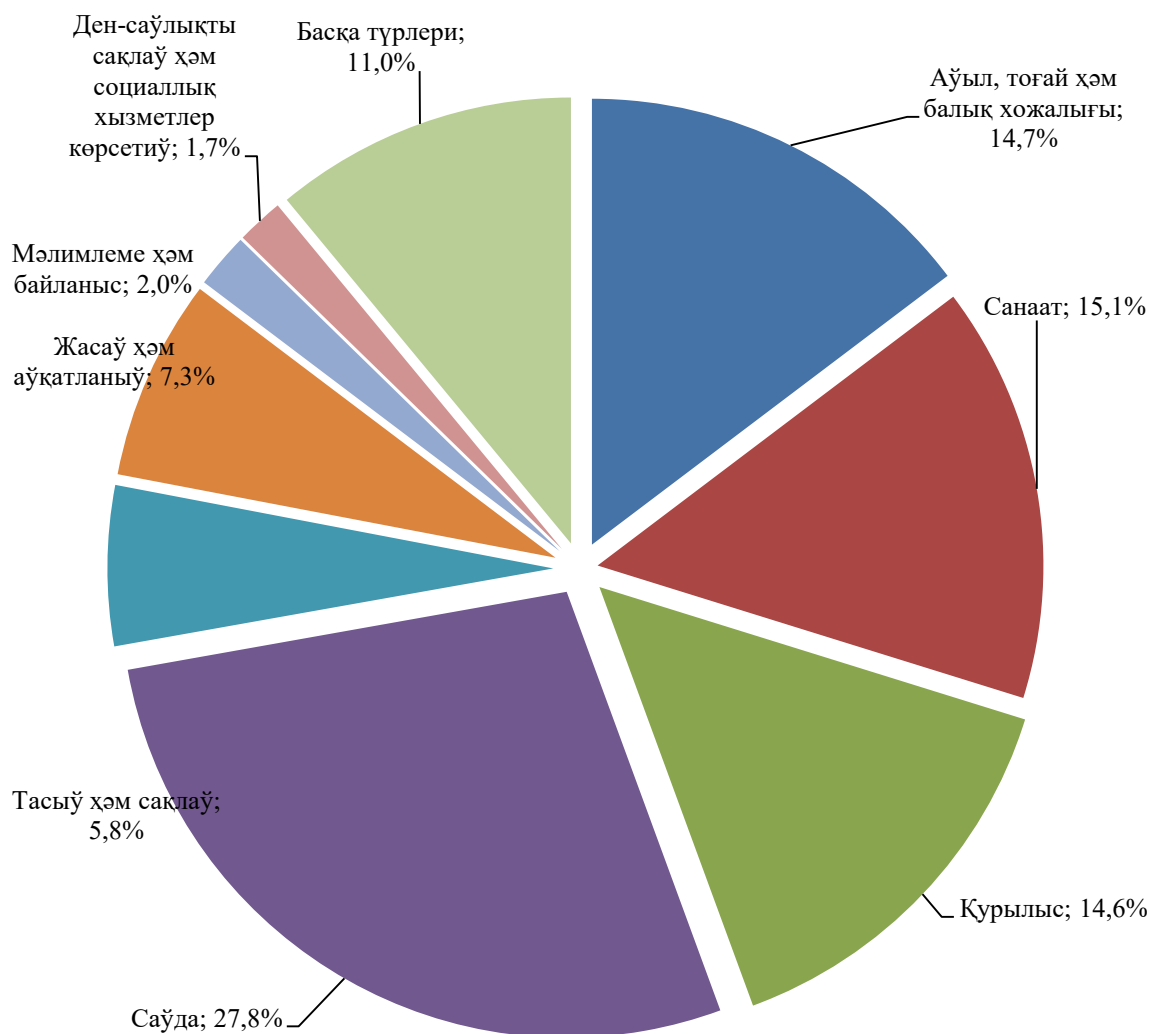
Киши кәrxана хәм микрофирмалар саны

2019 жыл 1 апрель жағдайына хәрекет етип турған киши кәrxана хәм микрофирмалардың саны 13106 ны қурады. Бул көрсеткиш 2018 жыл 1 апрель жағдайына салыстырғанда 19,3 % ға асқан. Хәрекет етип турған киши кәrxана хәм микрофирмалардың тийкарғы бөлеги, яғный 4441 бирлиги (33,9 %) Нөкис қаласы, 1389 кархана (10,6 %) Төрткүл, 1076 кәrxана (8,2 %) хәмде 936 кәrxана (7,1 %) Әмиўдәрья районлары үлеслерине туўры келеди.

Экономикалық хызмет түрлері бойынша хәрекет етип турған жәми 13106 киши кәrxана хәм микрофирмалардың 3645 си (27,8 %) – сауда, 1985 бирлиги (15,1 %) – санаат, 1924 бирлиги (14,7 %) – ауыл, тоғай хәм балық хожалығы, 1909 бирлиги (14,6 %) – қурылыс, 960 кәrxана (7,3 %) – жасау хәм аўқатланыу бойынша хызметлер тарауы, 763 бирлиги (5,8 %) – тасыу хәм сақлау, 262 бирлиги (2,0 %) – мәлимлеме хәм байланыс тарауы, 226 кәrxана (1,7 %) – ден-саулықты сақлау хәм социаллық хызметлер көрсетиу, сондай ақ, 1432 бирлиги (11,0 %) – басқа хызмет түрлері үлеслерине туўры келеди.

Усыдан көринип турғанындай, хәрекет етип турған киши кәrxана хәм микрофирмалардың тийкарғы бөлеги сауда хәм ауыл, тоғай хәм балық хожалығы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең аз үлеси болса, ден-саулықты сақлау хәмде мәлимлеме хәм байланыс тарауы хызмет түрлерине туўры келеди.

**Хәрәкәт етип турған киши кәрхана хәм микрофирмалардың экономикалық
хызмет түрлери бойынша үлеси,
(жәмине салыстырғанда пайыз есабында)**

2019 жыл январь-март айларында 1280 киши кәрхана хәм микрофирмалар жаңадан ашылған. Бул болса, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 2,2 есеге көбирек. Ең көп жаңадан ашылған киши кәрхана хәм микрофирмалар Нөкис қаласы (377 кәрхана), Төрткүл (137), Әмиўдәрья (101), Хожели (90) хәм Қоңырат (86 кәрханадан) районлары үлеслерине туўры келеди. Ең аз муғдары Қараөзек (32), Тахтакөпир (19) районларына туўры келди.

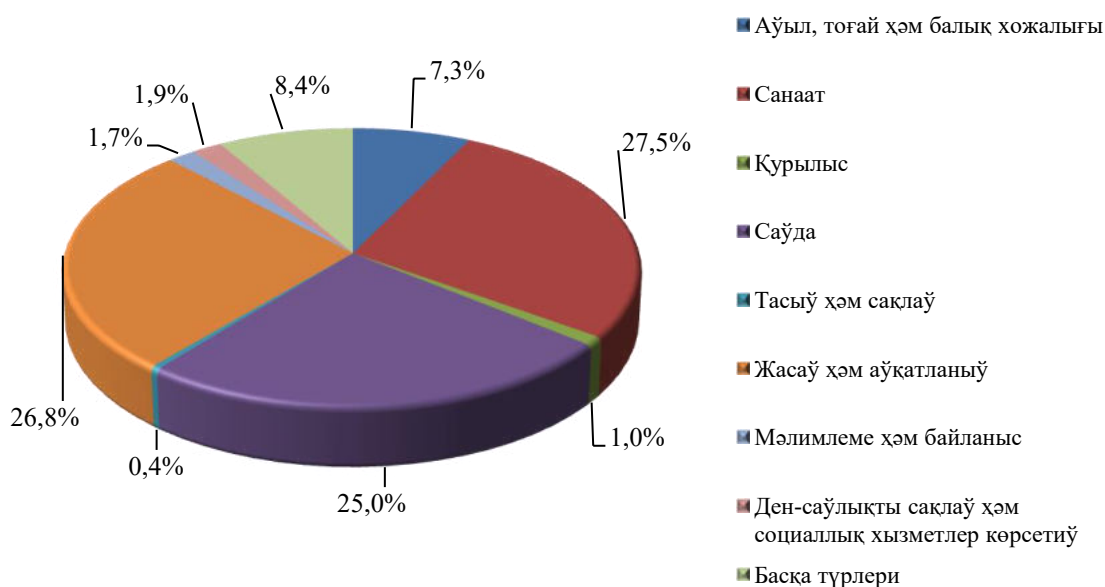
Экономикалық хызмет түрлери бойынша ең көп саўда тараўында (510 кәрхана), санаатта (244), курылыста (225) хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығында (113) жаңадан кәрханалар ашылған. Ең аз муғдары болса, тасыў хәм сақлаў (30), ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлерде (14), мәлимлеме хәм байланыс (11) жаңадан ашылған.

Шаңарақлық кәрханалар саны

Юридикалық шахс шөлкемлестирген халда дизимнен өткен шаңарақлық кәрханалар саны – 2019 жылдың 1 апрель жағдайына 791 ды құрап, олардан 777 бирлиги ямаса 98,2 % хәрекет етип турыпты. Бул көрсеткиш өткен жылдың усы даўирине салыстырғанда мәмлекетлик дизимнен өткенлердин хәмде хәрекет етип турғанлардың улыўма саны орташа 45,0 % ға асқанлығын айтып өтиў тийис.

Хәрекет етип турған шаңарақлық кәрханалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша қаралғанда олардың 26,8 пайызы ямаса 208 бирлиги жасаў хәм аўқатланыў хызметлери, 27,5 пайызы ямаса 214 бирлиги санаат, 25,0 пайызы ямаса 194 бирлиги саўда, 7,3 пайызы ямаса 57 бирлиги аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 1,9 пайызы ямаса 15 бирлиги ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер 1,7 пайызы ямаса 13 бирлиги мәлимлеме хәм байланыс, 1,0 пайызы ямаса 8 бирлиги қурылыс, 0,4 пайызы ямаса 3 бирлиги тасыў хәм сақлаў хәмде 8,4 пайызы ямаса 65 бирлиги басқа хызмет түрлери үлесине туўры келеди.

Хәрекет етип турған шаңарақлық кәрханалардың экономикалық хызмет түрлери бойынша үлеси,
(жәмине салыстырғанда пайыз есабында)

Экономикалық хызмет түрлери бойынша қарайтуғын болсақ, ең көп жасаў хәм аўқатланыў және санаатта, ең аз муғдары болса, қурылыс, тасыў хәм сақлаў хызмет түрлерине туўры келеди.

Сапластырылған кәрхана хәм шөлкемлер

2019 жылдың январь-март айларында жәми 182 кәрхана хәм шөлкемлер сапластырылған. Бул көрсеткиш өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 13 ке кемейген.

Сапластырылған 182 кәрханаларды экономикалық хызмет түрлери бойынша алып қарайтуғын болсақ, 40 бирлиги (22,0 %) саўда, 29 бирлиги (15,9 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 16 бирлиги (8,8 %) қурылыс, 23 бирлиги (12,6 %) санаат, 12 бирлиги (6,6 %) тасыў хәм сақлаўда, 14 бирлиги (7,7 %) жасаў хәм аўқатланыў бойынша хызметлер, 2 бирлиги (1,1 %) мәлимлеме хәм байланыста, 3 бирлиги (1,6 %) ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде 43 бирлиги (23,7 %) басқа хызмет түрлери үлеслерине туўры келеди. Соннан көринип турғанындай, сапластырылған кәрханалардың тийкарғы бөлеги саўда хәм аўыл, тоғай хәм балық хожалығы хызмет түрлерине туўры келеди. Сондай ақ, ең аз үлеси болса, мәлимлеме хәм байланыс хәмде ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер түрлерине туўры келеди.

1 апрель жағдайына сапластырылған кәрханалар хәм шөлкемлердин экономикалық хызмет түрлери бойынша бөлистирилиўи (фермер хәм дийқан хожалықларысыз, бирлик)

	2018 жыл		2019 жыл		Парқы, (+;-)
	сони	жәмине салыстыр ғандан, %	сони	жәмине салыстыр ғандан, %	
Республика бойынша	195	100,0	182	100,0	-13
Аўыл, тоғай хәм балық хожалығы	37	19,0	29	15,9	-8
Санаат	18	9,2	23	12,6	5
Қурылыс	11	5,6	16	8,8	5
Саўда	60	30,8	40	22,0	-20
Тасыў хәм сақлаў	19	9,7	12	6,6	-7
Жасаў хәм аўқатланыў	18	9,2	14	7,7	-4
Мәлимлеме хәм байланыс	10	5,1	2	1,1	-8
Ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер	-	-	3	1,6	3
Басқа түрлери	22	11,4	43	23,7	21

2019 жыл январь-март айларында 154 киши исбилерменлик субъектлери сапластырылған. Олардың тийкарғы бөлеги 39 бирлиги (25,3 %) саўда, 27 бирлиги (17,5 %) аўыл, тоғай хәм балық хожалығы, 16 бирлиги (10,4 %) қурылыста, 23 бирлиги (14,9 %) санаат, 12 бирлиги (7,8 %) тасыў хәм сақлаўда, 14 бирлиги (9,1 %) жасаў хәм аўқатланыў, 2 бирлиги (1,3 %) мәлимлеме хәм байланыс, 1 бирлиги (0,6 %) ден-саўлықты сақлаў хәм социаллық хызметлер хәмде 20 бирлиги (13,1 %) басқа хызмет түрлерине туўры келген.

Исбилерменликти қоллап-қууатлау нәтижесінде аймақларда да сапластырылған киши кәрхана хәм микрофирмалар саны жылдан жылға кемейип бармақта.

Бул жөнелисте тийкарынан Қараөзек районында 25 ке, Кегейли, Төрткүл хәм Шымбай районларында– 10 ға хәмде Әмиүдәрья, Елликқала районларында – 9 киши кәрхна хәм микрофирмалар өткен жылға салыстырғанда кем сапластырылғанлығын қориу мүмкин.

Кәрхана хәм шөлкемлер саны
(фермер хәм дийкан хожсалықларысыз, бирлик)

	2019 жыл 1 апрелине дизимнен өткен	2019 жыл январь-мартта	
		жаңадан ашылды	сапластырылды
Қарақалпақстан Республикасы	17182	1331	182
Нөкис қ.	5421	398	82
<i>районлар:</i>			
Әмиүдәрья	1278	101	1
Беруний	1390	67	7
Қанлыкөл	447	40	5
Қараөзек	499	32	2
Кегейли	535	51	2
Қоңырат	980	89	13
Мойнақ	336	51	2
Нөкис	716	39	10
Тақыятас	516	49	1
Тахтакөпир	317	19	6
Төрткүл	1746	143	12
Хожели	859	90	20
Шымбай	651	54	3
Шоманай	424	45	10
Елликқала	1067	63	6

**Дизимга алынған юридик шахсларды
шөлкемлестиріушілік хуқуқый түрлери бойынша бөлиніуи
(2019 жыл 1 апрель жағдайына, фермер хәм дийхан хожалықларсыз)**

	Жәми, бирлик	Улыўма санына салыстырғанда пайыз есабынан		
		коммерциялық емес	коммерциялық	соннан жеке менишик
Қарақалпақстан Республикасы	17182	21,0	79,0	23,2
Нөкис қ.	5421	16,1	83,9	15,2
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	1278	23,3	76,7	15,4
Беруний	1390	20,1	79,9	37,4
Қанлыкөл	447	29,3	70,7	38,9
Қараөзек	499	25,7	74,3	14,8
Кегейли	535	31,4	68,6	19,6
Қоңырат	980	24,4	75,6	38,1
Мойнақ	336	27,7	72,3	17,7
Нөкис	716	20,1	79,9	14,0
Тақыятас	516	24,4	75,6	35,0
Тахтакөпир	317	37,5	62,5	23,7
Төрткүл	1746	14,4	85,6	20,2
Хожели	859	22,1	77,9	26,6
Шымбай	651	30,4	69,6	23,2
Шоманай	424	29,7	70,3	48,3
Елликқала	1067	23,5	76,5	39,6

Киши кәрханалар хәм микрофирмалар (бизнес) саны
(фермер хәм дийхан хожалықларсыз, бирлик)

	2019 жыл 1 апрель жағдайына дизимге алынған	2019 жыл январь-март	
		шөлкемлест ирилди	сапластырылды
Қарақалпақстан Республикасы	13491	1280	154
Нөкис қ.	4519	377	73
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	974	101	-
Беруний	1108	61	6
Қанлыкөл	315	40	4
Қараөзек	331	32	1
Кегейли	364	51	1
Қоңырат	735	86	11
Мойнақ	242	51	2
Нөкис	572	38	9
Тақыятас	384	47	-
Тахтакөпир	196	19	3
Төрткүл	1488	137	11
Хожели	664	90	19
Шымбай	449	52	2
Шоманай	298	45	9
Елликқала	812	53	3

**Шет ел инвестициясы киритилген
кэрханалар саны**
(2019 жыл 1 апрель жағдайына, бирлик)

	<i>Жәми дизимге алынған</i>	<i>соннан:хызмет көрсетип атырғанлар</i>	<i>Хызмет көрсетип атырғанлар жәмине салыстырғанда, пайыз есабында</i>
Қарақалпақстан Республикасы	130	128	100,0
Нөкис қ.	22	22	100,0
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	6	6	100,0
Беруний	8	8	100,0
Қанлықөл	5	5	100,0
Қараөзек	8	8	100,0
Кегейли	9	8	88,9
Қоңырат	8	8	100,0
Мойнақ	18	18	100,0
Нөкис	9	9	100,0
Тақыятас	11	11	100,0
Тахтакөпир	6	6	100,0
Төрткүл	3	3	100,0
Хожели	3	3	100,0
Шымбай	5	4	80,0
Шоманай	5	5	100,0
Елликқала	4	4	100,0

2019 жыл 1 апрель жағдайына республика бойынша 130 шет ел инвестициялары киритилген кэрханалар дизимге алынған болып, дизимге алынған кэрханалардың 128 бирлиги яғный 98,5 пайызы ҳәрекет етпекте.

Шет ел инвестициясы киритилген кәрханалар саны (бирлік)

	Дизимге алынғанлар	2019 жыл январь-мартында	
		шөлкемлестірілген ¹⁾	тоқтатылған
Қарақалпақстан Республикасы	130	11	1
Нөкис қ.	22	1	-
<i>районлар:</i>			-
Әмиўдәрья	6	1	-
Беруний	8	2	-
Қанлыкөл	5	3	-
Қараөзек	8	1	-
Кегейли	9	-	-
Қоңырат	8	-	-
Мойнақ	18	1	-
Нөкис	9	-	-
Тақиятас	11	1	-
Тахтакөпир	6	-	-
Төрткүл	3	2	-
Хожели	3	-	-
Шымбай	5	-	1
Шоманай	5	2	-
Елликқала	4	-	-

¹⁾ қайта шөлкемлестірілгенлері менен бирге

VIII. СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЛАР

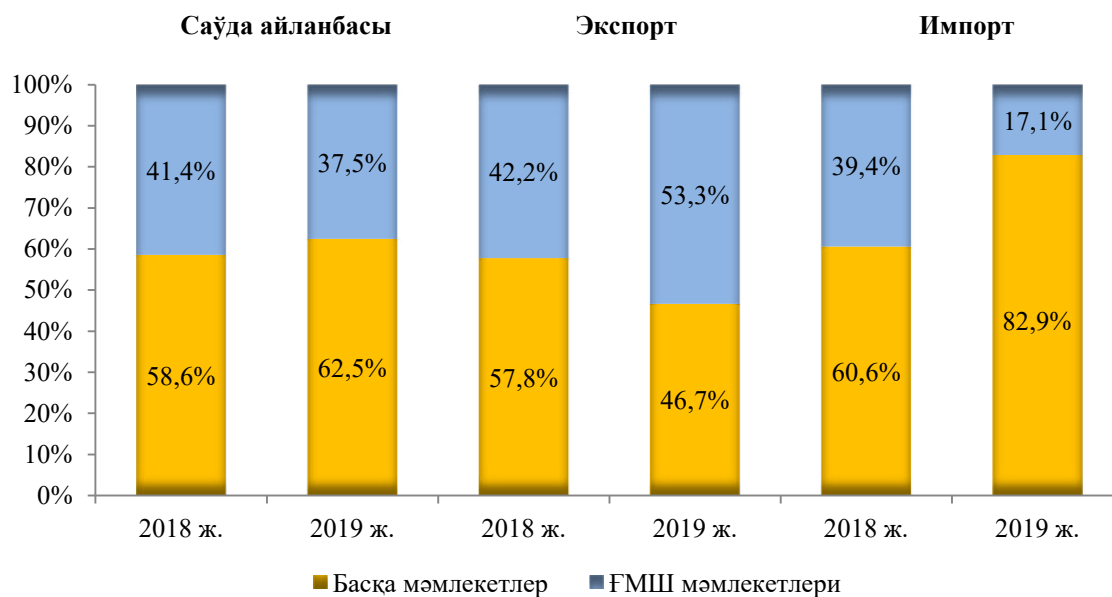
2019 жылдың январь-мартында сыртқы сауда айланысы 180,2 млн. АҚШ долларын, соннан 78,4 млн. АҚШ долларын – экспорт операциялары, 101,8 млн. АҚШ долларын – импорт операциялары құрады.

Сыртқы сауда айланысының сальдосы 23,4 млн. АҚШ долларын құрады.

2019 жылдың январь-мартында ҒМШ хәм басқа мәмлекетлер кесиминде республиканың сыртқы сауда айланбасы (млн. АҚШ доллары)

	январь-март		2018жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында
	2018ж.	2019ж.	
Сыртқы сауда айланбасы	175,2	180,2	102,8
<i>соннан:</i>			
ҒМШ мәмлекетлери	72,5	67,6	93,4
басқа мәмлекетлер	102,7	112,5	109,5
Экспорт	125,3	101,8	81,2
<i>соннан:</i>			
ҒМШ мәмлекетлери	52,9	54,2	102,5
басқа мәмлекетлер	72,4	47,6	65,7
Импорт	49,9	78,4	156,9
<i>соннан:</i>			
ҒМШ мәмлекетлери	19,6	13,5	68,9
басқа мәмлекетлер	30,3	64,9	2,1 е.

**2019 жыл январь-мартта республика сыртқы сауда айланбасында ҒМШ хәм
басқа мәмлекетлердиң үлеси**
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

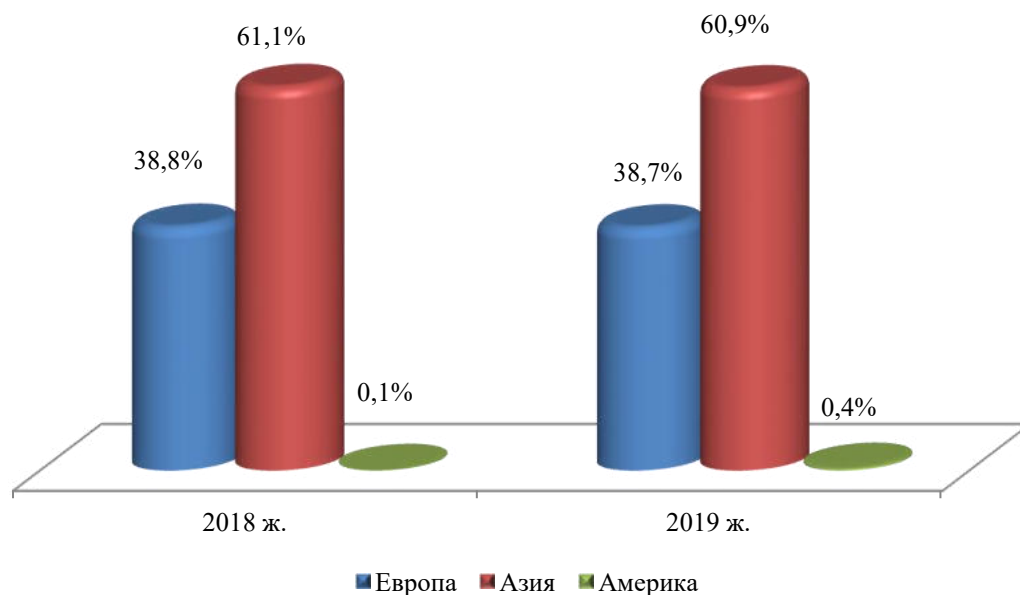
2019 жылдың январь-мартында республика экспорт-импорты курамы

	Экспорт ҳәм импорттың улыўма көлеминдеги үлеси, пайыз есабында		Көлемдеги өзгерис, пайыз есабында
	2018жыл январь-март	2019жыл январь- март	2018жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында
Экспорт курамы	100,0	100,0	81,2
пахта таласы	-	-	-
азық-аўқат өнимлери	5,8	5,8	82,4
химиялық өнимлер ҳәм оннан таярланған буйымлар	89,4	86,1	78,3
энергия дереклери ҳәм нефть өнимлери	1,6	1,9	98,0
хызметлер	0,2	0,4	151,2
басқалар	2,9	5,7	157,4

	Экспорт хәм импорттың улыўма көлеминдеги үлесі, пайыз есабында		Көлемдеги өзгеріс, пайыз есабында
	2018жыл январь-март	2019жыл январь-март	2018жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында

Импорт қурамы	100,0	100,0	156,9
азық-ауқат өнімлері	4,7	6,5	2,2 м
химиялық өнімлер хәм оннан таярланған бұйымлар	9,8	8,1	130,5
энергия дереклері хәм нефть өнімлері	3,8	2,3	94,1
қара хәм реңлі металлар	3,6	1,4	59,6
машина хәм үскенелер	45,4	63,9	2,2 е.
хызметлер	3,6	4,4	193,6
басқалар	29,1	13,4	72,0

Сыртқы сауда айланбасының континентлер бойынша қурамы
(улыўма көлемге салыстырғанда пайыз есабында)

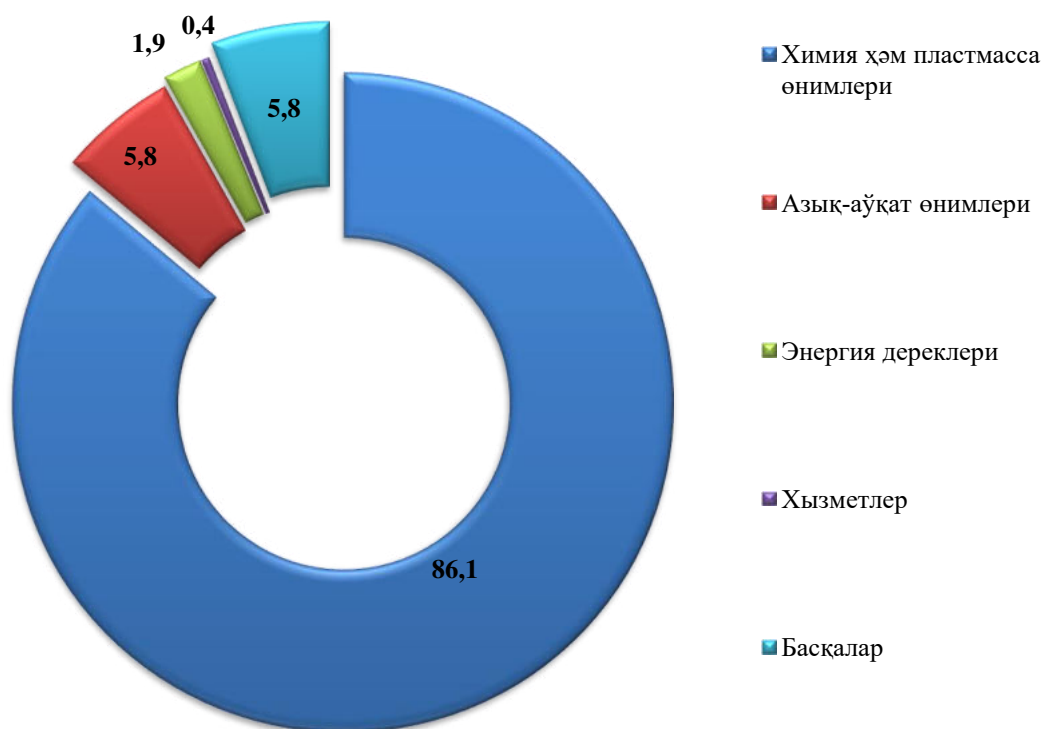

2019 жылдың январь-мартында республика сыртқы сауда айланбасында үлкен үлеске ийе болған мәмлекетлер менен товар айланбасы

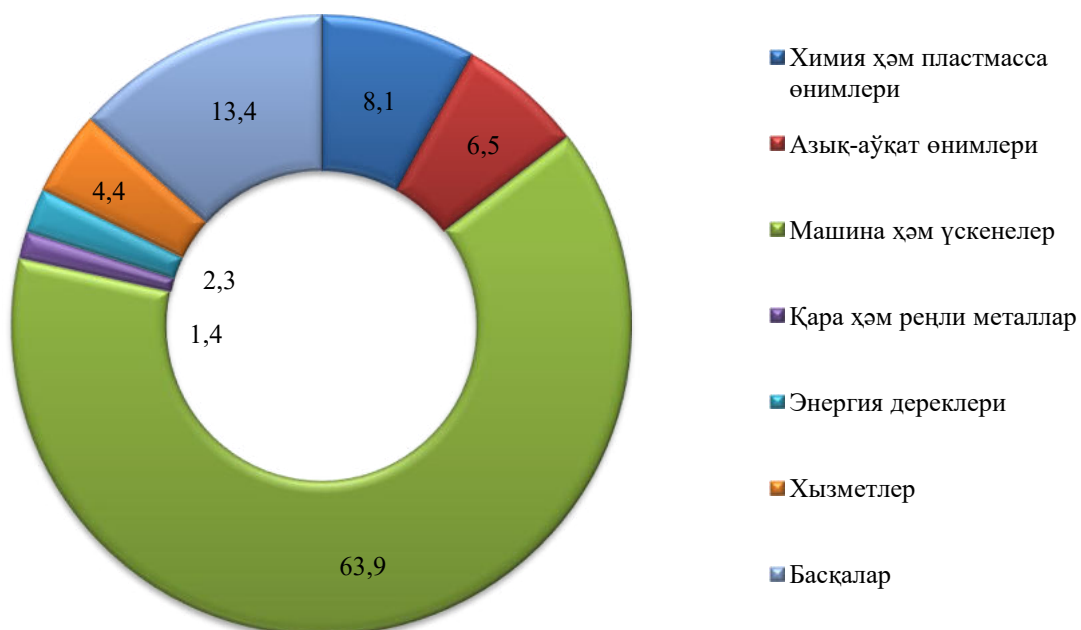
	<i>Республика товар айланбасындағы үлесі, пайыз</i>	<i>2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында</i>
Россия Федерациясы	25,5	92,5
Қытай Халық Республикасы	24,9	92,9
Туркия	13,9	93,2
Қазақстан	9,9	94,0
Қубла Корея	6,4	2,7 е.
Уллы Британия	4,0	10,0 е.
Латвия	4,0	98,2
Вьетнам	1,1	124,9
Литва	1,0	7,3 е.
Германия	0,9	2,9 е.
Иран	0,9	62,0 е.
Польша	0,8	8,6 е.
Эстония	0,8	2,1 е.
Туркменистан	0,8	5,0 е.

Республика сыртқы сауда айланбасында ең үлкен үлесті Россия Федерациясы ийелеген болып, усы жыл январь-март айларында 45,9 млн. АҚШ доллары муғдарында сыртқы сауда операциялары, соннан 38,2 млн. АҚШ долларлық экмпорт операциялары хәмде 7,7 млн. АҚШ доллары муғдарында импорт операциялары әмелге асырылған, сондай ақ, 2019 жыл январь-март айларында республика сыртқы сауда айланысында Қытай Халық Республикасы, Туркия, Қазақстан хәм Қубла Корея мәмлекетлериниң үлесі көп болып келмекте.

Товар хэм хызметлер экспорты қурамы, жәмине салыстырғанда пайызда

Товар хэм хызметлер импорты қурамы, жәмине салыстырғанда пайызда

IX. ХЫЗМЕТЛЕР

2019 жыл январь-мартта базар хызметлери ислеп шығарыўдың экономикалық хызмет түрлери бойынша көлеми 1226,3 млрд. сўмды қурады, соннан аўыллық жерлеринде 334,2 млрд. сўм ямаса улыўма көрсетилген хызметлер көлеминиң 27,3 пайызын қурады. 2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда өсим пәти 116,3 пайызды қурады.

2019 жылдың январь-мартында базар хызметлери ислеп шығарыўдың экономикалық хызмет түрлери бойынша қурамы

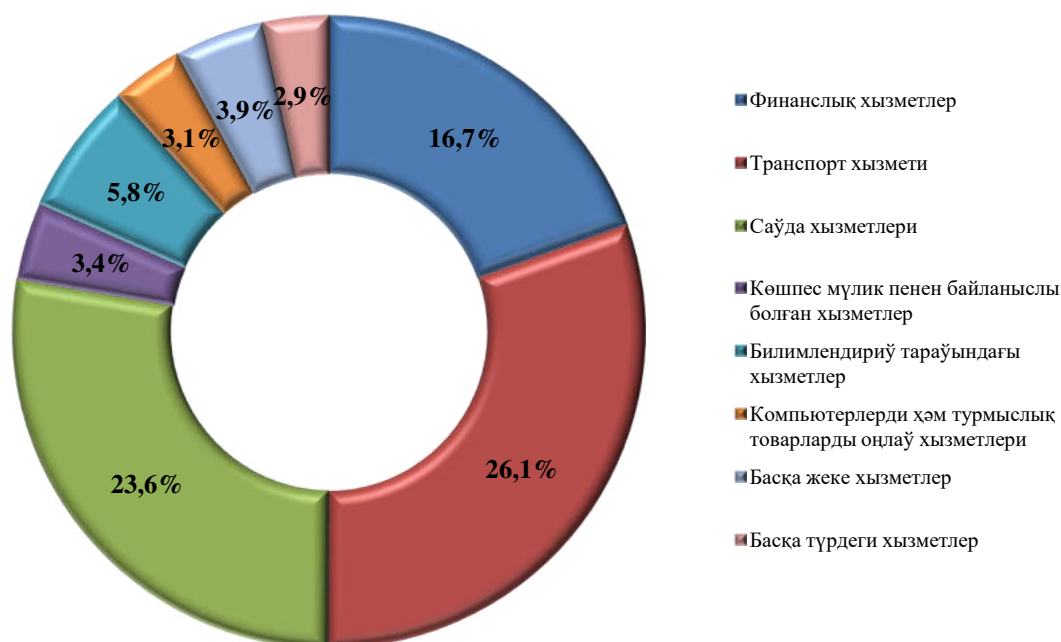
	млрд. сўм	2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғанда пайыз есабында
Жәми хызметлер	1226,3	116,3	100,0
<i>соннан: хызмет түрлери бойынша:</i>			
байланыс ҳәм мәлимлеме хызмети	77,3	97,8	6,3
финанслық хызметлер	204,9	174,0	16,7
транспорт хызмети	320,4	112,3	26,1
<i>соннан: автотранспорт хызметлери</i>	172,5	101,6	14,1
жасаў ҳәм аўқатланыў хызметлери	37,5	102,4	3,1
саўда хызметлери	289,7	106,1	23,6
көшпес мүлик пенен байланыслы болған хызметлер	41,5	100,3	3,4

	<i>млрд. сўм</i>	<i>2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында</i>	<i>Жәмиге салыстырғ анда пайыз есабында</i>
билимлендириў тараўындағы хызметлер	71,6	126,1	5,8
ден саўлықты сақлаў тараўындағы хызметлер	13,0	100,7	1,1
ижара ҳәм прокат хызметлери	29,5	109,5	2,4
компьютерлерди ҳәм турмыслық товарларды оңлаў хызметлери	37,9	101,6	3,1
басқа жеке хызметлер	48,0	107,0	3,9
архитектура, инженерлик излениўлер, техникалық сынаўлар ҳәм анализ тараўындағы хызметлер	20,1	160,0	1,6
басқа түрдеги хызметлер	34,9	101,8	2,9

Хызметлер қурамында ең үлкен үлес транспорт (жәми хызметлердин 26,1 пайызы), саўда (23,6 пайыз) хызметлерине туўры келди.

Сондай ақ, финанслық хызметлер (174,0 пайыз), архитектура, инженерлик излениўлер, техникалық сынаўлар ҳәм анализ тараўындағы хызметлер (160,0 пайыз), транспорт хызмети (112,3 пайыз) өсим пәти жоқары болды.

2019 жыл январь-мартта экономикалық хызмет түрлери бойынша базар хызметлери ислеп шығарыў

2019 жыл январь-март айлары даўамында экономикалық хызмет түрлери бойынша көрсетилген хызметлер улыўма көлеминде транспорт хызметлери ең үлкен үлести ийелеген болып, 320,4 млрд. сўмды кураған, 2018 жылдың тийисли дәўирине (2018 жылда 249,6 млрд. сўм) салыстырғанда 12,3 пайызға өскен, сондай ақ, көрсетилген хызметлер көлеминде саўда хызметлери – 289,7 млрд. сўм (2018 жылда – 116,7 млрд. сўм), финанслық хызметлер – 204,9 млрд. сўм (2018 жылда 116,7 млрд. сўм) хэм билимлендириў тараўындағы хызметлер – 71,6 млрд. сўм (2018 жылда – 47,4 млрд. сўм) есабына туўры келди.

Х. ТРАНСПОРТ

Жүк тасыу. 2019 жыл январь-мартта барлық транспорт түрлері тәрәпинен 4,2 млн. тонна жүк тасылған болып, бул өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 104,4 пайызды қурады.

Жүк айланбасы барлық транспорт түрлері тәрәпинен 114,8 млн. тн.-км.ди қурады хәм 102,0 пайызға өсти.

Транспорт түрлері бойынша жүк тасыу хәм жүк айланбасы көлеми

	2019 жыл январь-март	2018 жыл январь- мартқа салыстырғанда пайыз есабында
Тасылған жүк, млн. тн.	4,2	104,4
<i>соннан:</i>		
автомобиль транспортында	4,2	104,4
Жүк айланбасы, млн. тн-км.	114,8	102,0
<i>соннан:</i>		
автомобиль транспортында	114,8	102,0

Жеке тәртіптеги исбилерменлердің автомобиль транспортының жүк айланбасы 2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда 101,4 пайызға өсти хәм 91,5 млн. тн-км.ди қурады. Жүк айланбасының улыўма көлеминде жеке жүк тасыушылардың үлеси 88,5 пайызды қурады (2018 жыл январь-мартта 88,7 пайыз).

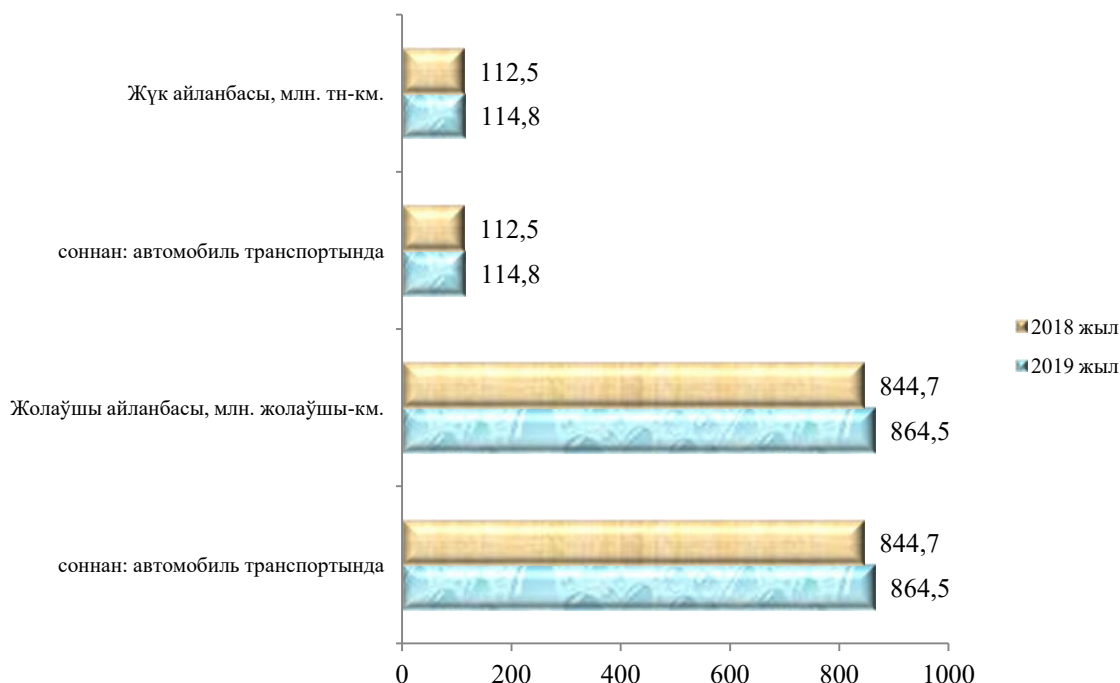
Жолаўшы тасыу. 2019 жыл январь-мартта барлық транспорт түрлері тәрәпинен 30,1 млн. адам тасылған болып, бул көрсеткиш өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 103,7 пайызға өскен. Жолаўшы тасыу айланбасы усы дәуирде 102,3 пайызға көбейип, 864,5 млн. жолаўшы-км.ди қурады.

Транспорт түрлері бойынша жолаушы тасыу хэм жолаушы айланбасы

	2019 жыл январь-март	2018 жыл январь- мартқа салыстырғанда пайыз есабында
Транспортта тасылған жолаушылар, млн. адам	30,1	103,7
соннан:автомобиль транспортында	30,1	103,7
Жолаушы айланбасы, млн. жолаушы-км.	864,5	102,3
соннан:автомобиль транспортында	864,5	102,3

Жеке жолаушы тасыушылар автомобиль транспортында жолаушы айланбасы 2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда 102,5 пайызға өсти хэм 842,6 млн. жолаушы-км.ди қурады. Жолаушы айланбасының улыўма көлеминде жеке жолаушы тасыушылардың үлесі 97,5 пайызды қурады (2018 жыл январь-мартта 97,3 пайыз).

Январь-март жағдайына транспорт хызметиниң тийкарғы көрсеткишлери

XI. УСАҚЛАП САТЫҰ ТОВАР АЙЛАНЫСЫ

2019 жыл январь-мартында усақлап сатыу товар айланысы 1125,1 млрд. сұмды қурады хәм өткен жылға салыстырғанда 108,5 пайызды қурады.

Хожалық жүритиўши субъектлердиң мүликшилик формалары бойынша усақлап сатыу товар айланбасы

	млрд. сұм	2018жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғанда пайыз есабында
Жәми	1125,1	108,5	100,0
<i>соннан мүликшилик формалары бойынша:</i>			
мәмлекетлик мүлики	0,6	115,4	0,1
мәмлекетлик емес мүлик	1124,5	108,5	99,9
<i>соннан: пуқаралардың жеке мүлики</i>			
	632,8	101,3	56,2

Ири саўда кәрханаларының усақлап сатыу айланбасы көлеми 2019 жыл январь-март айларында 492,3 млрд. сұмды қурап, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 119,5 пайыды қурады.

Жеке тәртиптеги исбилерменликтің жәми усақлап сатыу көлеми 2019 жылдың январь-март айларында 632,8 млрд. сұмды қурап, өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 1,3 пайызға өскен.

2019 жыл январь-мартта усақлап сатыу айланбасы қурамы

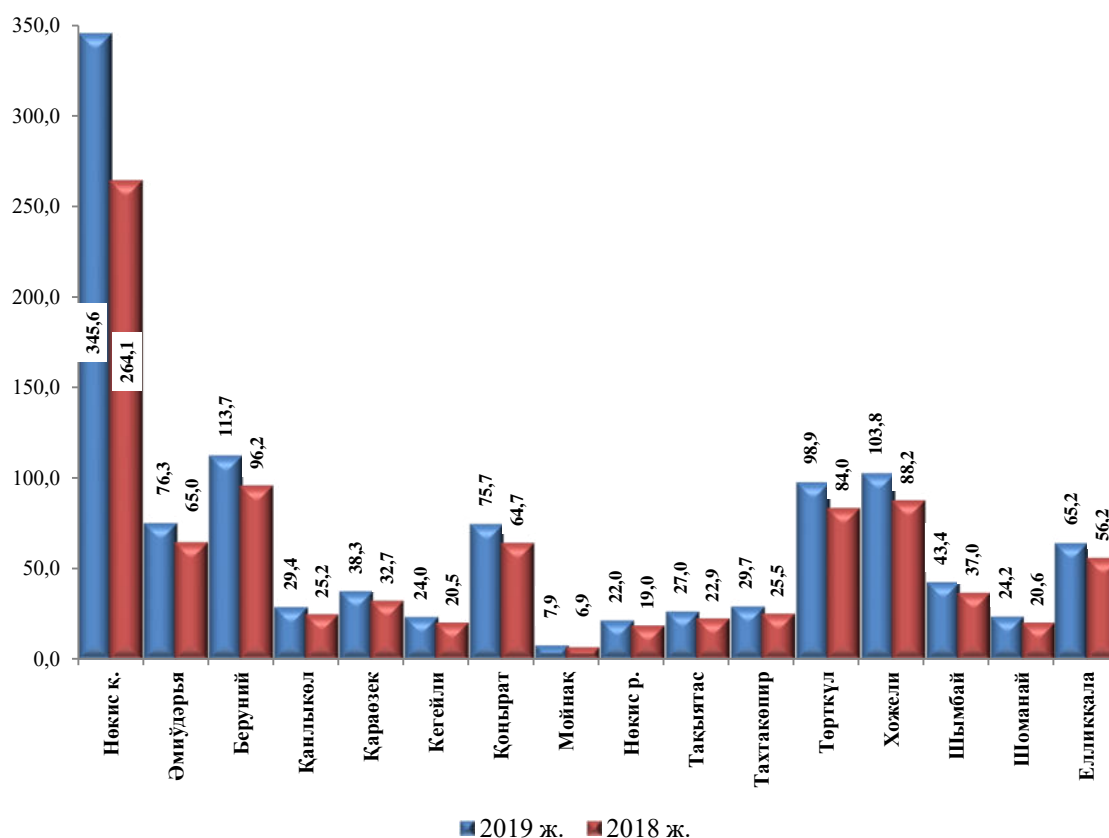
	млрд. сұм	2018жыл январь-мартқа салыстырғанда пайыз есабында	Жәмиге салыстырғанда пайыз есабында
Усақлап сатыу товар айланбасы	1125,1	108,5	100,0
<i>соннан:</i>			
саўда кәрханалары	492,3	119,5	43,8
жеке тәртиптеги исбилерменлик	632,8	101,3	56,2
<i>соннан: шөлкемлестирилмеген сектор (қәлиплестирилмеген саўда хызметі)</i>			
	53,2	95,6	4,7

Улыўма аўқатланыў тараўының товар айланысы 39,1 млрд. сўмға жетти ямаса 2018 жыл январь-мартқа салыстырғанда 3,9 пайызға өсти.

Усақлап сатыў (улыўма аўқатланыў хызметин қосқан ҳалда) халықтың жан басына есаплағанда 6,9 пайызға асты хәм 600,8 мың сўмды курады (2018 жыл январь-март айларында 503,3 мың сўмды кураған).

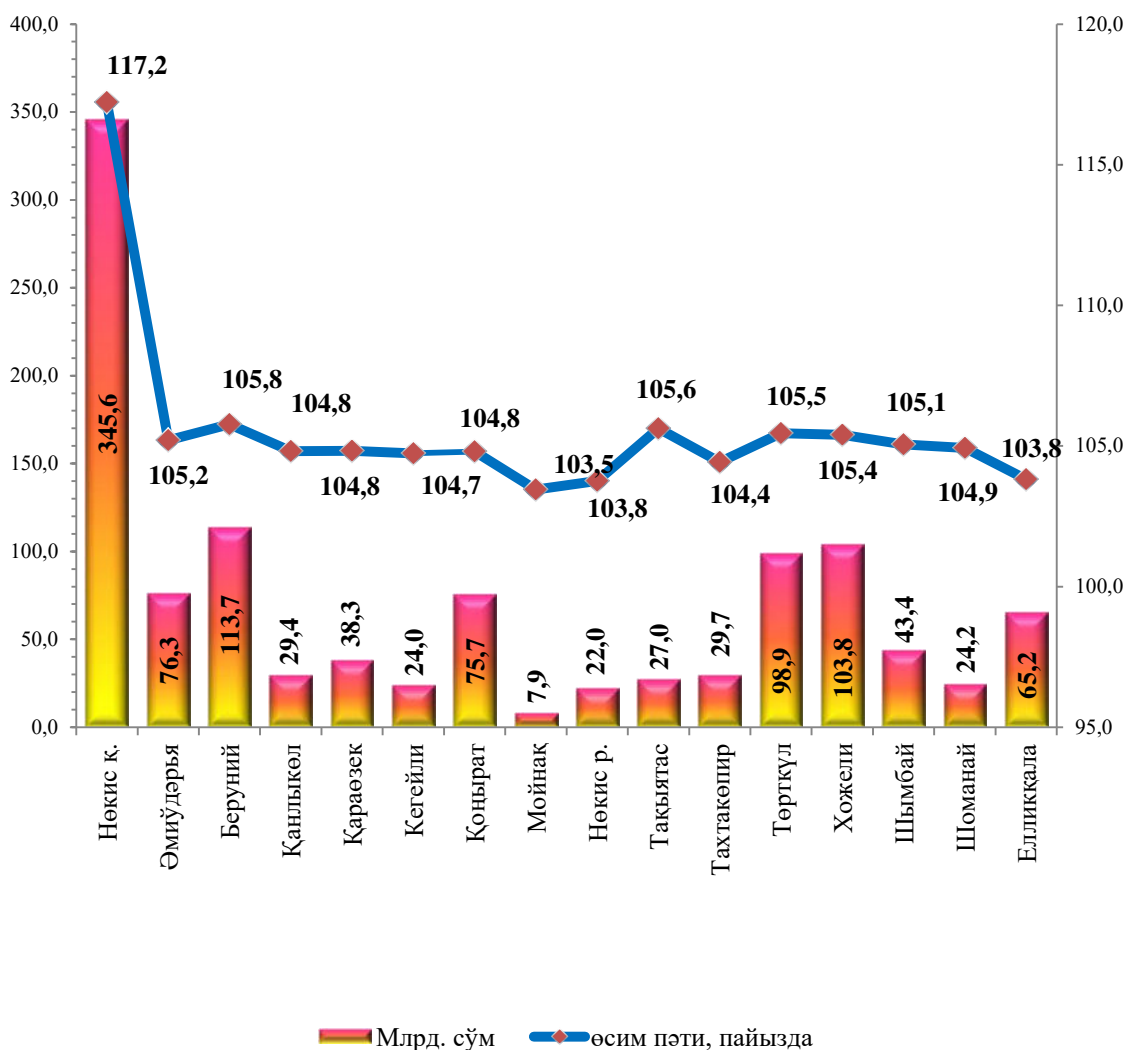
2019 жыл январь-мартта усақлап сатыў товар айланысы 1125,1 млрд. сўмды курады хәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 8,5 пайызға өсти. Соннан, ири кәрханалардың товар айланысы 164,3 млрд. сўмды (өсим пәти 199,8%), киши исбилерменлик субъектлериниң товар айланысы 960,7 млрд. сўмды (өсим пәти 100,6%), соннан бирлеспеген саўда товар айланысы 53,2 млрд. сўмды (өсим пәти 95,6 %) курайды.

Январь-март айларында усақлап сатыў товар айланысы көлеми, (млрд. сўм)

2018 жылдың январь-мартына салыстырғанда республиканың барлық аймақларында усақлап сатыў товар айланысының өсим пәти көрсетилген, жоқары өсим пәтлери Нөкис қаласы (өсим пәти 117,2%), Беруний (105,8%), Тақиятас (105,6 %) хәм Төрткүл (105,5%) районларында көрсетилген.

Усақлап сатыў товар айланысының өсим пәти, (% да)

Усақлап сатыў товар айланысы көлеминде үлкен үлесине ийе болған Нөкис қаласы (республика бойынша жәми товар айланысы көлеминдеги үлеси 30,7%), Беруний (10,1 %), Хожели (9,2 %), Төрткүл (8,8 %) ва Әмиüдерÿа (6,8 %) районлары усақлап сатыў товар айланбасының өсиуине салмақлы тәсирин көрсетди.

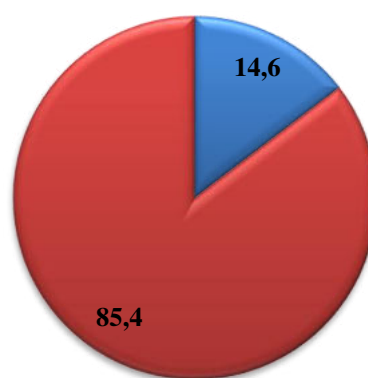
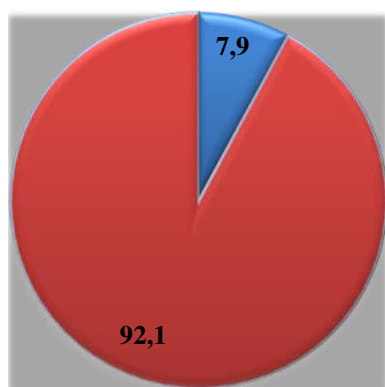
Усақлап сатыў товар айланысы қурамында ири кәрханалардың товар айланысы көлеми өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда 99,8 пайызға өсти хәм 164,3 млрд. сўмды қурайды. Бул улыўма саўда көлеминиң 14,6% үлесине туўры келеди.

Киши исбилерменлик субъектлариниң усақлап сатыў товар айланысы көлеми статистикалық есап-китапларға көре, 960,7 млрд. сўмды қурап, 2018 жылдың январь-март айларына салыстырғанда 0,6 пайызға өсти. Республика көлеминде усы сектордың жәми усақлап сатыў товар айланысындағы үлеси 85,4 пайызға тең келмекте.

**Усақлап сатыў товар айланысы қурамы,
(жәmine салыстырғанда пайыз есабында)**

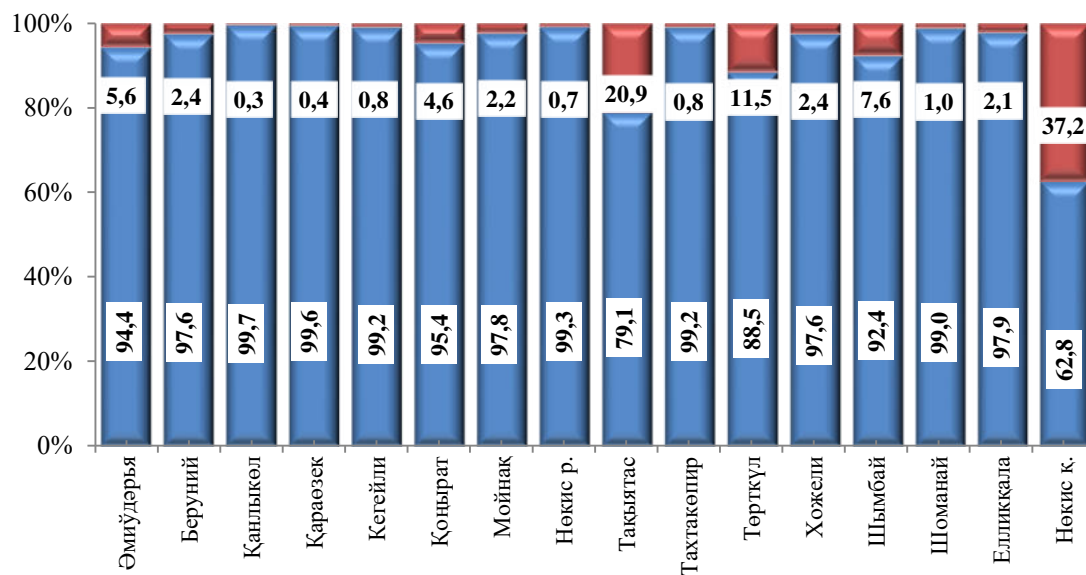
**2018 жыл
январь-март**

**2019 жыл
январь-март**

■ Ири кәріханалар
■ Киши кәріханалар

Усақлап саўда айланбасында ири кәріханалар хәм киши исибилерменликтин үлеси, (%)

■ Киши кәріханалар
■ Ири кәріханалар

**Киши исбилерменлик хэм ири кэрханалардың
усақлап сатыў товар айланысындағы көлеми**

	<i>ири кэрханалар (млрд.сўм)</i>	<i>өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда, % да</i>	<i>киши исбилерменлик (млрд.сўм)</i>	<i>өткен жылдың усы дәуирине салыстырғанда, % да</i>
Қарақалпақстан Республикасы	164,3	199,8	960,7	100,6
Нөкис қ.	128,5	236,2	217,1	90,3
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	4,2	92,8	72,1	106,0
Беруний	2,8	141,1	110,9	105,1
Қанлыкөл	0,1	273,9	29,3	104,6
Қараөзек	0,2	68,4	38,1	105,1
Кегейли	0,2	145,5	23,8	104,5
Қоңырат	3,5	276,3	72,2	101,8
Мойнақ	0,2	114,3	7,8	103,2
Нөкис	0,2	95,1	21,9	103,8
Тақиятас	5,6	93,6	21,3	109,3
Тахтакөпир	0,2	98,7	29,5	104,5
Төрткүл	11,3	107,6	87,5	105,2
Хожели	2,5	405,9	101,3	103,5
Шымбай	3,3	215,4	40,2	100,8
Шоманай	0,2	226,7	23,9	104,4
Елликқала	1,4	478,8	63,8	102,1

2019 жыл январь-март айларында усақлап сатыў товар айланысында киши исбилерменлик субъектлериниң үлеси бойынша бўйича Қанликөл (99,7 %), Қараөзек (99,6 %), Нөкис (99,3 %), Кегейли (99,2 %), Тахтакөпир (99,2 %) хэм Шоманай (99,0 %) районларында жоқары дәрежеде болды.

Усақлап сатыў товар айланысы қурамында ири кэрханалардың үлеси 14,6 пайызды қурап, ири кэрханалардың ең үлкен үлеси Нөкис қаласында (37,2%), Тақиятас (20,9%) хэм Төрткүл (11,5%) районларында ушырасады.

ХІІ. ДЕМОГРАФИЯ ҲӘМ БӘНТЛИК

Турақлы халық саны¹⁾
(2019 жыл 1 апрель жағдайына, мың адам)

	Жәми халық саны	соннан:	
		қала халқы	ауыл халқы
Қарақалпақстан Республикасы	1875,4	920,4	955,0
Нөкис қ.	316,3	316,3	-
<i>районлар:</i>			
Әмиўдәрья	195,9	51,2	144,7
Беруний	188,4	67,1	121,3
Қанлықөл	50,4	12,4	38,0
Қараөзек	52,4	15,8	36,6
Кегейли	89,5	34,3	55,2
Қоңырат	128,7	81,2	47,5
Мойнақ	31,4	13,7	17,7
Нөкис	49,4	10,2	39,2
Тақиятас	73,0	52,4	20,6
Тахтакөпир	39,9	16,7	23,2
Төрткүл	211,1	80,8	130,3
Хожели	121,4	77,8	43,6
Шымбай	115,3	56,8	58,5
Шоманай	55,7	14,6	41,1
Елликқала	156,6	19,1	137,5

Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2019 жылдың 1 апрель жағдайына республика турақлы халқының саны 1875,4 мың адамды қурады хәм жыл басынан 5,6 мың адамға ямаса 100,3 пайызға өсти. 2019 жыл январь-мартта миграция сальдосы, дәслепки мағлыұматлар бойынша -705 адамды қурады.

¹⁾дәслепки мағлыұмат

2019 жыл январь-мартта халықтың тәбийй хәрекети

	адам			хәр 1000 адамға	
	2018ж.	2019ж. ¹⁾	өсиўи, азайыўы	2018ж.	2019ж. ¹⁾
Туўылғанлар	7933	8152	219	17,4	17,7
Өлгенлер	1890	1783	-107	4,2	3,9
соннан: бир жасқа шекемги балалар	181	80	-101	19,3	8,1
Тәбийй өсим	6043	6369	326	13,2	13,8
Дүзилген некелер	4164	3726	-438	9,2	8,1
Некеден ажырасыўлар	336	310	-26	0,7	0,7

Туўылыў дәрежеси. 2019 жыл январь-мартта туўылғанлар саны 8152 адамды курады хәм 2018 жылдың усы дәўирине (7933 адам) салыстырғанда 219 адамға көп ямаса 2,8 пайызға көп. Туўылыў коэффициенти тийисли түрде 17,7 промиллени курады хәм 2018 жылдың усы дәўирине (17,4 промилле) салыстырғанда 0,3 промиллеге өсти.

Туўылыў дәрежесиниң өсиўи республиканың дерлик барлық аймақларында гүзетилди. Бул көрсеткиштиң жоқары дәрежеси Тақыятас (15,0 ден 17,2 промиллеге), Мойнақ (14,6 дан 16,4 ке), Нөкис қаласы (16,2 ден 17,6 ға), хәм Қоңырат (16,7 ден 17,9 ға) районларында гүзетилди.

Өлим дәрежеси. 2019 жылдың январь-мартында өлгенлер саны 1783 адамды курады хәм 2018 жылдың усы дәўирине (1890 адам) салыстырғанда 107 адамға ямаса 5,7 пайызға көбейди. Тийисли түрде өлим коэффициенти 3,9 промиллени курады (2018 жыл январь-мартта – 4,2 промилле).

Өлгенлер санының кемейиўи Қараөзек (4,8 ден 2,9 промиллеге), Қоңырат (4,8 ден 3,7 ге), Хожели (4,8 ден 3,9 ға) хәм Нөкис (5,4 тен 4,7 ге) районларында гүзетилди. Ең көп өлим ҳалатлары Тақыятас (5,2 промилле) ең кем өлим ҳалатлары Қараөзек (2,9 промилле) районында гүзетилди.

¹⁾дәслепки мағлыўмат

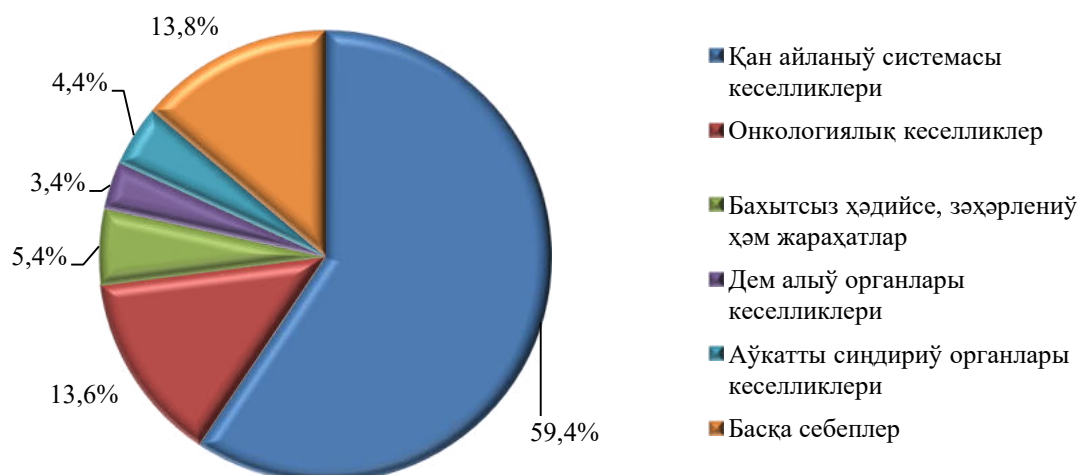
Халықтың тәбiiйii хәрекети коэффициентлери
(январь-март айларында)

(1000 халық санына)

	Туұылғанлар		Өлгенлер		Халықтың тәбiiйii өсиуи	
	2018ж.	2019ж. ¹⁾	2018ж.	2019ж. ¹⁾	2018ж.	2019ж. ¹⁾
Қарақалпақстан Республикасы	17,4	17,7	4,2	3,9	13,2	13,8
Нөкис қ.	16,2	17,6	3,9	4,2	12,3	13,4
<i>районлар:</i>						
Әмиўдәрья	17,7	18,4	4,2	3,6	13,5	14,8
Беруний	19,4	20,3	4,3	3,8	15,1	16,5
Қанлықөл	17,4	17,3	3,4	3,5	14,0	13,8
Қараөзек	17,3	14,0	4,8	2,9	12,5	11,1
Кегейли	15,8	15,4	4,8	4,7	11,0	10,7
Қоңырат	16,7	17,9	4,8	3,7	11,9	14,2
Мойнақ	14,6	16,4	5,2	5,2	9,4	11,2
Нөкис	21,9	17,5	5,4	4,7	16,5	12,8
Тақиятас	15,0	17,2	4,2	5,2	10,8	12,0
Тахтакөпир	16,7	12,9	4,7	4,1	12,0	8,8
Төрткүл	19,0	18,8	3,5	3,2	15,5	15,6
Хожели	16,1	16,8	4,8	3,9	11,3	12,9
Шымбай	18,5	16,9	4,2	4,3	14,3	12,6
Шоманай	11,7	13,7	3,2	4,0	8,5	9,7
Елликқала	19,6	18,9	3,4	2,9	16,2	16,0

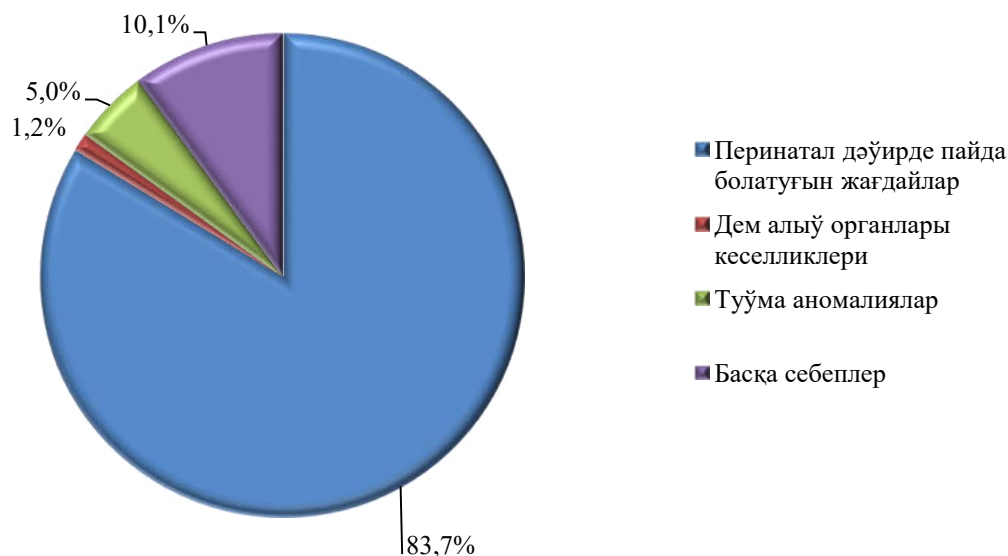
¹⁾Әслепки мағлыұмат

2019 жыл январь-мартта өлим себеплери бойынша өлгенлер саны
(жәміне салыстырғанда пайыз есабында)

Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2019 жылдың январь-мартында бир жасқа толмаған 80 балалар өлими гүзетилди. Балалар өлими коэффициенти 8,1 промиллени курады (2018 жылдың тийисли дәуиринде 19,3 промилле).

2019 жыл январь-мартта өлим себеплери бойынша бир жасқа шекемги өлген балалар саны
(жәміне салыстырғанда пайыз есабында)

Неке дүзиу хәм некеден ажырасыулар. 2019 жыл январь-мартта ПҚАЖ органларында 3726 неке хәм 310 ажырасыулар дизимге алынды. Мың халық санына салыстырғанда 8,1 неке (2018 жылдың тийисли дәуиринде – 9,2) хәм 0,7 ажырасыулар (2017 жылдың тийисли дәуиринде – 0,7) тууры келди.

Миграция¹. Дәслепки мағлыұматлар бойынша, 2019 жылдың январь-март айларында республика бойынша көшип келгенлер саны 3157 адамды, усы дәўирде көшип кеткенлер саны болса 3862 адамды қурады. Миграция қалдығы минус 705 адамға (2018 жылдың усы дәўиринде – минус 743 адам) тең болды. Ең көп минус қалдықлар Шымбай районы (минус 237), Кегейли (минус 209) хәм Қараөзек (минус 209) районларында гүзетилди.

Дүзилген некелер хәм ажырасыўлар саны
(январь-март айларында, бирлик)

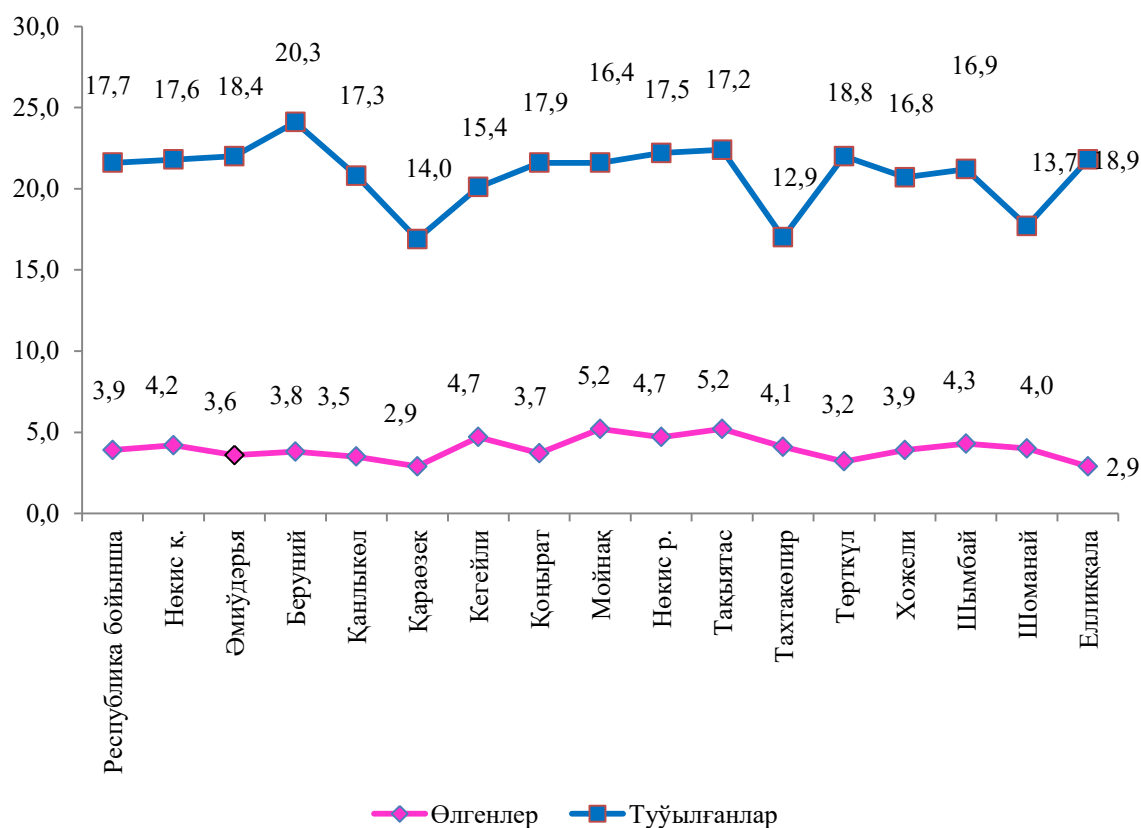
	<i>Дүзилген некелер</i>		<i>Некеден ажырасыўлар</i>	
	<i>2018 ж.</i>	<i>2019 ж.²⁾</i>	<i>2018 ж.</i>	<i>2019 ж.²⁾</i>
Қарақалпақстан Республикасы	4 164	3 726	336	310
Нөкис қ.	520	566	77	87
<i>районлар:</i>				
Әмиўдәрья	504	461	23	32
Беруний	619	444	47	24
Қанлыкөл	95	80	7	11
Қараөзек	92	99	8	5
Кегейли	162	135	20	17
Қоңырат	218	217	20	20
Мойнақ	40	43	4	4
Нөкис	112	101	7	7
Тақыятас	140	138	16	17
Тахтакөпир	101	56	3	4
Төрткүл	534	502	27	23
Хожели	247	184	30	16
Шымбай	277	210	22	10
Шоманай	91	88	10	5
Елликқала	412	402	15	23

¹ қала хәм районлар хәмде аймақлараралық ишки миграцияны қосқан ҳалда

²⁾ дәслепки мағлыұмат

2019 жыл январь-мартта халықтың тәбийий хәрекети

хәр 1000 адамға

Орташа айлық ис-хақы. 2019 жыл январь-март айларында Қарақалпақстан Республикасында орташа айлық номинал есапланған ис-хақы 1975,4 мың сұмды қурады.

Бунда ис-хақы үстеме, сийлықлаў, хошаметлеў түриндеги төлеўлер, компенсация хәм исленбеген ўақыт ушын хәк төлеўлер киритилген, сондай-ақ оның қурамында физикалық тәрәплер дәрәмат салығы, социаллық суғурта хәм кәсиплик аўқамна төлемлер хәм бар.

2019 жыл январь-март айларында Қарақалпақстан Республикасында орташа айлық ис-хақының ең жоқары муғдары Нөкис қаласында 2449,1 мың сұм, республикадағы орташа айлық ис-хақына салыстырғанда 124,0 пайыз, Мойнақ районында 2276,6 мың сұм (115,2 пайыз) хәм Қоңырат районында 2223,7 мың сұмды (112,6 пайыз) қурады.

2019 жыл январь-март айы ушын орташа номинал есапланған ис-хақы
(*аўыл хожалығы ҳәм киши ибилерменлик субъектлеринен басқа*)

мың сўм

	<i>март</i>	<i>январь-март</i>
Қарақалпақстан Республикасы	2060,5	1975,4
Нөкис қ.	2595,3	2449,1
<i>районлар:</i>		
Әмиўдәрья	1581,1	1560,4
Беруний	1585,7	1559,7
Қанлықөл	2046,5	1823,1
Қараөзек	1527,9	1496,5
Кегейли	1801,9	1749,8
Қоңырат	2255,2	2223,7
Мойнақ	1859,1	2276,6
Нөкис	1770,3	1688,1
Тақыятас	1970,9	1795,9
Тахтакөпир	1734,6	1658,1
Төрткүл	1744,1	1682,2
Хожели	1842,8	1736,1
Шымбай	1730,9	1590,7
Шоманай	1653,0	1595,1
Елликқала	1723,0	1654,9

Қарақалпақстан Республикасында орташа ис ҳақының ең кем муғдары Қараөзек районы (1496,5 мың сўм) республикадағы орташа айлық ис-хақына салыстырғанда 75,7 пайыз ҳәм Беруний районында 1560,4 мың сўмды (79,0 пайыз) кураған.